UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Primam Digesti Novi

Bartolus

Lvgdvni, M.D.LXVII.

Ad legem Iuliam de adulterijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96158

Visual Library

que habes in rubri.ſ.ne quis eum qui in ius voca.eſt vi eximat.
An teneantur ad debitum cuſtodes carcerum creditoribus, vi
de que ſcripſi in fi.ſ.tit.j.
c Alex.¶ Qualiter eripiens.Vide Barto.in l.j.§.is videtur.in
fi.ſ.ſi quis ius dicen.⁊ vide Bal.in l.ſed eximendi.§.item ſi qs.
ſ.ne quis eum qui in ius vocat.

LEX V.

1 ¶ Aurifex reficiens calicem iam conſecratum,non incidit in
legem Juliam maieſtatis.
2 Vendens calicem non conſecratum non incidit in legem Juliã
maieſtatis.
1 NOn contrahit. †Nota,ꝙ aurifex,qui reficit calicẽ iam con-
ſecratum,vel alius eccleſiam iam conſecratam , non
2 incidit in legem Juliam maieſtatis.†Item ille qui
vendit calicem non conſecratum,non incidit in legem Juliam
maieſtatis:alias ſi eſt conſecratus,vendere nõ poteſt,l.ſancim⁹.
C.de ſacroſan.eccle.

LEX VII.

1 ¶ Infamis in crimine leſe maieſtatis accuſat,⁊ teſtificatur.
1 FAmoſi. †Vides,ꝙ infames admittuntur ad
accuſandum in hoc crimine:ſed an ad
mittitur ad teſtificandum: Reſpon.ſic,vt ſ.eo.l.pxi.
⁊ quod ibi ſtatim dicam.
1 ¶ Delinquens contra principem verbo , vel facto,qualiter
puniatur.
1 Mine alicuius ex qualitate perſone.inducunt iuſtum metum.
1 §.Hoc tamen crimen. No.tex.ibi,nec lu
bricũ,⁊c.no.† aut
quis deliquit cõtra principem verbo,⁊ hꝫ locũ t.j.C.ſi quis Im-
pe.male.Aut quis deliquit aliquo facto,vel tractatu,⁊ tũc ſi eſt
de capitibus expreſſis ſ.l.j.ij.iij.⁊ iiij.tunc debet puniri,vt ibi.
Si vero non eſt de illis capitibus,tunc debet puniri inſpectis
2 qualitatibus que hic ponuntur.¶ †Vlterius not.argu.vtrũ mi
ne alicuius inducant iuſtuꝫ metum.Certe ex qualitate perſone
minantis inducitur iuſtus metus,alias nõ,vt hic,⁊ l.j.C.ſi quis
Impera.male.⁊ gloſſ.not.in l.metum.C.quod metus cauſa.

LEX VIII.

1 ¶ Famoſi,⁊ alij qui non habent ius teſtficandi,nec accuſandi
qualiter admittantur
a IN queſtionibus. [a]Vides ergo,qđ illi qui alias ad
1 accuſandum,vel ad teſtificandum non admittuntur,
b tamen admittuntur in hoc crimine.¶ †Quero[b],qua
liter dꝫ intelligi,qđ famoſi,⁊ alij qui non habent accuſandi ius,
nec teſtificandi,admittuntur in hac cauſa: Reſp.de teſtimonio
loquor.Quedam eſt cauſa que repellit aliquem a teſtificãdo:qꝛ
lex timet ne dicat mendaciũ cõtra reum:forte,qꝛ eſt ſuus inimi
cus,⁊ iſto caſu nõ admittetur etiã in iſtis criminibus exceptua-
tis.Quidam ſunt qui repellũtur a teſtimonio propter aliquam
cauſam,que non reſpicit ſingulariter inimicitiam,⁊ odium ac-
cuſari.⁊ iſti admitterentur. Hanc diſtinctionem facit capi.per
c tuas.[c]extra de ſimon.Item dicitur[d],quod in queſtionibus leſe
d maieſtatis admittuntur iſte perſone,quero,vtrum admittantur
ad probãdũ quedã alia adminicula.Exemplum,in crimine leſe
maieſtatis volo probare,ꝙ rector prouincie nõ admiſit ſuceſſo
rem venientem.bene certe admittentur iſti teſtes,qđ ille noluit
admittere.Sed an admittuntur iſti ad probãdum adminicula,
ſcilicet quod ille qui venit.erat legitimus ſucceſſor: certe nõ ad
mittuntur,qꝛ admittuntur ad probandũ ea,que reſpiciunt tan
tum delictũ,non autem ad probanduꝫ adminicula.Ita dicit d.
cap.per tuas.extra de ſimo.quod perpetuo tene menti.

ADDITIONES.

a Alex.¶ In queſtionibus.Aduertatis,quia vbicunque admit-
tuntur iſti tales,admittuntur ſine tormentis quo ad accuſandũ:
ſecus quando admittuntur ad teſtificandum,qꝛ tunc non admit
tuntur ſine tormentis.ita ſingu.voluit Innoc.in cap.cum P.
Manconella.extra de accuſatio.in gl.prima.⁊ vide Bar.⁊ ibi
dixi,in l.ex libero.de queſtio.
b Alex.¶ Quero.Et propter hoc ſing.dixit Bal.i auth.ſi teſtis
productus dicatur.C.de teſtibus,quod ſi ſtatuto cauetur,quod
infamis poſſit probare adulterium,quod licet adulterium non
poſſit eſſe ſine matrimonio,ꝙ non poterunt tales infames pro-
bare matrimonium.Et hec faciunt.diſponẽte ſtatuto quod ſtet
iuramento damnum paſſi,ꝙ nõ ſtetur iuramento ſuo.Et vide in
hac queſtione ⁊ in multis ſimilibus,Bal.in d.auth.⁊ teſtis pro
ductus dicatur.C.de teſti.
c Ale.¶ Per tuas.Aduertatis ſm Ang.hic,ꝙ illud ibi nõ dicit,
nec hoc ibi placet:qꝛ ſi admitterentur ad factum,i.ad accuſan-
dum,ergo admittũtur etiam ad probandũ omnia adminicula,
ſine quibus accuſatio ſua non ſortiretur effectum,l.ad rem.⁊ l.
ad legatum.ſ.de procur.c.veniens.de accu.credit tamen Bar.
dicere verum in his adminiculis,que non ſunt de ſubſtantia ad
fundamẽta accuſationis.Et ad Bar.dic adde Bened.de plum-
bi.in l.etiam.§.abſens.in fi.ſ.de manu.vindic.
d Poma.¶ Item dicitur.Pro limitatione tex.huius,vide Fel.
in c.ad noſtram.de probat.⁊ vide Aret.conſi.xxix.in vj.dubio.
vbi ſequitur, licet poſſet contrarium pungat in l.ſi ſeruum.in
prin.ſ.de verb.obl.⁊ in c.at ſi clerici.§.de adulterijs.de iudi.⁊
vide Fely.in c.per tuas.⁊ Bal.⁊ Fel.in auth.ſi teſtis.product⁹
dicatur.C.de teſtibus.

LEX IX.

EOrum. Opp.C.de bo.libertorũ.l.j.⁊ l.iiij.ſ.
de interdi.⁊ relega.Sol.vt hic in glo
⁊ dicemus in l.iij.de interdi.⁊ releg.

LEX XI.

a IS qui in reatu. [a]Qualiter autem fe
ratur ſentẽtia cõtra
mortuum in crimine leſe maieſtatis,⁊ ſimil.plene ha
b bes Inſti.de here.ab inteſt.[b] §.per contrarium.

ADDITIONES.

a Alex.¶ Is qui in reatu.Not.quando poſſit damnari memoria
alicuius defuncti,vt bona publicentur.⁊ vide que dixi in l.qui
crimen qui accu.non poſ.Sed quanto tempore duret facultas
accuſandi poſt morteꝫ delinquẽtis,vide tex.in l.ij.C.de apoſta.
⁊ ibi Bar.dicit,ꝙ facultas puniendi,⁊ accuſandi hereticũ mor-
tuum,finitur quinquenio.Sꝫ idem dicas in delinquente in prin
cipis maieſtatem, ſecundum gloſſ.menti tenendam in l.mani-
cheos.C.de heretic.Sed an debeat mitti cadauer ad iuſtitiam,
quando vnus ſemetipſum interfecit,vide Cy.⁊ Butri.in l.ij.C.
qui teſtamen.fac.poſ.licet Bal.ibi dicat,quod hoc poſſint face-
re iudices,ſi volunt.De hoc late per Ange.⁊ Imol.in l.defun-
cto.ſ.de publi.iudi.⁊ Bal.in l.j.C.ex delic.defun.⁊ Ang.in l.fi.
C.ſi reus.vel accuſ.mor.fue.facit l.j.⁊.ij.§ qđ ibi Bart.de cada-
uer.puni.Modus autem ſententie eſt,vt pronuncietur quẽ eſ
ſe hereticum,⁊ quod per conſequens eius memoria damnetur.
Et multos caſus,in quibus damnatur memoria,vide enumera
tos per glo.in l.ex teſtamento.C.de teſta.manu.Et excommuni
catus,⁊ vſurarius pronunciatus,an poſſit queri poſt mortẽ,vi-
de Bal.in l.principaliter.j.C.de liber.cauſa.Et caſus in quib⁹
damnetur memoria, enumerat etiam gl.l.j.in verſi.extinctum.
C.ſi reus vel accu.
b Alex.¶ Ab inteſtato.Dic alias de here.que ab inteſt.vbi gloſ.
ponit,qñ quis poſſit poſt mortem accuſari.

Ad legem Iuliam de adul. & ſtupro. Tit. v.

¶ Cõtinua rubricam,quia crimen adulterij eſt grauius crimẽ,
quia omne crimen committitur extra corpus, fornicatio vero
committitur in corpus,vt prima ad Corintheos vj.c.circa fin.
ideo ponitur hic rub.ad legem Juliam de adulte. ¶ Quero,cõ
tinebat lex Juliaꝫ de adulterijs: Reſp.eius pcepta,⁊ capitula
habes ſ.de mino.l.auxilium.

LEX I.

HEc lex. Oppon.⁊ videtur,quod ſi hoc eſt
verum,ergo ab authore debet de
nominari lex Auguſta,non lex Julia:cum autor
ſuus vocetur diuus Auguſtus,ergo ⁊c.vt Inſti.
de donatio.§.alie.Solu. vt in glo. duobus mo
dis.Vel dic,⁊ iſta eſt vera.quod ille qui hanc le-
gem inuenit, vocabatur Julius.Nec obſt.quod hic dicitur,qꝛ
quilibet Imperator vocatur diuus Auguſtus.De hoc p Cyn.
C.eo.tit.ſuper rub.

LEX II.

a EX lege Julia. [a]Iſta lex tractat quaſdã
exceptiones,que ponũ-
tur contra crimẽ adulterij,⁊ primo ponit de quadam
exceptione de qua videbitis j.eo.l.denunciaſſe.⁊ no.
tex.ibi peregiſſe autem.

ADDITIO.

a Alexan.¶ Et lege Julia.Nota,contra accuſatorem criminali
ter obijcitur exceptio lenocinij,de quo per Dyn.in l.viro.ſoluto
matrimonio.⁊ in regu.in pari.de regu.iur.in ſexto.Item dico,
quod poteſt opponi exceptio crimiminoſa de ĩhabilitate perſo
ne,puta ꝙ eſt excommunicatus,vel infamis.facit l.quos prohi-
bet.ſupra,de poſtulan.Ita tenet Imol.in dicta l.viro.vbi ipſe
ſubdit,quod iſta ſunt vera de iure ciuili,ſed de iure canonico di
cit, quod contra accuſatorem ad ipſum repellendum poteſt
obijci de quolibet crimine,vt in cap.j.extra,de accuſa.plene in
l.is qui.ſ.de publi.iudi.

§.Marito. De hac exceptione videbitis.ſ.ad Turpil.l.qui deſtitit.⁊ l.abolitionẽ.C.ꝺ adul.

1 ☞ Lenocinium eſt duplex.

§.Lenocinij. Hic loquitur de tertia exceptione,ſcilicet lenocinij.⁊ in hac lege ponun-
1 tur † due ſpecies lenocinij,vnum manifeſtum,quando dat operam vt vxor ſua adulteretur,vt inde aliquid lucretur.Secunda ſpecies lenocinij,quando vxorem adulterã retinet.⁊ de his duabus ſpeciebus loquitur hic §.Hic quidam habent non infligitur.alij habent,infligitur.Oppo.de vna litera ad aliam.Sol.vt in gloſſ.

1 ☞ Exceptio lenocinij eſt dilatoria,⁊ debet opponi ante nomẽ rei receptum inter reos.

§.Qui hoc crimen. Op.ꝺ.l.ſi vxor.§.iudex.⁊ §.fi.ſ.e.Sol.ille.§.intelligitur ſecundum iſtum §.quia poſt nomen rei receptum inter reos,non poteſt obijci hec exceptio.Item opp.ſ.ſol.mat.l.cum mulier.⁊ l.ſi maritus.§.preſcriptiones.ſ.eo.⁊ C.eo.l.ita nobis
1 cordi pudor.Breuiter,† iſta exceptio lenocinij eſt dilatoria.nõ peremptoria,ideo oportet opponi ante nomen rei receptum inter reos,vt in ꝺ.§.preſcriptiones.Cetera circa hanc exceptionem dicam ſ.ea.l.§.ſi publico.

1 ☞ Exceptionem lenocinij an extraneus poſſit obijcere.
Vxoris ⁊ extranei lenociniũ obijcientiũ que ſit differẽtie ratio.
2 Exceptio lenocinij qualiter,⁊ quando poſſit opponi.
3 Crimen quando poſſit puniri per viam inquiſitionis.
4 Inquiſitio que fit ad priuatam vtilitatem,ad crimen inueniendum,fit tripliciter.
5 Inquiſitio generalis ad crimen inueniendum fit tripliciter.
6 Inquiſitio poteſt fieri ad crimen puniendum.
7 Iudex poteſt inquirere propter denunciationem officialis,⁊ excuſatur a calumnia.
8 Iudex qui incidenter cognouit de crimine,poteſt de illo per inquiſitionem cognoſcere.
9 Iudex vbicunque ex inquiſitione generali comperit aliquem deliquiſſe,poteſt ſuper eo crimine inquirere.
10 Iudex inquirit de crimine coram eo facto.
11 Iudex poteſt inquirere in criminalibus,in quibus quis poteſt accuſare ſine metu calumnie.
12 Annus,menſis,⁊ locus,requiruntur in inquiſitione,⁊ alie ſolennitates,ſicut in accuſatione preterquam inſcriptio.
13 Concluſio non requiritur in inquiſitione:⁊ clauſula,ſuper quibus omnibus intendit,⁊ de cõſuetudine,ponitur in inquiſitiõe.
14 Exceptioneſſ contra iudice inquirentẽ poſſunt opponi omnes,que poſſunt opponi contra accuſatorem,propter exceptionem,quia habet magiſtratum,⁊ quod habeat reos delatos.
15 Iudex inquirens poſt didicita teſtificata,poteſt teſtes de nouo producere.
16 Iudex inquirens non poteſt aſſumere partes accuſatoris proſequentis ſuam,vel ſuorum iniuriam,niſi quãdo ſuum officium eſt principaliter offenſum.
17 Iudex ſuper notorio crimine,procedit per inquiſitionem.
18 Crimen excipiendo deductum,quando poſſit puniri,⁊ nu.20.
19 Exceptio falſi oppoſita an tollat accuſationem falſi.⁊ nu.21.
Crimen quod obijcitur per viam exceptionis,quando dicatur cauſam contingere.
20 Exceptio propoſita ſuper crimine,quãdo tollat accuſationem,ſuper eodem facto.
22 Excipiens de crimine,an ponat locum,⁊ tempus,⁊ an teneatur ſe inſcribere.

a **§.Si publico.** [a]Exceptio lenocinij oppoſita a muliere inter reos recepta,maritũ non repellit ſed eũ puniri facit:ſed ſi obijcitur ab extraneo,nihil importat.h.ꝺ.iſta lex,⁊ habeo hũc §.⁊ eius materiaꝫ multum pro ſubtili.¶ Diuidit iſte §.in quatuor partes.Primo ponit vnuꝫ dictum.Secundo,illationẽ ex dicto.Tertio.determinat vnam queſtionem ex predictis dependentẽ.Quarto ponit aliud dictũ.Secunda ibi lenocinium igitur.Tertia ibi,vnde queri poteſt.
b Quarta ibi,extraneus autẽ.¶ Op.⁊ videtur[b],ꝙ exceptio lenocinij maritũ accuſantem repellat,l.ita nobis cordi pudor.C.eo.⁊ l.cum mulier.ſ.ſol.ma.Sol.illud verũ,qñ iſta exceptio obijcit ante nomen rei receptũ inter reos:ſecus ſi poſtea.¶ Itẽ ad idẽ
c opp.de l.viro[c],atq; vxore.ſ.ſol.mat.Rñ.Ibi loquitur,qñ agitur ciuiliter.Tunc enim illa exceptio vel replicatio lenocinij eſt peremptoria,merito poſt litis cõteſtationẽ venit examinãda,vt ibi.Sed qñ accuſaſ criminaliter,tunc illa exceptio lenocinij eſt dilatoria,ideo dꝫ proponi ante nomen receptũ inter reos.Quõ autem hec exceptio hic ſit dilatoria,⁊ ibi ſit peremptoria,ex te ipſo perpendas.quoniã ibi perimit cauſam,hic differt.¶ Ve-
1 nio ad §.extraneus.Et oppo.⁊ videtur,ꝙ † quilibet extraneus poſſit opponere exceptionem lenocinij,vt C.eo.l.quoniam Alexandrum.Gl.in verb.nec maritum.ſoluit duobus modis.Primo,hic opponebatur hec exceptio poſt nomen rei receptũ inter reos.ibi ante:⁊ iſta eſt vera.rationem dixi ſ.Dat gl.aliam ſolutionem,ꝙ lenocinium põt opponi dupliciter,vel quod maritus conſenſit vxori adulterare:vel poſt adulteriũ ipſam retinuit.et ipſius vitium approbauit,⁊ hec exceptio ſemper põt opponi,vt in contrario.Tertio modo ſoluit,ꝙ duxit vxorẽ condẽnatam de adulterio,tunc põt opponi tantũ ante rei nomẽ receptum inter reos.Ego miror multum de hac ſecũda ſolutione:q2 eſt contra hunc §.qui hoc dicit.nam precedens §.ſequit de crimine lenocinij,quando vir cõſenſit vxori adulterare:⁊ tñ extraneus non poteſt hanc exceptionem opponere poſt nomẽ rei receptum inter reos.Item eſt cõtra hũc §.qui loquitur,qñ vir tenuit deprehenſam,⁊ damnatam in adulterio,⁊ tamen hec exceptio non poteſt opponi ab extraneo,quare tene precedẽtem ſolutionẽ.¶ Item opp.ſ.de §.ſi publico.ad hunc §.extraneus.Sol.Aliud in muliere obijciente marito,aliud in extraneo.Ratio differentie eſt iſta,ſi mulier obijcit marito lenocinium,ꝙ eius voluntate fecit,preſumit mulier ſeducta a marito,l.raptores.C.de rap.virgi.ideo tanquam proſequens ſuã iniuriam admittitur ad hãc exceptionez,que hꝫ vim accuſationis,qñ ex ea maritus punitur,⁊ hoc etiam poſt nomen rei receptũ inter reos,⁊ vt plene dixi in l.is,qui reus.ſ.de publi.iud.⁊ in l.neganda.C.qui accu.nõ poſ.Hoc autẽ in extraneo non põt dici,q2 ex hoc extraneo non eſt illata iniuria,ſi maritus fuit leno vxoris ſue.Preterea,ſi nos diceremus de alia exceptione lenocinij,ꝙ vxorem adulteram retinuit,adhuc põt obijci a muliere ad maritũ puniendũ.quoniam hec duo crimina ſe contingunt adinuicem,q2 vnum ab altero,deſcendit,ideo admittitur mulier ad hoc proponendum.vt dixi in ꝺ.l.is,qui reus.⁊ eſt iſtud crimen cõmiſſum inter eaſdem perſonas,quoniam illa mulier,que accuſat,eſt illa,que ab accuſatore retẽta eſt.Sed in extraneo non poſſumus hoc dicere,quia licet illa crimina ſe inuicem contingãt,tñ inter diuerſas perſonas cõmittuntur.quoniam lenocinium reſpicit vxorem,⁊ eius iniuriam,⁊ ideo poteſt opponi muliere,ſed non ab extraneo accuſato,cum eius perſonam non reſpiciat.¶ Pro declaratione
2 huius diſtingue,† Aut exceptio lenocinij obijcit marito agenti ciuiliter,aut obijcit ei accuſanti criminaliter.Primo caſu,poteſt ſemper opponi,l.viro atq; vxore.ſ.ſol.mat.Secundo caſu,aut obijcitur ante nomen rei receptũ inter reos,aut poſt.Primo poteſt obijci a quolibet extraneo,niſi ſit ſeru9 accuſatoris,l.quoniam Alexandrum.C.eo.Aut obijcitur poſt nomen rei receptum inter reos,⁊ tunc aut obijcitur ad repellendũ maritum accuſatorẽ,⁊ tunc nõ põt fieri,vt hoc §.⁊ ſ.proxi.Aut ad ipſum maritum puniendũ:⁊ tunc,aut a muliere.⁊ poteſt:aut ab extraneo,⁊ opponi non põt.¶ Op.dicitur hic.ꝙ ſine accuſatore fuit punitus,contra ſine accuſatore nemo damnatur,l.reſcripto.§.ſi quis accuſatorem.ſ.de mune.⁊ hono.Dicit gloſſ.ꝙ regula eſt quod ſine accuſatore nemo punitur,fallit hic ⁊ in alijs caſibus no.in gl.quam vide.Pro declarando gl.habemus videre duo.
d Primo,qualiter crimen poſſit puniri per modum inquiſitionis.[d]Secundo,qualiter poſſit puniri,per modum exceptionis.
3 Circa primum,communis doctrina glo.eſt,† ꝙ regulariter de crimine non poteſt inquiri.Fallit in caſibus notatis hic.Idem not.in l.iij.§.preterea.ſ.de ſuſpec.tut.Idem ſentit Spe.i ti.de inqui.§.ij.Idem ſentit Hy.hic,⁊ cõmuniter omnes doc.¶ Ego tamen in hac materia vidi vnum dictũ do.Nico.de mat.in quadam ſua diſput.qui videtur mihi,ꝙ tetigerit melius veritatẽ huius materie,quam alij:ideo ſequendo eius doctrinam,⁊ ad-
4 dẽdo aliqua,debetis ſcire,† quod quedam inquiſitio eſt que fit ad priuatam vtilitatem.⁊ iſta aliquãdo fit ad crimen inueniẽdum,aliquando fit ad crimen puniendũ.Ad crimen inueniendum fit tripliciter.Primo,faciendo denunciatores,⁊ alios officiales,qui denunciant maleficia,que committũtur.de quibus vidiſtis plene ſ.ti.ij.l.diuus Hadrianus.⁊ in l.j.§.quies.ſ.de offi.prefec.vrb.⁊.l.j.C.de curioſis.li.xij.Quãdoq; fit iſta inquiſitio per inſpectionem oculorum.Vadit enim iudex perſonaliter,⁊ inſpicit quedam,l.fi.C.de cuſt.reo.⁊ l.iudices.C.ꝺ epiſ.audi.Tertio
e modo[e] fit per inquiſitionem generalem,in qua inquirũtur latro-
5 nes,⁊ alij male cõditionis,⁊ fame,l.cõgruit.ſ.de offi.preſi.† Iſta tamen inquiſitio generalis põt fieri tribus modis generaliter.Primo modo generalis quo ad perſonas,⁊ quo ad delicta,vt quia iudex inquirit a teſtibus ſi eſt in ciuitate iſta aliquis homo male cõditionis,vt fur,latro,homicida,⁊c.Quñq; eſt generalis de perſonis,de delictis vero eſt ſpecialis,vt puta,ſi eſt in ciuitate iſta aliquis,qui fecerit tale crimẽ.De iſta inquiſitione ſecũda põt intelligi l.j.C.de priui.deli.⁊ l.fi.C.ad leg.Iul.de vi.⁊ ſ.ad le.Iul.pecu.l.iiij.§.j.Põt etiã eſſe generalis quo ad delicta,ſpecialis quo ad perſonas.Exemplum,inquiro contra tutorem de

ſuſpecto,

ſuſpecto,tunc interrogabo an commiſerit in adminiſtratione
dolum,vel culpam,vel negligentiã,⁊ nec crimine non expreſſo.
ita poteſt intelligi.l.hec enim perſone.in prin.⁊ ꝙ ibi no.ĩ gl.ſ.
de ſuſpe.tut.⁊ cap.fi.extra de pur.can.Jſti ſunt tres modi ad
inueniẽda maleficia,nõ puniẽda:q2 ex neutro iſtorũ ſequit̃ con
6 demnatio,ſed ſolũ crime inuenit.Nũq̃ſit inquiſitio ad malefi
cium puniendũ,⁊ hic aduertẽdũ eſt,lʒ gl.⁊ Dyn.hic teneant,qđ
regulariter inquiſitio iſta nõ põt fieri,tñ veritas aliter ſe hʒ:q2
leges q̃ hic ponunt,vt caſus ſpeciales,faciũt regulã,vt ĩ.dicã.
Naʒ ſcitis,ꝙ nõ permittit alicui de facili accuſare,l.ſi cui.ĩ pn.
f ſ.de accu.ita nõ permittit ſ de facili iudici inquirere:ſed in qui
buſdam caſibus,inquibus de facili permittitur accuſatio,ſine
metu calumnie,ex eiſdẽ rationib⁹ inquiſitio de facili ꝑmittit.
7 Do ergo regulas.† Prima eſt,ꝙ iudex põt inquirere propter
g officialis denuntiationem g,l.diuus.ſ.ti.ij.⁊ l.ea quidem.C.de
accu.⁊ C.de curioſis,li.xij.l.i.⁊ l.j.C.de cuſt.reo.Hui⁹ ratio eſt.
q2 ſicut tutor excuſatur a calũnia ratione officij.ſi eſt inſtigatus
h a matre,⁊ ab alijs conſanguineis h,⁊ alijs affinibus,l.tutorẽ.ſ.
de his quibus vt indig.ita eadẽ ratione iudex accuſatur a pre
ſumpta calũnia,propter officialis denunciationẽ.Secunda re
8 gula eſt † iudex põt inquirere propter impedẽtẽ cognitionem.
Regula enim eſt,ꝙ vbicunq̃ iudex incidenter cognouit de cri
mine de illo crimine ipſe põt per inquiſitioneʒ cognoſcere,tex.
eſt hic.Probat̃ optime l.pe.C.ſi aduer.libe.Simile vides,qđ
propter incidentẽ relationem criminis.quis excuſatur a metu
9 calumnie,l.qui cum maior.§.ſi libert⁹.ſ.de bo.lib.† Tertia re-
i gula i eſt,ꝙ iudex põt procedere per inquiſitionem,propter, p-
cedẽtem generalem inquiſitionẽ,Ubicunq̃ enim iudex in gene
rali inquiſitione cõpererit aliquẽ deliquiſſe,in eodẽ caſu poteſt
ad inquiſitionem ſpecialem deſcẽdere,⁊ illum reum condemna
re.Et ita dʒ intelligi d.l.ꝯgruit.probat expreſſe l.iiij.§.j.ad le.
Jul.pecu.Jta põt intelligi authen.de collatoribus.§.iubem⁹.
Uide ſimile in accuſatore,ſi accuſator reperit in teſtamẽto ei⁹
cuius heres eſt,ꝙ talis fecit tale delictũ,excuſatur a preſumpta
calumnia.ſi accuſat illũ de quo teſtator dixit,⁊ hoc propter no
tificationem teſtatoris,l.qui cuʒ maior.§.fi.ſ.de bo.lib.⁊ l.ma
ter.C.de calum.ita hic,⁊ in precedẽti.Alia regula eſt propter
notificationem factam iudici,propter incidentẽ cognitionem,
vel propter generalem inquiſitionem,poteſt inquirere ⁊ deſcẽ
10 dere ad ſpecialem inquiſitionẽ.† Quarta regula k eſt,propter
k magnum dolorẽ,ſeu magnam offenſam.Ubicunq̃ enim crimẽ
committitur coram iudice,de illo põt iudex per ſpecialem in-
quiſitionẽ procedere.Hoc probatur in calũniatore.C.de cal.j.⁊
in falſo teſte,l.nullum.C.de teſti.⁊ in falſa charta,l.pe.C.de ꝓ
ba.⁊ idem in alijs delictis,ſi qua delicta coram iudice commit
tuntur,de quibus tangam in l.eos.ĩ.de fal.Uide ſimile in accu
ſatore.Marit⁹ de adulterio vxoris,⁊ mater de morte filij,⁊ ſi
miles perſone coniuncte,ſine metu calumnie accuſant,propter
nimium dolorem.l.fi.ſ.de publi.iudi.⁊ l.mater.C.de calum.cũ
11 ſimi.† Quinta regula l eſt,propter immẽſum crimen.Sunt eñ
l quedam crimina ita enormia,in quibus poteſt quis accuſare ſi
ne metu calumnie,vt ĩ falſa moneta,l.j.C.de fal.mone.⁊ not.ĩ l.
Athletas.§.calumniator.ſ.de his,qui no.infa.Jtem in omni-
bus criminibus in quibus ſine metu calũnie admittitur accuſa
tor,in illis poteſt iudex inquirere.Et facit l.ſi quis in hoc.C.de
epiſ.⁊ cle.ita debetis intelligere.Et ſic iudex inquirẽdo habet
magis largas habenas,quam credatis:⁊ hoc de iure cõmuni:
ſed de iure municipali ĩ quibuſdam terris ſunt ſtatuta,ꝙ indi
12 ſtincte iudex poſſit per inquiſitionẽ procedere.¶ † Quero,vtrũ
in inquiſitione debeant poni annus,menſis,locus ⁊ alie ſolẽni
tates,que ponunt̃ in l.libellorum.ſ.ti.ij.Gl.Jnſti.de pub.iud.
circa pn.videt̃ dicere,ꝙ nõ.Jnn.expreſſiſſime dicit,ꝙ delicta
m matriculariter non ſunt exprimẽda m in inquiſitione,nec locus.
ita dicit in c.fi.extra de purg.can.⁊ dicit aliud in inquiſitione,
aliud in accuſatione.do.Jac.But.Jnſti.de actio.circa prin.di
cit,ꝙ eadem ſolennitas requiritur in inquiſitione,que requiri-
tur in accuſatione,preterquam in ſolennitate inſcriptionis ad
penam talionis.q2 illa ceſſat ibi.⁊ ita loquit̃ Jnſti.de pub.iud.
in prin.ita dicit ipſe.Nam cum iſta inquiſitio ſuccedat in locũ
accuſatiõis,⁊ iudex vices accuſatoris ſuſtineat:merito erit eiuſ
dem nature,cuius eſt accuſatio,l.j.§.hec actio.ſ.ſi qs teſt.libe.
iuſſ.eſſe fue.Ad dictum Jnno.non reſpondet,q2 de eo non facit
mentionem.Ego hoc dictum Jaco.But.puto verũ.Non obſt.
dictum Jnn.in d.c.fi.q2 loquitur qñ inquiſitio fit ſpecialis quo
ad perſonas,generalis quo ad delicta,⁊ fit ad aliquem remouẽ
+ dum,non ad puniendum criminalitet †.⁊ hoc idẽ eſt de iure no
ſtro,d.l.he enim.cum ſua.gl.ſ.de ſuſpe.tut.Naʒ eadẽ ratio eſt,
ne quis in tanto crimine rogetur cum alieno diſpendio,l.pre-
13 tor edixit.in prin.ſ.de iniur.¶ † Tertio quero n,vtrum inqui-
n ſitio debeat habere concluſionem: Reſpondeo,non eſt neceſſa-
rium,ꝙ in inquiſitione ponatur cõcluſio:ſicut nec in accuſatio-
ne.l.libellorum.ſ.de accuſa.Conſuetudo tamen obſeruat,ꝙ po
nunt ⁊ concludunt hic,ſuper quibus omnibus intendit procede
re,⁊ puniri repertum culpabilem ſm formam iuris,ſeu ſtatuto
o rum.° Quod no.q2 ſicut in accuſatione poteſt intẽtari noua lex
ita in inquiſitione:q2 poteſt dicere,intendit punire culpabilem
14 repertum ſm formam iuris ciuilis vel ſtatuti.¶ † Queritur,
p vtrum p contra iudicem inquirentẽ poſſint opponi ille exceptio
nes,que poſſunt opponi cõtra accuſatorem: Puto ꝙ ſic,exce
pta exceptione illa,ꝙ magiſtratum hʒ.Cum enim ideo permit
tatur inquirere,q2 habet magiſtratũ,non dʒ eſſe eadẽ cauſa ad-
miſſionis,⁊ repulſionis,l.cum is.§.j.ſ.de cõdi.inde.⁊ l.qui ho
minem.§.fi.ſ.de ſol.Jtẽ puto,ꝙ illa exceptio,ꝙ habeat plures
reos delatos.de qua loquitur l.qui accuſare.ſ.de accu.non ha
beat locum in iudice inquirẽte,nam propter officiũ in eo ceſſat
turpis ſuſpicio.l.iij.ſ.de offi.preſi.⁊ l.fi.C.ad leg.Jul.repetũ.
alias auteʒ exceptiones puto inquirenti poſſe obijcij.Pro hoc
optime facit extra de cle.coniu.c.diuerſis.⁊ quod ibi no.vbi di
citur,ꝙ inquirenti põt opponi,ꝙ eſt inimicus,ſicut poteſt oppo
15 ni accuſatori vel teſtib.¶ † Ulterius quero,vtrum in inquiſi-
tione teſtes poſſint examinari poſt didicita teſtificata,vel de no
q uo produci:Jnn.tʒ ꝙ ſic q in c.cum clamor.extra de de teſti.q2
ceſſat metus ſubornationis, cum ſemper iudici teſtes fuiſſent
aperti.Ego plus dico,qđ in qualibet cauſa criminali iudex ex
ſuo officio etiam poſt aperturam teſtium,poteſt teſtis de nouo
recipere,tam ad offenſam quam ad defenſam,l.j.ĩ fi.ĩ.de queſt.
16 ⁊ tangã ibi.¶ † Ulterius quero,cum in inquiſitione iudex aſ-
ſumat partes accuſatoris,vtrum poſſit aſſumere partes accu-
ſatoris proſequentis ſuam.vel ſuorũ iniuriam:vel ſimpliciter
partes accuſatoris cuiuſlibet:Reſpondeo,cum inquiſitio non
permittatur ad priuatam partis vtilitatem,vt ſ.dictum eſt,nõ
r poteſt aſſumere partes r accuſatoris proſequentis ſuam,vel ſuo
rum iniuriam,niſi quando ſuũ officium eſt principaliter offen
ſum,vt ĩ falſo teſte,⁊ calumniatoribus,⁊ ſimil.Hoc autem ſcire
eſt magni effectus,propter multa,ad que admittuntur illi,qui
proſequũtur ſuam,vel ſuorum iniuriã,⁊ alij non.⁊ hec ſufficiãt
17 de inquiſitione.nã Spe.de hoc modicũ tractat.¶ † Ulti.ſcias,
ꝙ quando crimen eſſet notorium,iudex poteſt indiſtincte ꝓce-
dere per inquiſitionem,l.ea quidam.C.de accu.⁊ gl.hic dicit ⁊
materiam de notorio crimine,dic per Specu.in ti.de noto.cri.
Tangam aliquid in l.ab accuſatione.§.cũctatores.ĩ.ad Turp.
s ¶ Ulterius quero s,vtrum ſuperueniente accuſatore ceſſet in-
quiſitio:Dicam in l.iij.§.fi.ĩ.e.¶ Uenio ad ſecundam materiã
18 de exceptione criminis.† Quero,vtrum t ꝙ hic dicitur de exce
t ptione lenocinij,ꝙ iſta exceptione probata punitur maritus,ſic
vtrum in alijs exceptionibus criminis.vt falſe charte,a ſimili-
bus.Dicit glo.ꝙ non,q2 exceptio lenocinij tollit accuſationeʒ
lenocinij:ſed exceptio falſi,nõ tollit accuſationem falſi.Exami
19 nemus hãc gl.Dy.† dicit hic finaliter,ꝙ per excepoionem falſi
non tollitur accuſatio falſi.Uidetur probari per l.ſed ⁊ ſi exce
ptio.ſ.de euic.Jtem facit pro gl.q2 hic tantum de lenocinio di
citur:ergo,⁊c.l.ſi vero.§.de viro.ſ.ſol.matr.ſed contra gl.facit
C.de proba.l.iubemus.⁊ de fal.vbi.⁊ ĩ.de fal.l.diuus pius.Sʒ
poteſt dici ſm Jacob.ꝙ ibi in modum ordinarie accuſationis
proponebatur exceptio falſi,quod videtur bene dictum.Ad d.
l.vbi põt reſponderi per literã,que ibi dicit,nec accuſatori tan
tum,⁊c.Ad l.diuus Pius.poteſt reſponderi,ꝙ loquatur in eo
falſo,qđ ſine accuſatore punitur,vt in falſa charta,vt dictũ eſt,
Si enim nemine opponente poſſet puniri,multo magis aliquo
opponente in modum exceptionis.Concludo ergo ſic.Aut cri-
men in modum exceptionis obiectum,⁊ probatum,poterit pu
niri ſine accuſatore,aut non,vt ex predictis patet.ita dicit Dy.
Petr.aliter dicit,vt refert Cy.in d.l.vbi.C.de falſi,vbi recitat
iſtam opinionem.dicit enim ibi ipſe,ꝙ exceptio poteſt opponi
quandoq̃ ad repellandum accuſatorem,quãdoq̃ poteſt oppo-
ni ad eum,puniendum.Primo caſu nunquam punietur ille,cõ
v tra quem exceptũ eſt,arg.ad hoc in l.Lucius.u ſ.de his,qui no.
infa.⁊ quod no.hac gl.Si vero opponitur ad eum condemnan
dum:tunc poterit eũ condemnare.ita loquitur hic.Unde dicit
ipſe,qđ iſta exceptio que opponitur hic opponebatur ad hunc
finem,vt condemnaretur,⁊ ita intelligit hunc tex.C.eod.in l.ij.
Dictum Pet.nõ eſt verum,per l.quoniã Alexãdrũ.C.e.vbi di
cit,qđ ſeruus nõ põt exceptionẽ lenocinij opponere.Ratio eſt,
q2 ſeruus non põt dominum accuſare eadem ratione,nec exce
ptionem opponere,ex qua dominus veniret puniendus,ſed ſi
hec exceptio ſimpliciter apposita nõ faceret dominum puniri:
opponi poſſet a ſeruo,ſicut a libero,l.ſeruos.ſ.de accu.ꝙ tamẽ
20 illa lex omnino prohibet.Cõcludo ergo,† ꝙ quocunq̃ modo ſit
oppoſita iſta exceptio lenocinij,facit accuſatorẽ puniri:Quid
dicemus: Breuiter nos habemus de hoc tex.in iure canonico,

r extra de excep.c.j.in fi.⁊ vbi dicitur,ꝙ ſi crimen,quod obijcit,
cauſam contingit,de qua agitur,ꝙ tunc poteſt iudex ex eo puni
re,alias ſecus.Intelligo autem iſtud crimen cõtingere cauſam
ſi reſpicit illud idẽ factũ de quo principaliter agit,⁊ eaſdẽ per-
ſonas:vt puta,teſtis dicit falſum in hac cã contra me exceptio,
ꝙ eſt falſus teſtis.Idem produxiſti falſum inſtrumẽtum cõtra
me,excipio ꝙ inſtrumẽtum eſt falſum,vel dico ꝙ feci adulteriũ
te volẽte.Cum ergo exceptio contingat id de quo agitur,⁊ eaſ-
dem perſonas,iudex poteſt punire vt hic:ſecus ſi diuerſas per
ſonas contingeret.vt hic in §.extraneus.tunc enim iudex ex vi
gore eiuſdẽ exceptionis non poſſet punire.Sʒ fateor,ꝙ ex hoc.
⁊ cognitione habita,poſſet inquirere iterum,⁊ ſuper inquiſitio
21 ne punire ex nouo proceſſu,⁊ ita obſeruatur.¶†Ulterius que
ro pro declaratione gl.vtrum exceptione propoſita ſuper eodẽ
facto,tollatur accuſatio ſup eodem facto:Breuiter iſta queſtio
poteſt intelligi tripliciter.Uno m.odo,vtrũ exceptio tollat ac-
cuſationem pendente iudicio,⁊ puto ꝙ non:ſicut inquiſitio non
tollit accuſationem,vt dicam in l.ſi maritus.in fi.ĩ.eo.ita nec ex
ceptio,vt ibi dicam.facit l.ſed ante.ſ.de exce.⁊ qđ ibi dicam.
Secundo poteſt intelligi,vtrum exceptio tollat accuſationem,
poſtquam abſolutio ſecuta eſt ſuper exceptione.Ad quod reſp.
vt dicam in l.duobus.ſ.de excep.rei iudi.⁊ aliquãtulũ tangaʒ
in l.qui Rome.§.duo fratres.ſ.de verb.obl.Tertio modo põt
intelligi vtrũ exceptio tollat accuſationem poſtquã obtentum
eſt ſuper exceptione,⁊ hic dico ꝙ ſuper exceptione poteſt obti-
neri duobus modis.Uno modo,ꝙ accuſator ſimpliciter repel
latur,⁊ iſto caſu nõ preiudicat in accuſatione:quoniam ad aliũ
finem tendit,nam ſicut ciuilis e criminali non tolluntur exce-
ptione,ita vna aliã non impedit,l.j.C.quãdo ciuil.act.cri.piu.
Quãdoqʒ eſt ſecuta victoria ſuper exceptione,q² accuſator pu
nitus eſt,tunc gl.videtur dicere,ꝙ exceptio non tollat accuſa-
tionem,vt hic,⁊ l.nullum.circa fi.C.de teſti.ſed gl.ibi,reprehẽ
y ditur a doct.⁊ bene.Cũ enim iſta ſint duo iudicia y ad vindictã
tendentia,vnum indiſtincte tollitur propter,aliud,non attento
vtruʒ ſit plus in vno,quã in alio,l.pretor edixit.§.j.ſ.de iniur.
Circa p̃dicta tãgunt multa que faciunt ad hec,extra de purg.
22 cano.c.pe.¶†Quero vtrũ qñ opponit crimẽ p modum exce-
ptionis debeat poni loc⁹:Dic vt i l.j.ſ.de excep.Itẽ an in exce
ptiõe criminis debeat ſe qs ĩſcribere,dixi i l.ſi cui i pn.ð accu.

ADDITIONES.

a Alexan.¶Si publico In materia inquiſitionis,vide Ange.in
repe.l.vacantia.C.de bo.vacan.lib.x.Et adde quod Bald.in
l.j.§.magiſtratibus.de magi.conue.dicit,quod licet poteſtas te
neatur inquirere,tamen accuſatur ſi non fuerit denunciatum:⁊
hoc,ſi non ſit notorium,⁊ tʒ Bald.in l.data opera.C.qui accu.
quod pro leui culpa non imputatur,⁊ ibi vide eum in materia
incendij.Item adde ꝙ contra producentem falſum teſtem,vel
inſtrumentũ iudex poteſt inquirere,ſm Cy.in l.vbi.C.de fal.⁊
eſt tex.in l.videmus.C.de proba.Itẽ no.ꝙ ludentes.⁊ blaſphe
mãtes,lʒ preñdi.⁊ epiſcopo inquirere de iure,l.alearum vſus.
C.de aleato.Item contra iniurias factas ſcholaribus,vt in au
then.habita.⁊ ibi Bal.C.ne fi.pa.quando ſit licitum inquire-
re,⁊ vtrum epiſcop⁹ poſſit inquirere de adulterio quo ad penã
imponendam,vide quod dixi poſt Barto.in rub.C.eod.
¶Poma.Pro declaratione huius §.vide Felyn.in c.dilecti
filij.verſ.ad illud.de except.

b And.Barb.¶Oppo.⁊ videtur.Circa materiam inquiſitionis
vide Tanc.in q.rub.in ij.parte.vbi tractat de inquiſitione.⁊ in
primo ponit tredecim caſus,in quib⁹ eſt permiſſa de iure ciui-
li,deinde arguit pro ⁊ contra,vtrum de iure canonico ſit inqui
ſitio de iure permiſſa,⁊ quo tunc requiratur,⁊ quis ſit effectus,
vide Bal.in c.j.§.iniuria.de pac.iur.fir.⁊ vide quod no.in c.j.
vt eccleſiaſt.beneſ.

c Alex.¶Opp.de l.viro.Uide per Bar.in l.ſi maritus.§.pre-
ſcriptiones.ĩ.eo.vbi.gl.

d Alex.¶Per modũ inquiſitionis.No.materiã inquiſitionis,⁊
adde Bal.in l.j.C.qui admit.⁊ Bart.in l.cõgruit.de offi.preſi.
Quid autẽ ſit inquiſitio,vide Bar.in l.trãſigere.C.de trãſact.
⁊ Bal.ĩ l.ea qdem.C.de accu.Et adde,ꝙ eo tempore quo ſinire
tur accuſatio,eſt impedita inquiſitio,vt no.Bar.ĩ l.querela.C.
de fal.⁊ tene menti quod gl.ij.q.iiij.c.preſbyter,ſi a plebe.in gl.
que incip.hic colligitur,ꝙ nunquam iudex per viam inquiſitio
nis procedit,niſi prius citato offenſo,an velit accuſare,qui ma
ius ⁊ potentius ius hʒ:ideo preferendus iure cõmuni,l.quam-
uis indubitati.C.e.l.j.§.denunciare.de vent.inſpi.facit l.ſena
tuſcõſulto.⁊ ibi hoc no.dicit Bal.C.qui accuſa.quod ſatis hoc
videtur de mẽte Bar.⁊ maxime in ver.vlterius cum inquiſitus
aſſumit partes accuſatoris.Et ita puto debere ĩtelligi hoc,qñ
inquireretur ad vtilitatẽ priuatam:alias dic vt hic per Bart.
Adde ad materiam no.ĩ.eo.in l.iij.⁊ vide quod legitur ⁊ notat
in c.j.vt eccle.benefi.vbi gl.magiſtra.⁊ vide Bar.in extrauag.
ad reprimendũ.in ver.p inquiſitionem.⁊ an repetitione,l.ſi va
cãtia.C.de bo.vac.li.x.⁊ Bar.in l.fi.ĩ.de queſt.Et aduertatis,
ꝙ iudex antequam inquirat dʒ aſſignare terminum volentibus
accuſare.d.c.preſbyter,ſi a plebe.ij.q.iiij.⁊ vide gloſ.ij.q.vj.c.ſi
quis de pluribus.Item adde ꝙ in cauſis ciuilibus nõ hʒ locuʒ
inquiſitio,niſi i cauſa vſurarum,vt no.Inn.in c.ad noſtram.de
iureiur.⁊ niſi in cauſa ſuſpecti,vt C.de procu.l.eũ.⁊ ſ.de ſuſpe.
tut.l.iij.§.preterea.⁊ l.j.e.ti.vbi dicit,ꝙ in inquiſitiõe videtur
eſſe neceſſarius libellus,niſi vbi pſona vnius fauor,vel ipſa pie
tas iudicem ad ciuilem inquiſitioneʒ adducunt,vt no.per Cy.
in l.mulierem.C.ſi manci.ita fue.aliena.quod dictũ nõ eſt alibi
in iure.Bal.in l.j.§.ſi tres vel plures.verſi.eſt enim duplex.de
pace tenenda ⁊ eius viol.Item niſi fauore fiſci ſm Bal.in l.fi.
de bo.vacã.lib.x.Itẽ fauore miſerabilium perſonaruʒ.ſm Cy.
in d.l.mulierem.ſi mãci.ita fue.alie.Item Bal.in l.ſancim⁹.ij.
C.de ſacroſan.eccle.dixit,ꝙ in ciuilibus fauore eccleſie admit-
tit inquiſitio,⁊ eſt ſpeciale ibi in alijs ſecus.Alleg.Innoc.in c.
ad noſtrã.de iureiur.ij.⁊ in criminalibus,⁊ in eccleſiaſticis idẽ.
per illum tex.in l.ſi quis in hoc.C.de epiſc.⁊ cle.poſt Bar.ĩ ma
teria per Jo.And.in c.felicis.de pe.⁊ Bal.in l.iubemus.C.de
proba.⁊ quod dixi poſt Bar.in l.aut facta.§.fi.ĩ.de pe.Adde
quod in vſurarum cauſa poſſit procedi in inquiſitionem voluit
Bal.conſi.lxvj.iij.lib.

e Alex.¶Tertio modo.Ex his ergo tenet Bar.hic,ꝙ ſi inue-
nit quis occiſus,⁊ neſcit a quo.vnde iudex inquirendo genera-
liter inuenit Titium occidiſſe,ꝙ ex teſtibus receptis ſuper tali
inquiſitione generali,non poterit eum cõdemnare:q² iſtud nõ
eſt iudicium,cum non ſit fundatum contra aliquem:⁊ ideo ſub-
ſequi debet inquiſitio ſpecialis,⁊ vide Bar.ĩ l.fi.in fi.ĩ.de que
ſtionibus.⁊ ſequit Bal.in c.j.§.iniuria,ſeu furtũ.de pa.iu.fir.

f Alc.¶Non permittitur Sed vtrum in cauſa acquiſitionis vbi
iudex procedit ex officio ſuo,habeat locum condemnatio expẽ
ſarum,vide per do.Ant.poſt gl.in c.dilecti.ad fi.de dolo ⁊ con
tuma.Cy.in l.ſancimus.C.de iudic.

g Ale.¶Officialis denuntiationẽ.Quo caſu ſi iudex nõ inquirat,
facit litem ſuam,ſm Bal.in l,iubemus.C.de pba.

h Alex.¶Alijs cõſanguineis.Bal.ĩ l.Athletas.ĩ.de fal.⁊ Bal.
in auth.ad hec.de vſur.vbi dixit,ꝙ inquirens excuſet a preſum
pta calumnia,vide Bal.in l.j.i fi.l.C.ne quis in ſua cauſa.⁊ i l.
edita.C.de eden.⁊ quod no.Bar.ĩ l.ſi maritus.§.j.ĩ.eo.ſ.Bal.
in l.iubem⁹.C.de proba.⁊ Inn.in c.cum clamor.de teſti.Et ad
de,ꝙ ſi quis de delicto ciuiliter punitus fuerit,talia acta ope-
rantur vim denunciationis ⁊ fame:adeo,ꝙ poſtea ex illis actis
tanquam ex denuntiatione,vel fama,iudex poſſet criminaliter
inquirere.ſm Bal.in l.quod euitãdi.C.de condi.ob turp.cau.

i Ale.¶Tertia regula.Sed aduertatis q² Bal.ĩ d.l.edita.vo-
luit.quicqd hic dicat Bar.⁊ Inn.ĩ c.bone.de elec.ꝙ ex pbatio
nibus receptis ſuper generali inquiſitione,poſſit ſequi cõdem
natio.Adde Bal.in l.iubem⁹.C.de proba.⁊ quod no.Bar.in l.
fi.ĩ.de queſtionib.⁊ cõtra Bal.in d.l.edita.tʒ ſimpliciter Abb.
Sicul.in c.graue.de prebẽ.Sed quid ſi aliquis eſt abſolut⁹ ab
inquiſitione generali,an poſſit contra eum inquiri ſpecialiter:
Bal.ꝙ ſic,in l.fi.C.de pena.iud.Et ad hec dicta viđ Bal.ĩ l.ea
quidem.C.de accu.Pau.de Leaza.tʒ opi.Inn.ĩ cle.cõſtitutio-
nem.de elec.⁊ vide Bal.⁊ Bar.ĩ l.j.ſ.de ſuſpe.tut.⁊ Ange.ĩ l.li
bellorum.ſ.de accu.⁊ vide caſum in c.fi.de collu.deteged.vbi
iterũ imponitur contra primũ inquiſitum.Et in materia inqui
ſitionis,viđ aliqua que dixi ⁊ ſcripſi immediate poſt ti.de reg.
iur.⁊ poſt Bar.hic,in ver.vlterius ſcias quando crimen,⁊c.

k Ale.¶Quarta regula.Adde Bar.ĩ l.ſi quis obrepſerit.circa
fin.ĩ.de fal.⁊ ꝙ leuato velo,tunc poſſit procedi abſque proceſſu,
ponit Bal.in l.ij.C.de ſpor.c.euidentia.per doc.de accu.

l Poma.¶Quinta regula.Adde aliam regulã.que tribuit iu-
ſtam cauſa accuſandi,vel inquirendi ſuper publica fama.Ita
dicit Imo.in l.quoties.§.ſi quis nomen,ſ.de here.inſtit.⁊ vide
ad hec Ang.de Are.in tracta.malefi.in gl.in ver.hec eſt quedã
inquiſitio,⁊c,⁊ ibi addi.

m Alex.¶Exprimẽda.Adde Bar.in extraua.ad repri.in verb.
per inquiſitionem.⁊ Bal.in l.edita.C.de eden.in repe.Padua
na,videdur tenere contra Bar.hic,⁊ Bal.in l.illa inſtitutio.de
here.inſtitu.dicit,qđ inquiſitione de falſo debent poni locus ⁊
dies,⁊ vide ibi l.ij.in prin.C.de eden.⁊ i l.edita.eo.ti.⁊ Bal.ĩ l.
ea quidem.C.de accu.vbi tʒ ꝙ requiritur in inquiſitiõe ſpecia
li,vel generali,adde Cy.ĩ l.j.C.vbi conuen.qui cer.lo.⁊ Bal.in
l.j.C.qui accu.⁊ in d.l.ea quidem.Sed vtruʒ in inquiſitione re
quiratur litis conteſtatio:Inn.ꝙ non,in c.cũ olim.de teſtibus.
verſi.item quia hic ſecus videtur,quando quis excuſatorẽ ad-
mittit ad inquiſitioneʒ proſequẽdam,ſecũdum eum.quod no.⁊
vide omnino Bal.ĩ c.j.§.iniuria.in ver.ſeu furtũ.de pa.iur.fir.
vbi

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

vbi voluit, ꝙ debet lis conteſtari ſi habet promotorem, ⁊ vide Io. An. in c. vlt. de foro cõpe. in nouel. ⁊ Inn. ⁊ do. Ant. i c qm̃. §. ſunt ⁊ alij. vt lit. nõ conteſta. ⁊ Bal. in l. j. in fi. C. vbi de cri. agi opor. ⁊ in l. negãda. C. qui accu. Et an vbicunq; iudex procedit ex officio, requirit litis cõteſtatio, vide per Inn. ⁊ Ant. de But. in d. c. quoniam. §. ſunt ⁊ alij. ⁊ vide Ange. in l. ſi vacantia. C. de bonis vacan. libro x. ⁊ Inno. in c. ij. de reſti. in integrũ.

† Laud. de Seyſſ. ¶ Criminaliter. Uide ad hoc quod not. Bal. in rub. extra de iudic. ⁊ in c. ſuper literis. de reſcrip.

n Ale. ¶ Tertio quero. Uide Bar. in l. rerum. ff. de rerũ, amot. ⁊ Bal. in l. edita. C. de eden. ⁊ Bar. i l. libellorũ. ff. de accu. Bal. in l. ſi quis ſe. C. de accu. ⁊ de hac clauſula, ſuper quibus oĩbus. ⁊c. vide Bal. in l. j. C. qui accuſa. ⁊ in l. ⁊ ſi ſeuerior. C. de infa. ⁊ in l. ẽt. de pba. ⁊ Bar. in l. cunctos populos. C. de ſumma. trini.

o Alex. ¶ Seu ſtatutorũ. Uide Bal. in l. j. de confeſ. Et an teneac libellus tanquam dubius propter dictionem, vel: Dic, ꝙ forte ſic, q2 põt impropriari p, ⁊: ⁊ vel, pro, id eſt. C. de adulter. facit l. ſi olei. C. loc. aliqñ illa copula, ⁊, reſoluitur in diſiũctiuã, p, vel: vel pro, id eſt, l. j. ff. de pac. ⁊ ibi gl. in verſi. placitus, ⁊ cõſenſus.

p Alex. ¶ Queritur vtrum. Adde Saly. i l. ea quidẽ. C. de accu. vide Bal. in l. 3. C. de procu. in ver. an poſt litẽ cõteſtatẽ.

q Alex. ¶ Inno. tz ꝯ ſic. Os in inquiſitione teſtes poſſint pduci poſt dicta teſtificata, idẽ tz do. Ant. ⁊ Io. And. in c. qualiter ⁊ quando. de accu. ſecus ſm eos ſi iudex procederet ad inſtãtiã accuſatoris, ſecus in parte, vt no. dicit Bal. i aut. q ſemel. circa fi. C. de prob. ⁊ vide ibi Bar. ⁊ Bal. in l. ea quidẽ. C. de accu. ⁊ vide Ang. i l. ſi vacãtia. poſt mediũ. C. de bo. vacã. li. x. ⁊ Spe. in ti. de inqñiſi. §. nunc tractemus. ver. ſed nunquid publicat. ⁊ Bar. in l. iiij. §. hoc autem iudicium. de dam. infe. ⁊ vide omnino Imo. poſt Bar. in l. inter accuſatorẽ. de publi. iudi. ⁊ Bar. i extrauag. ad reprimendũ. in ver. negligerit. ⁊ in auth. q ſemel. C. de prob. dicit, ꝙ lz agens criminaliter renũtiauerit pbationibus, vel lz concluſum ſit in cauſa: tamen poſſunt ſemper examinari teſtes. Ita dicit ibi. ⁊ vid que dixi poſt Bar. i auth. qui ſemel. ff. de proba. Adde. Are. in c. cũ dilectus. de acc.

r Ale. ¶ Aſſumere partes. An iudex poſſit inquirere i locũ accuſatis proſequentis ſuam, vel ſuorum iniuriam, vide quod no. in l. neganda. C. qũi accu. ⁊ not. in l. is qui reus. ff. de publi. iudi. ⁊ vide Ang. in l. ſi vacantia. poſt medium. de bo. vacan. lib. x. vbi etiam circa primum dicit, ꝙ ſi iudex vult aliquẽ abſoluere, debet citare offenſum ad contradicendum, alias talis abſolutio non preiudicat offenſo, quin accuſare poſſit: ⁊ forte etiam ſecundum eum iudex in ſyndicatu tenetur. Tu etiam in abſolutione facias citare ſyndicum, de cuius preiudicio agitur. Uide etiã que ſcripſi in l. ſenatus. circa prin. de accu. ⁊ ad Bart. hic adde Bal. in l. ea quidẽ. de accuſa. ⁊ adde quod no. Bar. ĩ l. inter oẽs. §. recte. ff. de furt.

s Alx. ¶ Ulterius quero. Uide do. Fran. de Are. in c. ij. extra de teſti. ⁊ vide ĩ. immediate poſt ti. de reg. iur.

t Alex. Quero, vtrũ. An crimẽ poſſit puniri p viã exceptionis, vide Saly. in l. ſi magnũ. verſi. ſed nunc queritur. C. qui accu. ⁊ Bar. in l. qui accuſace. ff. de accu. ⁊ ad gl. hic, qui reputat ſing. vide gl. ⁊ Bal. ĩ l. falſam. in fi. C. ſi ex fal. inſtru. ⁊ in l. fi. e. ti. ⁊ in l. fi. in prin. de fide inſtru. Et quid ſi cõtra accuſatum vel inquiſitum opponatur, ꝙ teſtes ſunt falſi ⁊ producitur accuſatio contra eos, an ſuper ſedeat in prima inquiſitione, vide Cy. ⁊ Bal. in l. j. C. qui accu. ⁊ Bal. in l. j. de queſtionibus. ⁊ Saly. ĩ l. ſi docueris. verſ. vlteri⁹ quero. C. de fal. ⁊ quod no. Bar. in d. l. vlti. de fal. Ex oppoſito adde hic dictis, quãdo crimen eſt notoriũ, iudex põt procedere per inquiſitionẽ. de quo per Inn. in c. bone. de elec. Et declara vt p Bald. in l. ea quidem. ĩ fi. C. de accu. ⁊ an poſſit cõtra aliquem procedi de homicidio notorio, omiſſo tramite ordinario vide Bald. in c. j. §. iniuria. in ver. ſeu furtũ. de pac. iura. firman. Et an circa famam procedatur iuris ordine non ſeruato, vide Inn. in c. cum in tua. de ſponſ. Et an in notorijs requiratur citatio, vide Bal. in l. preſbyteri. de epi. ⁊ cle. Dixi in l. emptorem. de act. emp. Et iſtis adde Inn. in c. ſtatuimus. de offi. dele. ij. Bal. in l. addictos. de epiſ. and. Et quãdo in notorio requiratur ordo iudicij vide Bal. in l. poſtquam. de pac. ⁊ not. Bar. in l. j. §. fi. de vari. ⁊ extraord. cog. ⁊ Bar. ĩ l. ab hoſtibus. §. ſed quod. ff. ex quibus cauſis ma. dicit tamen Bal. in l. j. C. de iude. ꝙ in notorijs procedit iuris ordine nõ ſeruato, alleg. Inn. in c. fi. de cohabi. cler. ⁊ mul. quod habetur in l. ſi confeſſus. de cuſt. reo. ⁊ Bal. in l. properandum. in fi. prin. de iud. Ange. in l. ſi vacantia. in ver. venio ad ſecundum articulum. in prin. de bo. vacan. li. x. ⁊ Bal. in l. ea qdem. vbi plene. C. de acc. Et materia notorij, vide Saly. in d. l. ea quidem. aliquid per gl. ⁊ Bal. in l. ciues. C. de appel. ⁊ per gl. in c per tuas. de cohabi. cle. ⁊ mulie. Et vtrum inquiſitũ ſufficiat citari ad domũ: Dic, q perſonaliter dz citari, aut per edicta publica, vt ſingu. volut Inno. in c. ſi aduerſarius. ver. item nota, ꝙ licet. de eo qui mit. ĩ poſ. cau. rei ſeruan. ⁊ vide doct. in l. j. de requir. re. Et an in inquiſitione requiratur citatio, Bald. ꝙ ſic in l. iiij. §. j. de cõdi. ob turp. cau. vide que dixi ĩ l. de vnoquoq;. de re iudi. Pone ꝙ iudex contra inquiſitũ tulit ſententiam, poſtea petitur reuocatio ſententie, an iudex ſit citandus: Inn. in c. ĩ noſtra. de procur. tz ꝙ ſic. in gl. fi. circa fi. alleg. c. cum ſpeciali. circa fin. de appella. Recurre ad Alex. in d. l. de vnoquoq;. de re iudi. ⁊ eſt additio.

v Alex. ¶ In l. Lucius. Uide omnino que late ſcripſi poſt ti. ĩ. de reg. iur. Et adde bonũ tex. in c. §. circa fi. extra de ordi. cog. Ad id, quod deducitur per modum exceptionis no. Bar. in l. j. §. ſz ⁊ ſi is. de ope. noui nun. pro quo optima gl. iuncto tex. ĩ l. circa. de pba. Et ideo ſequeretur, ꝙ iudex pronũciare poſſit ſup non exceptis, quando reus probauit contra libellũ actoris, vt puta contra agentẽ rei vendicatione reus non probauit ſe dominũ eſſe. an iudex debeat pronunciare ꝙ dominium habeat ad eũ ſpectare. ad hoc faciunt no. per gl. in l. a ſententia. ff. de appel. ⁊ ibi tex. ⁊ no. Inn. in c. ex conqueſtione. de reſti. ſpol. Adde etiã Bal. in l. hereditas. C. de peti. here. facit l. ſi inter me ⁊ te. ff. de excep. rei iu. ⁊ iſta diſputatio non hz locũ in duplicib⁹ iudicijs. l. ſi functus. §. fi. de procu. ⁊ in vti poſſidetis, gl. eſt multũ no. ĩ l. j. in verbo precario. ⁊ ibi Bar. C. vti poſ. gl. in l. Põponius. §. ẽt ſi is. de proc. de qbus latius vide Bal. in l. cũ Papinian⁹. C. de ſentẽ. ⁊ interlocu. om. iud. ⁊ quod legitur ⁊ no. in l. ſed ⁊ ſi poſſeſſori in prin. ff. de iureiuran. dixi etiam poſt Bar. in l. ſi cũ. §. j. de excep. rei iud. ⁊ ad Bar. hic vide no. in l. Luci⁹. ff. de infa. ⁊ vide Cano in c. j. de excep. plene per Pe. ⁊ Cyn. in l. C. de fal. poſſet tñ non abſurde dici. ꝙ ſit hoc verum quo ad penam ordinariam non imponẽdam: ſed quo ad extraordinariam ſic, ar. l. nullum. C. de teſtib. ſm do. Flo. in q. ſua incip. inquiſitus, i deciſione primi dubij, ⁊ vide etiam Bar. in l. ſi confeſſus. ff. de cuſto. reo. adde id quod not. Bal. in authen. ſtatuimus. ver. ſed iuxta hoc. C. de epiſco. ⁊ cle. vbi dicit, ꝙ non refrt, an quis de crimine cõdemnetur, an per exceptionem cõuincatur, alleg. c. ſuper eo. de teſtib. ⁊ de appel. l. ſi cum, ⁊ ita dicit cõſuluiſſe Fede. adde p dictis gl. not. in c. cum ſuper. in ver. non extitit. de confeſ. preb. ex qua colligitur mirabile dictum, videlicet, ꝙ crimen confeſſatum per viam exceptionis, etiam in ciuili iudicio poteſt puniri ſed Io. and. ibi contra, q2 exceptionem obijciens non fatetur. c. cum venerabilis. de excep. Item q2 crimen exceptum non debet puniri, cum ad hoc non agatur, ⁊ modus agendi inſpicien⁹ dus ſit. c. ij. de ordi. cog. ⁊ optime in c. ſuper his. de acc. d. Ant. dicit ibi in gl. ſaluari poſſe, quando crimen eſt connexum ei de quo agitur, iuxta not. in c. j. de excep. c. ij. de cõfe. Nec obſt. primum arg. Io. And. q2 id quod eſt in ipſa exceptione, excipiens bene fateatur tacite incluſum. vt not. doct. in d. c. cum venerabilis. do. Abb. dicit, ꝙ ſibi placet dictum do. Anto. quando actũ fuiſſet in principali iudicio criminaliter: ſed quia glo. ibi loquitur, quãdo actum erat ciuiliter: ideo dicit durũ eſſe tenere gl. maxime per id quod habetur in d. c. ſuper his. ⁊ remittit ſimiliter ſe ad no. in c. ij. de cõfeſ. maxime per eum. addo quod notat Bar. in d. l. ſi cõfeſſus. de cuſt. reo. Et de hac materia vide etiã aliquid per Bar. in d. l. preſbyteri. C. de epiſc. ⁊ cle. ⁊ in authẽ. nouo iure. C. de pena iudi. ⁊ per Ro. ĩ l. mulier. ff. ſol. matrimo.

x Alex. ¶ De excep. c. j. in fi. contrariũ videtur tenuiſſe Bar. i l. j. §. ſz ⁊ ſi is. ff. de oper. no. nun. ⁊ ibi vide que dixi in §. ĩ operis.

y Alex. ¶ Duo indicia. Uide Bar. ⁊ Bal. in d. l. nullum. ⁊ Bal. in d. l. in fi. C. de falſis.

1 ☞ Plures accuſatores ſi concurrunt ante nomen rei receptũ inter reos, idoneiorem eligit iudex.

Perferendi idoneiorem in accuſatione cauſe eſt quando alter colluderet, vel eſſet infamis.

2 Ulterior prefertur propinquiori in accuſando, quãdo adiecit aliquam qualitatem, quã mediante accuſãtus acrius punitur.

Accuſatus a pluribus opponere poteſt, vt nõ poſſit pluries de eodem crimine accuſari.

Primus accuſator poteſt dicere, ꝙ ſecundus accuſator nõ debet admitti,

3 Adulteriũ probatur ex preſumptionibus, vt ſi videres duos in camera, vel in lecto.

1 **§. Si ſimul.** † Nota, hic, ꝙ id quod dicitur ff. §. pri. de accuſatoribus q ſimul pluribus concurrẽtibus pretor idoneiorem eligit, debet intelligi pluribus venientibus ante nomen rei receptum inter reos. vt hic in ver. in tantum. ⁊ verſi. ſed ⁊ quoties. hoc etiam not. C. accuſa. l. qui de crimine. Item i l. ſi plures. ff. de accuſa. dicitur, quod iudex ex cauſa prefert vnũ alteri. Certe cauſa ponitur hic, q2 ſi reperit vnum colludere, vel eſſe infamẽ, prefert alium. Et ex hoc dico, quod ſi propinquior accuſat occiſores ſimpliciter, ali⁹ accu

ſat illos adiecta aliqua qualitate, per quam puniuntur acrius,
tunc iudex poteſt vlteriorem preferre propinquiori, ſi apparet
iudici illam qualitatem eſſe veram, arg. huius legis Item not.
2 † ꝙ ſi ego accuſor a pluribus, habeo exceptionem ſine dubio.
vt non poſſim accuſari pluries de eodē crimine, .. ſi cui. §. eiſdē.
ſ. de accu. ⁊ l. qui de crimine. C. de accuſa. Sed nunquid prim⁹
accuſator poteſt dicere, ſecundus accuſator nō debet admitti:
Sed certe hic videt tex. ꝙ ſic vt ſeq. l. niſi ergo pater, ⁊c. dicam
3 latius ī. l. proxi. ¶ Item † dicitur hic. prohibitionib⁹ inſtruēte.
a quero qualiter probabitur adulterium:[a] Reſp. non poteſt pro
bari directo aliqua ratione: quia ſi videres in camera, duos, vel
in lecto, neſcires tamen quid facerent: ſed dico quod probatur
ex preſumptione, vt in c. preterea. extra de ſti. ⁊ de preſumpt. c.
literis. ⁊ cap. tertio loco. Tene menti predicta.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Probabitur adulteriū. Qualiter probabitur adulte-
rium, adde Bar. in l. ij. §. j. ſ. eo. in ver. quod ait lex. in prin. ⁊ i l.
j. de extraord. cog. ⁊ Bar. in l. j. in princi. de fur. Bene facit, qđ
not. Bal. in l. neq; natales. de proba. in verſi. ſed contra. Et quo
modo probetur aliquā eſſe meretricē, vide Bal. in l. ij. de collu.
detegē. Et adde, ꝙ teſtes deponentes de adulterio. tenet redde
re rationē nō interrogati. De quo vide Bar. i l. capite quinto.
ī. eo. qualiter probet aliquā mihi eſſe vxorem, vide qđ ſcripſi ī.
eo. l. ſi vxor. §. ſed ⁊ ſi ea. ad qđ recurre, ⁊ ibi no. Bar.

LEX IIII.

1 ¶ Duo quando admittuntur ad aliquid, donec vnus preoc-
cupet, tempora vtrique cedunt.
2 Duobus ſi ſunt conceſſe litere ſuper prebenda, quam intra mē-
ſem duxerit acceptandam, menſis qñ incipiat currere.

Si maritus. Ad euidentiam huius legis
debetis ſcire, quod gloſſ. dicit
hac eadem l. §. j. ſcilicet que ſint tēpora accuſationis
1 adulterij. Et not. † prin. huius legis ad multa, quod
quādo duo poſſunt admitti ad aliquid, donec vn⁹ preoccupet,
vtrique cedant tempora. Et ſic facit ad materiam l. cum qui ⁊ l.
contra maiores. C. de inoffi. teſt. ꝙ antequā vnā accuſationem
2 intentare incipiat, in vtraque tempora currāt. Facit etiam † ad
queſt. duobus ſunt conceſſe litere de prebenda vacatura, quā
intra menſem duxerit acceptādam, a quo tempore incipiat cur
rere mēſis. facit ad hoc, C. qui admi. ad bo. poſ. l. fi. Nam debe-
mus ſic diſtinguere, Aut admittunt ordine ſucceſſiuo, ⁊ loquit
illa l. fi. aut admittunt pariter, l; locus ſit preoccupationi, ⁊ ha-
bet locū lex iſta. Non habetis alia.
1 ¶ Maritus ſuperueniens proceſſu pendente ſuper accuſa-
tione inchoata ab extraneo, illi prefertur, ⁊ etiam admittitur
abſolutione ſecuta.
2 Inquiſitione inchoata ſi accuſator ſuperuenit ante latam ſentē
tiam, an ceſſet inquiſitio.
3 Accuſatore ſuperueniente non tollitur inquiſitio. qñ iudex ex
forma ſtatutorum indiſtincte poteſt inquirere.
4 Accuſator poteſt opponere contra iudicem inquirētem vt pro-
cedat ſuper inquiſitione, ⁊ idem in iudice coram quo porrecta
eſt accuſatio.

§. **Si ante extraneus** Hic eſt notēdus tex.
Aduerte in iſto. §.
1 nota. duo. Primo, quod † maritus ſuperueniens pendente p-
ceſſu ſuper accuſatione inchoata ab extraneo, prefertur ex-
traneo. Secundo not. ꝙ etiam marito ſuperueniente poſt abſo
lutionem ſecutam admittitur. Ratio, q; ſuam iniuriam proſe-
quitur, ⁊ ideo ſufficit ſi doceat ſe ignoraſſe de primo proceſſu, li
cet de preuaricatione non doceat, vt probatur hoc tex. ⁊ dixi in
l. ſi cui. §. eiſdē. ſ. de accu. ¶ Opp. de ſepul. vio. l. ſepulchri vio.
Reſp. ibi reus accuſatus condemnatus fuit in primo iudicio, ⁊
condemnatus ſoluit. ideo alius ſuperueniens, qui proſequitur
ſuam iniuriam, repellitur ne quis de eodem delicto bis punia-
2 tur, hic vero primo iudicio fuit abſolutus. ¶ Vltimo, † iſta lex
inducitur per Dyn. ad queſt. ꝙ inchoata inquiſitione, ſuperue-
a niente accuſatore ante latam ſententiā, ceſſat inquiſitio[a]. Iſtud
tenet Dy. in c. factum legitime. extra de reg. iur. lib. vj. ⁊ ita ha
bent etiam quidam hic, per eum. Alij habet per Dy. in l. in pro
uinciali. ſ. de ope. no. nun. ⁊ quidā habent per eū in l. pe. ſ. de ſu
ſpe. tut. Cy. C. de accu. in l. ea quidem. i fi. videtur tenere cōtra
rium. Prima ratio eius eſt iſta. Quādo auxilium extraordina
rium eſt introductum cauſa adiuuandi ordinarium, vnum per
aliud non tollitur, l. j. §. per hāc. ⁊ ibi no. ſ. de rei ven. Sed iſtud
eſt huiuſmodi, ergo, ⁊c. Reſp. ⁊ dico, qđ illo caſu ordinarium nō
tollit extraordinarium, ſcilicet, quātum ad originem: ſed quan-
tum ad executionem ſecus. prefertur enim auxilium ordina-
rium. Hoc apparet ex notatis in l. cum in ſecundo. ſ. de iniuſt.
rup. Secunda ratio, quam ponit Cy. eſt talis. Quando ſunt duo
auxilia, que tendunt ad eundem effectum, non refert qualiter
fiat, l. Gallus. §. ſi eius. ſ. de lib. ⁊ poſthu. ⁊ l. cū ſeruus. de verb.
b oblig. Reſp. dico, ꝙ accuſatio ⁊ inquiſitio non tendunt[b] ad eun-
dem effectum, ſʒ opi. multorum, qui dicūt ꝙ per inquiſitionem
non infamatur cōdemnatus: ſm vero aliam opi. illorum qui di
cunt, ꝙ damnatus per inquiſitionem infamatur, ſicut damna-
tus per accuſationem. reſp. vt ſtatim proxime dicam. Tertia ra
tio eſt, q; lex magis cōfidit de iudice, quā de parte, ergo, ⁊c. Sed
ad iſtam rationem reſpōdeo, qđ vbi accuſator eſt erit hoc plus:
q; erit accuſator, ⁊ erit etiam iudex qui poteſt defectum accuſa
toris ſupplere, l. ij. C. de aboli. ita etiam i precedenti ratione vi
detur dicendum, ꝙ non tendunt ad eundē effectum, cum habea
mus hic plus, ſcʒ accuſatorē ⁊ iudicem. Et ſic rationes Cy. non
obſt. Dy. Quare poſt multa videtur dicendū ſic. Si quidem in
quiſitio eſt inchoata ad petitionem accuſatoris ſuperuenientis
vel ad eius inſtigationem: vel eſt inchoata accuſator negligen-
c te, ⁊ retardante[c], tunc non admittitur accuſator ſuperueniens,
arg. huius l. ⁊ ſ. eo. l. ij. in fi. Ad hoc facit quod not. in Spec. de
accuſa. §. fi. verſi. fi. in fi. Si vero iſta non poſſent opponi accuſa
tori ſuperuenienti, ſi quidem accuſator ſuperueniens proſequa
tur ſuam iniuriam, prefertur, vt hoc §. ⁊ l. ſi cui. §. eiſdē. ſ. de ac-
cuſa. niſi iudex videat, ꝙ accuſator ſuperueniat cauſe tranſigen
di, aut colludendi ſuper crimine, vt ſ. eod. l. proxi. Si vero ſuā
iniuriam non proſequitur, tunc ſimiliter dico accuſatorem eſſe
preferendum pendente iudicio, per illam rationem: q; ſuperue
niente auxilio ordinario, ceſſat extraordinarium, l. in prouin-
ciali. ſ. de operis noui nuntia. ⁊ quod no. per Dy. i d. c. factum
legitime. extra, de reg. iur. lib. vj. niſi ex hoc appareat iudici ac
cuſatorem venire animo colludendi, vel tranſigendi ſuper cri-
mine vt ſ. l. proxi. ⁊ ideo putarem in iſtis caſibus, quod iudex li
cite poſſet de hoc interrogare accuſatorem, an intendat illi ac-
cuſationi renuntiare, quod erit forte ſecundū ſtatuta terrarum
3 ⁊ ſi hoc reperit, non admitteret eum, vt ſ. l. proxi. † Predicta
vera de iure communi: ſed cum per formam ſtatutorum quarū-
d dam terrarum inquiſitio ſit auxilium ordinarium[d], quia indi-
ſtincte permittitur iudici inquirere, etiam non exiſtentibus il-
lis cauſis, quas dixi in l. ij. §. ſi publico. ſ. eod. tunc dicerē accu-
ſatorem ſuperuenientem nō tollere inquiſitionem precedentē
4 ſicut nec aliam accuſationem legitime inſtitutam. ¶ † Quero,
reus poteſt obijcere iſtam exceptionem, ne procedatur ſuper in
quiſitione, quia ſuperuenit accuſator: vt hac l. ⁊ l. ſi cui. §. eiſdē.
ſ. de accuſa. Sed an poterit eam opponere accuſator: Caſus vi
detur ꝙ ſic, ſ. l. proxi. Certe non videtur dubium quando iudex
nollet admittere ſup accuſatione. Sed vt noſtra queſtio ſit du
bia, pone inquiſitionem fieri a capitaneo, accuſationem porrigi
coram poteſtate, vnde poteſtas admittit accuſatorem: vtrum il
la accuſator poſſit opponere coram capitaneo, ne procedat ſu-
per inquiſitione: Videtur, quod non: quaſi ſua non interſit, cū
e ſemper ſua accuſatio admittatur. Contrarium puto[e]. Nam ſi
capitaneus prius illum reum puniret, tunc obſtaret illi accuſa
tori exceptio rei iudicate. l. ſepulchri violati accuſatio. ſ. de ſe-
pul. vio. ⁊ accuſator ex ſua accuſatione nō poſſet reportare ſen
tentiam, ideo ſua intereſt. Idē puto in iudice, quod iudex ipſe,
coram quo propoſita eſt accuſatio, poteſt opponere alteri iudi-
ci inquirēti ne procedat ſuper inquiſitione, qñ illa cauſa pēdet
coram eo. Intereſt enim ſua vt defendat ſuā iuriſdictionē, l. j. ſ.
ſi qs ius di. non obtempe. facit c. duo. extra de officio ordina.

ADDITIO.

a Alexan. ¶ Ceſſet inquiſitio. Vtrum ſuperueniēte accuſatione
ante ſentētiam ceſſet inquiſitio, adde Inn. in c. ſuper literis de
reſcri. qui dicit, ꝙ tanquā extraordinarum ceſſat, ⁊ plene Ang.
in l. ſi vacātia. poſt mediū. C. de bo. vacā. lib. x. vid Spe. li. iij. in
ti. de inquiſi. in §. nūc videndū. ⁊ Io. And. ibi. Et ſciatis, ꝙ ſi in
quiſitio eſt magis pindicialis reſpectu debite qualitatis. quā
ſit accuſatio, prefertur accuſationi. vj. queſtio. ij. c. ſi quis. ⁊ vid
Guid. de ſuza. in l. ſi quis in hoc. C. de epiſ. ⁊ cler. ⁊ Saly. in l. ea
quidem. ver. ſʒ q; propter denuntiationē. de accu. ⁊ Bal. Ange.
⁊ Raph. in l. ſi ſeruus pluriū. §. ſi quis ante. ver. in tex. ſ. de le.
j. Et an formata inquiſitiōe offenſus poſſit inſiſtere, ⁊ cōparere
⁊ illā infirmare. Bal. ꝙ ſic in aut. nūc ſi heres. de litigi. Sed qđ
ſi offenſus dicit iudici, nolo accuſare. ſed demū inquiſitione for
mata vult, an audiat, Bal. ꝙ nō, in l. accuſatorē. C. qui acc. ⁊ in l.
ea quidem. de acc. de quo vltimo vide que dixi i l. ſenatus. poſt
Bar. de acc. ⁊ vide Bal. in d. l. ea quidē. ⁊ vide gl. ⁊ Bal. i l. j. de
libert. ⁊ eorū liber. ⁊ Bal. in addi. Spe. i ti. de ac. An aūt abſen
te accuſatore cōtrahatur eremodiciū, vide Inn. in c. l; in beato
Petro. de accu. ⁊ que habentur in l. libellorū. de acc. in l. inter.
de publi. iud. ⁊ tex. in §. phibemus. authē. de col. ⁊ dicit Bal. in
d. l. ſi quis in hoc. ꝙ debet differri inquiſitio, non veniat vel
venire

venire poſſit accuſator,vide Bald.in d.l.edita.C.de eden.vbi querit,an poſſit cumulari.Et vltimo ſcias,an accuſator ſuperueniens poſſit corã alio iudice accuſare,quã coram illo,qui iam inſtituerat inquiſitionem,vide Bal.in l.ea quidẽ.ad fi.de acc.⁊ vide Bar.in l.ea lege.ad fi.⁊ ibi ſcripſi.⁊ vide Bar.hic verſus fin.Et an inquiſitio dicat remediũ iudiciarium,vel extraiudiciariũ,vide Bal.in l.nullum.C.de teſti.⁊ in l.vbi.de fal.

b Alex.¶ Non tendunt.Adde qð idem voluit inn.in c.cum dilectus.extra de purga.cano.in gl.ſua magna.in ver.⁊ dicũt quidam.vide ſ.l.proxi.§.ſi publico.

c Alex.¶ Retardante.Uide que dixi poſt Bart.in l.libellorum.§.fi.ſ.de accuſa.

d Poma.¶ Auxiliũ ordinariũ.Uult Bart.ꝙ inquiſitio de iure cõi ſit remediũ extraordinariũ,de quo do.i ru.extra de iud.ad hec etiam vide Ange.de ari.in addi.ad Ange.in trac.maleſi.⁊ Cardi.Ale.i c.cũ ſpeciali.de appel.⁊ Barb.in c.j.de offi.ordi.

e Alex.¶ Contrarium puto.Sic no.ꝙ accuſator ſuperueniens pendẽte inquiſitione,poteſt accuſare coram alio iudice.⁊ idem tꝫ Bal.in l.ea quidem.in fi.C.de accu.Et ibi etiam an accuſator,vel inquiſitor repellatur ope exceptionis,vel ipſo iure.

LEX VI.

a **Inter liberas.** [a]Querit gl.que eſt pena adulterij:Certe pena adulterij eſt,C.e.l.quãuis.⁊ auth.ibi poſita.quod eſt verum ſecundum iura noua:ſed ſecundũ iura antiqua.eſt alia pena,l.ſi quis viduã.j.de queſtionib⁹.Itẽ quero, que eſt pena ſtupri,⁊ que inceſtus,⁊ que lenocinij,dic vt in gloſ.

ADDITIO.

a Alex.¶ Inter liberas.Adde ſm Ang.ꝙ de iure poli ſerui cõtrahũt matrimonium,l.cõ ancillis.C.de inceſt.nup.⁊ in l.ſerui.C.e.⁊ ideo proponi poterit accuſatio adulterij,ſecundũ eum in tex.ibi,procedit.Adde ſm Angel.ꝙ ſtuprantes ancillas alias ſclauas,quibus in dominibus vtimur,nõ imponunt pone ordinarie ſtupri cõmiſſi i libera.l.fi.de offi.preſi.Et etiãꝫ eũ dicit Jac.de Are.ꝙ etiã puniri poterunt vtili accuſatione legis Julie de adulterijs:ſed nõ erit illa accuſatio publica,ſed priuata.Et ſm euꝫ tene mẽti,ꝙ etiã erit alia pena ſtuprãtis ſclauam,de qua ipi per eũ:ſed ius accuſandi nõ cõpetit cuilibet de populo.

1 ☞ Conſeſſus patris non requiritur in his,in quibus patri nõ acquiritur vſuſfructus.

a **Filiuſfamilias.** [a]Nota ergo ex hac l.caſum contro glo.que eſt in l.fi.§.ne

1 ceſſitate.C.de bo.que lib.†ꝙ in publicis accuſationibus filius admittit ſine conſenſu patris,vt hic,⁊ l.poſt legatũ.§.ſi filius.ſ.de his,quibus vt indig.⁊ hoc tenet Dy.q2 i his que publici iuris ſunt,nõ curatur patria poteſtas,l.nã quod.ſ.ad Trebel.Spe.variat,nam in ti.de acc.videtur tenere iſtud idem:in ti.de actore,videtur tenere contrariũ.⁊ i.li qui dicunt contrariũ,dicũt,ꝙ hec lex corrigit,vt hic tangit per gl.ſm vnam opi.Ueritas eſt,qð iſte §.nõ corrigit:nã tunc eſt verũ,ꝙ patris cõſenſus requiritur,cũ agit de rebus,in quibus patri queritur vſuſfructus:alias ſecus,vt no.in d.§.neceſſitate.ſm vnam lect.vera eſt opi.glo.pro qua eſt hodie caſus in c.fin.extra de iudi.libro vj.

ADDITIO.

a Alex.¶ Filiuſfa.Filiuſfamilias i publicis iudicijs admittitur ſine conſenſu patris.Ueruntamen aduerte,q2 ſi eſſet verum,ſequeretur ꝙ de omni crimine priuato,de quo agitur criminaliter,filius poſſet accuſare ſine conſenſu patris cũ patri tunc nihil queratur,ſed fiſco applicet,l.agraria.de termi.moto quod eſt falſum,niſi abſente patre accuſaret,vt no.in l.lege Cornelia.§.lex Cornelia.ſ.de iniur.⁊ niſi pater ſit vilis perſona,l.ſed ſi vnius permiſſu.§.filio.eo.ti.Unde dic,idẽ in crimine publico, quod i priuato:q2 etiã pro crimine publico põt agi ciuiliter ad intereſſe,l.qui crimẽ.C.qui acc.Unde in publicis criminib⁹ ſicut in priuatis,queri põt.⁊ querit vſuſfructus patri,ſm Ange.hic,qui dicit ſe de facto ita obtinuiſſe.Sed Bal.poſt Bar.in l.filius.de his qui ſunt ſui vel alie.iur.dicit,qð nõ requirit cõſenſus patris,niſi ex forma ſtatuti alias requireret,aliter obligaretur pater ex delicto filij.⁊ vide Bal.C.de noxa.⁊ Bal.in l.cũ oportet.§.fi.ad fi.C.de bo.q̃ lib.⁊ vide Dy.Bal.Ang.⁊ Jmol.in l.fi.§.fi.de verb.ob.in l.quoties.ij.de nox.¶ Adde an valeat accuſatio filijfa.cum conſenſu patris,Bal.conſilio lxix.v.libr.

1 ☞ Accuſari an ex eadem cauſa plures vno libello poſſint.

§.**Maritus.** Quero,quid eſt quod hic dicitur,quoniam ea cauſa nõ cedit in numerum,⁊c.Reſp.q2 ſuã iniuriã proſequit,ergo,⁊c.l.hos accuſare,§.lege.de accu.¶ Quero,vtrum ex eadem cauſa in eodem libello poſ

1 ſint accuſari plures?Glo.†hic videtur tenere ꝙ nõ,ſed dicit qð requirũtur plures libelli.Hoc etiam tenet j.l.proxi.i fi.⁊ l.vim paſſam.§.fi.Contrarium eſt verum,vt no.per gloſſ.C.ſi re.vel accu.mor.fue.l.j.⁊ ꝓbat in l.proxi.in fi.⁊ l.vim paſſam.§.fin.j.eo.Et hoc tenet Dy.per rationem,arguãdo de contractibus ad delicta.l.omnem.ſ.de iudi.⁊ in aut.vt oẽs obe.iudi.ꝓuin.§.hec cõſiderantes.⁊ l.ij.§.fi.ſ.de cuſto.reo.Sed in cõtractib⁹ videmus,qð plures obligati eadẽ obligatione poſſunt conueniri eodem libello,vt i aut.de duo.re.§.ſi autem.⁊ C.de duo.re.aut.ibi poſita.ergo idem in delictis.De hoc dixi in l.hos accuſare.§.j.ſ.de accu.

LEX VII.

1 ☞ Dotata qualiter intelligatur.

Qui pupillam. Not.tex.ibi,deſpõſatã,vel deſtinatã,vel i teſtamẽto denominatam.arg.ad ſtatutum,quod dicit,ꝙ mulier dotata nõ ſuccedat,ꝙ intelligatur de dotata

1 †a patre,vel ſi eſt tradita nuptui vel deſponſata,ſeu deſtinata

a ſub certa dote[a],vel ſi dos eſt ꝯſtituta in teſtamento,vt hic.Pro

b hoc facit l.cum plures[b].§.cum tutor.ſ.de admi.tuto.

ADDITIONES.

a Alex.¶ Certa dote.Adde Bar.in l.Titio centum.§.titio genero.de condi.⁊ demonſtra.

b Alex.¶ Cum plures.Idem ibi Bart.⁊ And.de ipſis in c.j.de probi.feu.alie.

§.**In libro.** Quod dicit,ſimul,intellige eodem libello,vt dixi ſ.eo.l.proxi.in fi.

LEX VII.

1 ☞ Inſultus ad domum videtur fieri,etiam ad domum conductam.

Qui domum. Not.quod dicitur in fi.qð appellatione dom⁹,cõprehenditur habitatio,qð facit ad ſtatuta,que dicunt,quis facit inſultum ad domum,vt intelligat domus,

1 ſiue ſit propria,ſiue ſit cõducta,vt hic,†⁊ l.lex Cornelia.§.domũ.ſ.de iniur.Inſti.de iniur.§.domum.

LEX IX.

1 ☞ Puniri vbi debeat qui ordinauit Venetijs ad aliquẽ occidendum Padue,⁊ qui preſtat domum ad colludendũ de maleficio,tenetur.⁊ nu.2.

Et ſi amicis. §. Sed ⁊ ſi. Nota caſum iſtũ,⁊ facit in arg.ad qõnẽ,ꝙ ſi aliquis tractauit,⁊ ordinauit hic,ꝙ aliqs interficeretur,qui

a fuit poſtea interfectus[a]Florentie,†ꝙ de iſto tractatu ⁊ ordina

1 tione põt puniri hic,⁊ intellige,ꝙ puniat de ordinatione ⁊ tractatu aliter facto,quam in mẽte ſua:q2 ſola cogitatio nõ punit.Hoc autem ſpeciale eſt in mandatore.Utrum autem puniatur in loco mandati,vel in loco delicti,dicam in l.nõ ſolum.§.ſi mãdato.ſ.de iniu.Itẽ ꝑdicta vera,in eo,qui ordinauit cum alio,vt ab alio quis occideret:ſed ipſe ordinauit hic,ꝙ occideret aliũ ipſemet,⁊ ulibi occiditur,videtur ꝙ pena tractatus propter ſequens homicidiũ ſit extincta,l.illud.in fi.ſ.ad leg.aquil.⁊ arg.

b eius quod dicimus de inſultu[a],perſecutione ſecuta,no.in l.qui de crimine.C.de accuſ.Sed poteſt reſponderi,⁊ nõ male,quod iſtud eſt verũ,ſi de homicidio eſſet punitus,⁊ ꝯdẽnatus,vel poſ

c ſet puniri ⁊ condemnari:ſed ſi ex ꝯtumax[c] in loco homicidij perpetrati,ita ꝙ ex homicidio pena nõ põt habere effectũ,tũc ſatis probabiliter poteſt dici,ꝙ ex tractatu veniret puniendus:tunc enim principale extinguit acceſſoriuꝫ,quãdo principale habet accuſationis vim,alias ſec⁹,l.heres a debitore.§.ꝙ ſi hic ſeru⁹.

2 ſ.de fideiuſ.Ultimo not.†ꝙ ille qui preſtat domũ aliquibus,vt commode poſſint loqui maleficio committendo,videtur dare

d auxilium[d] ⁊ fauorem,vt hic.quod tene menti.

ADDITIONES.

a Alex.¶ Poſtea interfectus.Not.cõtra faciẽtes tractatũ,vt qs occidatur,vt c.j.de homic.lib.vj.⁊ punitur mãdator.licet homicidium non ſequatur,vide que dixi in l.ſed ſciẽdum.de parri.⁊ vide Are.in tracta.ſuo maleſi.i ver.exiſtens Flor.in vlt.queſt.

b Ale.¶ Dicimus de inſultu.No.limitationẽ ad l.qui de crimine.C.de accuſ.⁊ ad l.illud.ſ.ad leg.aquil.⁊ vide etiã bonã glo.⁊ Bar.ad limitatiõnẽ d.l.illud.in d.l.qui de crimine.⁊ vide Bal.in c.j.§.iniuria.de pac.iur.fir.q dt.ꝙ ſi qs vulnerauerit aliquẽ in vno territorio.⁊ in alio occidit,ꝙ vbique põt puniri.Cyn.⁊ Rayne.ꝙ in loco vulneris,i l.j.C.vbi de crimine.⁊ við omnino Bal.in d.§.iniuria.ad limitationẽ notoriũ,in d.l.qui de crimine.⁊ꝙ cõſuluit do.Frã.de are.apud Ferrariam,vt habes recitatũ p Mod.in l.ſi familia.iuriſ.iudi.

c Alex.¶ Contumax.Si aliquis eſt contumax in loco homicidij põt puniri in loco tractatus.⁊ vide Bartolum i l.ſepulchri.de ſepul.violato.

d Alex.¶ Dare auxilium.De preſtante auxiliũ ⁊ fauorem,vide Bar.in l.furti.§.ope.ſ.de fur.⁊ i l.cuiuſq.ſ.ad leg.Jul.maie.

LEX X.

Mater autem familias.

§. Mulier. Querit gloſſ. vtrum ob hoc eui
tetur pena adulterij ſi eſt publi
ca meretrix, vel lena, ⁊ eſt nupta: Dic, ꝙ non: ſed euitatur pena
ſtupri. Dicam j. eo. l. ſi vxor.

LEX XI.

Miles qui cum adultero.

§. Ea qua. Per iſtum §. dicunt quidam, qđ
receptio inter reos, fiat aliter
quam per litis cōteſtationem: quoniam abſens inter reos poteſt
recipi, vt hic. De hoc dic, vt dixi i l. is qui reus. ſ. de pub. iudi.
1 ☞ Accuſationem deferens non ſolum ab accuſando repelli-
tur, ſʒ qui deſtitit a profeſſione qua profeſſus eſt ſe accuſaturū,
⁊ vir non lucratur dotem, ni ſe ſubſeribat. nu. 2.
a §. Socer. [a] Oppo. ⁊ videtur ꝙ iſta lex nullam recipiat
dubitationem: nā qui ſemel deſtitit, accuſare
iterum non poteſt, vt ſ. eo. l. ij. §. j. Sol. fateor cōtrarium, ſed hic
non dedit libellū: ſed lex contraria loquitur, qñ dedit libellum,
in quo dicebat ſe velle accuſare in futurum, nō ꝙ accuſaret mo-
do: ita dicit Dy. ¶ Alterius dicitur hic, ꝙ maritus non inique
repellitur, quero a quo repellitur: Dicit gl. ꝙ repellitur ab ac
1 cuſando ſm hanc lec. † Nota, qđ ab accuſando repellitur non ſo
lum ille qui deſtitit ab accuſatione: ſed etiam ille qui deſtitit ab
b illa profeſſione, quia eſt profeſſus ſe accuſaturū [b], quod eſt notan
dum. An autem qui deſtitit ante litis conteſt. incidat in Turp.
Glo. tangit hic, ⁊ Dy. dicam in l. in ſenatuſconſultū. §. qui poſt.
j. ad Turpil. Item poteſt intelligi, quod hic dicitur, non inique
2 repellatur a petitione dotis, ⁊ hoc videt queri in tex. ⁊ † hoc eſt
verum: quoniam niſi vir accuſet, ⁊ ſe inſcribat, dotem nō lucra
c tur, vt in auth. vt lice. ma. ⁊ auie. §. q2 vero plurimas. [c] verſ. ſi de
adulterio. ⁊ not. in l. conſenſu. C. de repu.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ §. ſocer. Iſte §. habet tres no. intellectus, ⁊ de eius in-
tellectu vide late per Bal. ⁊ Moder. in l. Lucius. ſol. ma. ⁊ ibi
Ro. ⁊ per Bal. ⁊ Imol. in l. cum mulier. eo. ti. ⁊ ibi dixi.
b Alex. ¶ Se accuſaturum. Adde licet. ſm Moder. de accuſa.
quē tex. ibi ponderat Panormita. ⁊ qđ no. Alex. in ca. memini
mus. ad fi. de accuſat.
c Alex. ¶ Nō lucrat. No. ꝙ maritus nō accuſans, nec ſe inſcribēs
accuſationi de adulterio, ſed ſimpliciter excipiēs de adulterio,
nō dʒ lucrari dotem. Bal. cōtra, ⁊ ibi per Imo. in l. cū mulier.
ff. ſol. mat. ⁊ vide Ro. in l. Lucius. eo. ti. ⁊ ſic contra Bar. eſt cō
munis opi. Dic vt per Alexan. in l. mari.

§. Quidam. Nota, ꝙ dies, quibus quis eſt, in cuſtodia
non computantur [a]. Et hoc ideo eſt verū,
quia iſta cauſa per procuratorem non poterat agitari: alias ſe-
cus, l. Papinianus exuli. ſ. de min. Et habuiſtis no. in l. is, qui
reus. ſ. de publi. iudi.

ADDITIO

a Alex. ¶ Non computātur. Vide Bal. ⁊ Imo. in l. pe. §. ad cri-
men. in vij. limit. ſ. de pub. iudi. vbi vide per Bar.
1 ☞ Libellus poteſt dari die feriata.
2 Reus poteſt dare exceptiones die feriata, non tamen terminū
ad eas proponendas.
3 Maritus qui dedit vxorem in tutricē filijs in teſtamento, quaʒ
donationē poſtea caſſauit, an vxor poſſit admitti vt legitima.

§. Sexaginta dies. No. tex. ibi, quoniam de
plano quoqʒ, ⁊c. ¶ Opp.
gl. ſ. ſi qs i ius voc. nō ier. l. ij. §. fi. Dicit ſpāle eſt hic. Et ſic no.
1 † caſum mirabilē, ꝙ libellus pōt dari die feriato. Et intelligunt
doc. eſſe verū in qualibet cauſa etiā in ciuili, vt no. in Spe. de fe
rijs. §. ſequit. ver. ñ. ibi, itē quolibet tpe libellꝰ, ⁊c. Ad hoc facit
C. de ferijs. l. j. Et p hoc ego ſemel habui de facto, cū cauſa erat
agitata diebus feriatis, pronunciatū fuit proceſſum eſſe nullū,
vſqʒ ad dationem libelli excluſiue: quaſi datio libelli tenuerit.
2 Itē plus dico, † ꝙ ſicut libellꝰ pōt dari die feriato [a] p actorē, ea-
a dē rōne exceptio poſſit dari p reū die feriata, l. nō dʒ. ſ. reg. iur.
Terminus tñ ad proponēdas exceptiones nō pōt dari feriata
die. Naʒ cū terminis debeat dari, ⁊ limitari cauſa cognita, vt l.
§. ſ. de re iudi. nō poteſt dari die feriata. ¶ Ultimo finem huiꝰ
3 §. alleg. Dy. † ad q. maritus dedit vxorē in teſtamento tutricem
filijs ſuis, poſtea caſſauit illam particulam, vtrū vxor poſſit ad
mitti ad tutelam tanquam legitima: Hic videtur ꝙ ſic, nā licet
excludatur a teſtamētaria tutela, tñ remanet aliud ius cōe, ſ. ꝙ
ſit legitima. arg. huius text. ⁊ alleg. etiam l. j. §. quibꝰ. ſ. de ſuc.
edic. Contrariuʒ determinauit per l. ſcire. §. j. de tuto. ⁊ cur. da.
ab his. ⁊ l. cum hic. §. ſi cum lis. de tranſactio. ⁊ ſ. quarū. re. ac.
non da. l. j. §. exceptiōes. Sed ego puto Dy. dicere verū, ſi ideo
illam particulam caſſauit, quaſi eam indignam re putauit. Sʒ
ſi illam particulam caſſauit volens inteſtatus decedere quantū
ad illam tutelā, tūc ſecus, ar. l. cancellauerat. ſ. de his que teſt.
delen. Et quid in dubio, collige ex ibi notatis.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Dari die feriato. Vide q̄ dixi poſt Bar. in l. j. §. nuncia
tio de ope. no. nun. ⁊ in l. nec quicquā. §. de plano. de off. pcō. ⁊
no. Bar. in l. diuus. ſ. de ferijs. ⁊ vide gl. i l. ſi. ſ. ſi qs i ius voc.
nō ier. ⁊ Bar. ⁊ Bald. in rub. de in ius voc. ⁊ Bal. in l. j. v. q. qui
admitti. cū his q̄ habes i dictis locis. ⁊ gl. ⁊ Bal. i l. dare. C. e. ō
adul. alias de in ius voc. p Bar. ⁊ gl. i l. j. in verbo, cōpellādi. ſ.
de fer. ⁊ Bal. i l. ſi. C. de ferijs. ⁊ eſt tex. i c. placita ſecularia. xv.
q. iiij. ⁊ ō tno. Bal. in d. l. j. v. op. C. qui admit. ꝙ ſola abſolutio li
belli poſſit fieri, ſed ſi vltra oblationē reqreret, vel fieret aliqua
petitio, p quā petat aliqd dari, nō pōt illud fieri. Et intellige, ꝙ
libellꝰ pōt dari die feriato ipſi iudici, nō autem parti, vt tenuit
Hoſt. quē refert do. Ant. poſt Inn. i c. ij. extra de dilatio. ⁊ vid
Bal. in l. ij. C. de ſac. ſan. ecc. ⁊ in d. l. j. C. qui admitti. Et huius
rō forte eſt, q2 datio libelli nō habet vim litis ɔteſtationis, ⁊ ſic
alicuius principij. l. libertꝰ aduerſus. cū ibi no. ſ. de in ius voc.
⁊ no. gl. ⁊ Imo. in c. ſi. extra de iudi. ⁊ faciūt ea que habent i c. j.
de lit. cōteſt. Adde gl. in l. j. in verbo, cōpellendi. ſ. de ferijs. quā
ad hoc alle. Spe. in ti. de libel. cōce. §. videamus. circa prin. Ad
de, ꝙ executio ſententie bene pōt fieri die feriata ob hominū re
uerentiā, vt in d. c. ſi. de iudi. Quid aūt tēpore feriatū repentina
rū: Io. An. in d. c. ſi. tenet ꝙ ſic. In cōtrariū videt gl. i cle. ſepe.
de ver. ſig. quā ad hoc alle. do. Ant. in d. c. ſi. quā ibidē videt ſeq
Imol. In ferijs vero in honorem Dei, tʒ idē Fed. de ſenis ſuo
cōſi. cxxxix. Sed circa hoc vide bonā diſtinctionē Io. An. i ad
di. Spe. i ti. de lib. cōce. §. nūc reſtat. alias, nūc dicēdū. ver. xxv.
Adde Io. An. in addi. ad Spe. in ti. de lib. cōce. §. nūc videamꝰ.
verbo, ſexaginta. vbi ponit, an in quo eſt locus preuention. ſuffi
ciat ſi offert libellus die feriata: Et an citatito, que nō tenet, per
petuet iuriſdictionē. Et in quātū alle. Fed. adde ꝙ eſt cōſ. cxliiij.
Quo vero ad q. Bar. vltimo formatam, vide qđ in terminis cō
ſuluit Bal. conſi. clxxv. incip. teſtator in teſtamento. j. vol.
1 ☞ Matrimonium ſi aliquis contrahat cū minore xij. annis, ⁊
deinde aliam maiorē ducat, ⁊ illa moriatur pubeſcēte minore,
matrimonium non confirmatur.

§. Querebatur. Iſtā legē inducit Dy. in ar. ad q.
Uos ſcitis ꝙ ſi aliquis cōtrahit
1 ſpōſalia, vel matrimoniū cum minore xij. annis, † ea pubeſcente
tacite matrimūoni cōfirmat, l. ſi vxor. §. ſi minor. j. e. Sed pone,
ꝙ ſponſus antequā puella perficeret xij. annū, duxit aliā vxorē,
que eſt mortua, queritur, an illa puella pubeſcēte, matrimoniū
recōualeſcat. Dy. ꝙ nō, q2 illud eſt verū, ſi ſpes primi matrimo
nij non fuit finita. Pro quo facit ſ. de condic. ob cauſam. l. qđ
Seruius. ⁊ ꝙ ibi no. ſed per ſecundum matrimonium fuit ſpes
matrimonij finita, hoc ergo nunquaʒ reconualeſcit, l. qui, res. §.
aream. ſ. de ſol. Ita determinat Dy.
a §. Defuncto. [a] Op. [b] ſ. de vētre in poſ. mit. l. antep.
Reſpondeo, vt plene not. C. de fal. j. ⁊
ſ. de Carb. edic. l. j. §. pen

ADDITIO.

a P. Pau. P. ¶ Defuncto. Uide Hipplo. de Marſ. in l. j. §.
not. xxxiiij. ff. de queſtio.
b Alex. ¶ Op. Not. ꝙ licet maritus probat vxorem adulteraſſe.
tamen filius natus in matrimonio cenſetur natus ex eodem pa
are. Et alle. Old. in l. filium. de his qui ſunt ibi, ⁊ Bal. in ru. C.
de prob. ⁊ Bal. in l. ſi vicinis. C. ne nuptijs, ſecundum Bal. i l. ſi
matre. de ſuis ⁊ leg. qui etiaʒ ita decidit. Adde, ꝙ idem decidit.
Bal. con. lviij. iij. lib.

§. Volenti. Uxor nō repudiata nō pōt de adulterio
accuſari. h. d. ¶ Op. j. e. l. vim paſſam. §.
nupta. Sol. vt ibi. Secundo op. C. e. l. quāuis. Sol. quidā dicūt,
ꝙ ibi loquitur in certis perſonis. Alij dicūt, ꝙ iſta per illam cor
rigitur. Quidam alij dicunt, ꝙ illa ſecundū iſtā debet intelligi,
hoc eſt, poſt matrimoniuʒ ſolutum: ⁊ qđ ibi dicit, concubina, dʒ
intelligi, ſecūdo cōtracta, tene quāuis. ¶ Itē op. i aut. vt liceat
ma. ⁊ auie. §. q2 vero plurimas. poſita C. eo. aut. nouo iure. Di
cit gl. p illam aut. corrigitur iſta lex: q2 etiaʒ conſtāte matrimo
nio de adulterio poteſt accuſari, vt ibi dicitur.

§. Licet mulier ei. Adultera ſecūdo nubēs, non
poteſt accuſari, niſi prius cō
uicto adultero. h. d.
1 ☞ Fama publica excuſat a dolo.
a §. Mulier. Hic §. eſt notandus. Fama excuſat [a] dolo,
niſi habuerit originē ab eo, qui propter fa
1 mam ſe vult excuſare. h. d. iſte no. §. ¶ † No. ex iſto §. ꝙ fama pu
blica excuſat quem a dolo. Pro hoc facit l. j. in fi. ſ. de abige. ⁊
quod

quod ibi not. ⁊ ad leg. Flauiam de plagia. l. plagij. Tamen ad
hoc vt fama hic que in excuſet, videtur requirere hec lex duo.
primo, ꝙ fama iſta longo tempore fuerit, vt hic, ibi, longo tem-
pore, ⁊c. Gl. dicit, id eſt, vel xx. annis. hoc autem, quando tempo
re debeat durare fama, dicam j. de queſtionibus. l. ſ. minore. §.
tormenta. Tetigi vobis in l. Labeo. de ſepul. lege. tamen quãtũ
ad propoſitum ſpectat, quãto tempore mulier debeat expecta
re virum, dic plene C. de repud. auth. ſed hodie. Secũdo vide
tur requiri ad famam, ꝙ non ſit fama procurata, ſeu immiſſa ab
eo. qui procurat eam: ſed debet eſſe immiſſa ab alijs perſonis
fide dignis, vt hic dicit. Dicam in d. §. tormenta.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Fama excuſat. Fama publica excuſat a dolo. facit tex.
notab. in l. illud. de libe. cau. ⁊ no. Bart. in l. cum quidam. §. qđ
dicitur. de acqui. here.

1 ☞ Teſtator ſi legat fratribus centum, ſi eum in tali loco ſepe
lierint, ⁊ facto defuncti. ibi nõ poteſt ſepeliri, fratres debent ha
bere legatum.

§. Ream. Non videtur in culpa. qui dimittit eã. quam
retinere nõ põt, vt hic. Dy. inducit hũc §. ad
1 an queſt. † Quidã reliquit fratribus [a] predicatoribus centum,
a ſi eum ſepelierint in tali loco in eccleſia, ille occidit ſeipſũ, vel
eſt repertus excommunicatus, ita ꝙ nõ poteſt ſepeliri in ſacro,
an fratres debent habere legatum, licet ibi eum non ſepeliant?
Determinauit Dy. ꝙ ſic, cum facto defuncti eius culpa hoc ac
ciderit, vt hic. Nec ob. ꝙ non ſit impleta conditio, ſub qua lega
tum eſt relictum: q2 illa conditio eſt impoſſibilis, que legatũ nõ
vitiat, l. obtinuit. ſ. de condi. ⁊ demonſtra.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Quidam reliquit fratribus. Quod relinquens fratri-
bus ſi eũ ſepelierint, ſi ſe occidit, ita ꝙ nõ poteſt ſepeliri in eccle
ſia, debent fratres nihilominus habere relictum. Contra hanc
concluſionem Bar. determinat Ruma. per tex. illũ. in l. cũ tale.
§. falſam. de cõdi. ⁊ demõ. in ij. rñ. Adde qđ no. Bar. l. apud. Ju
lia. §. ſi. de leg. j. De hac queſt. per Bal. i l. j. C. de inſti. ⁊ ſubſti.
ſub cõdi. fac. in xj. q. ⁊ Jmo. in l. teſtamẽto. ij. de condi. ⁊ demõ. ⁊
ibi Bar. Facit l. que ſub cõditiõe. §. quoties. ad ſi. de cõdi. inſti.
que videtur contra Rap. ⁊ vide Bal. in l. ſi quis ad declinãdã.
C. de epiſ. ⁊ cleri. in ſimili qſt. ⁊ in l. j. C. de his que pe. no. i vlti.
no. ⁊ p Jo. de Jmo. in c. filius. de teſta. verſi. nota, ꝙ interdũ.

LEX XII.

1 ☞ Suaſor, vel mandans, vel fieri faciens teneatur ex propria
ſignificatione verborum.

a Ec verba. [a] Hec eſt ſolẽnis lex, Nota, ꝙ hic
dicit litera. hec verba pertinent
ad eũ, qui ſuaſit. ⁊ ſic, innuit, ꝙ ille qui ſuaſit, vel man
dauit, ⁊ fieri fecit, tenetur ex propria verborum ſigni
1 ficatione, † non ex interpretatione. Cõtra hoc [b] opp. de le. j. §. de-
b iecisse. ſ. de vi ⁊ vi ar. vbi dr, ꝙ ex interpretatione tenet ille, qui
fieri fecit Sol. eſt iſta, qñq3 verba legis ſunt ſcripta in rem, tunc
per propriã ſignificationẽ cõprehẽdũt etiã eũ, qui fecit fieri, vt
hic. dicit enĩ adulteriũ, ſtuprũ ve factũ iudex nõ impunitũ relin
quat: ⁊ ſic lex reſpexit factũ ⁊ factũ punit. Qñq3 verba legis ſũt
ſcripta i perſonã, verbi gratia, ſi qs vim fecerit, tũc ille, qui vim
fieri fecit, nõ proprie facit, ſed ex interpretatiõe, l. j. §. deiecisse.
ſ. de vi ⁊ vi ar. Hanc diſtinctionem facit tex. in l. aut qui §. ſi. ſ.
quod vi aut clã. Jac. de Arena tetigit hoc in l. ſi ſeruum. §. amo
uiſſe. ſ. de acqui. here. ¶ Jtẽ no. hunc tex. in eo ꝙ dicit, ſuaſit, ⁊
ſic innuit, ꝙ ſuaſio facta etiã ei, qui alias erat facturus, veniat
punienda. quod dicam in l. nõ ſolũ. §. ſi mandato. ſ. de iniur.

ADDITIONES.

a P. Pau. P. ¶ Hec verba. Vide late de materia Jaſ. i l. ſi qs
id, qđ. verſi. Nono no. ex tex. ff. de iur. om. iud. quẽ omnino vid.
b Ale. ¶ Cõtra. hoc. Vide Bart. in l. nõ ſolum. §. ſi mãdato. ſ. de
iniu. ⁊ in l. ſed ſi vnius permiſſu. §. j. e. ti. ⁊ Bar. in conſi. cj. inci.
Girardus de Tuderto, minor. in j. vol. in j. dubio. ⁊ Barto. in l.
tranſigere. in ſi. de tranſac. ⁊ Bar. in l. j. de ſer. fug. ⁊ in l. j. C. de
ſenten. ⁊ Bald. in l. non ideo minus. C. de accu. ⁊ in c. j. §. ſi quis
ceſſerit. ſi de feu. fue. contro. inter dominum ⁊ agna. ⁊ Bal. i tit.
de pace Cõſtan. in ver. opizoni. ⁊ ibi Bal. in l. qui ſepulchra. C.
de ſepul. vio. ⁊ vide Bal. in d. l. ſed ſi vnius permiſſu. ⁊ Ang. i l.
iij. §. ſi procurator. ff. ꝙ quiſque iuris.

LEX XIII.

1 ☞ Acceſſus ad concubinam alterius, eſt punibilis ſi concubi-
na eſt talis, que retinet nomen honeſte mulieris: alias ſecus.
2 Patronus retinens concubinam, accuſat accedentes ad eam
de ſtupro.
3 Mulier iniuſta qualiter dicatur.
4 Acceſſus ad mulierem que fuit vulgaris, poſtea ſtat innupta ſi
ne viro, eſt impunibilis.

1 I vxor. Circa primũ rñſum nota, † ꝙ acceſſus
a ad [a] cõcubinã alterius eſt punibilis, qñ
illa cõcubina eſt talis, que nomẽ matrone, hoc eſt ho
neſte mulieris nõ perdebat, vt q2 erat cõcubina patro
ni ſui: alias eſt coitus impunitus, ſicut in alia meretrice, niſi po
2 nas ꝙ violenter fuerit factus coitus. ¶ Querit gl. vtrũ iſto ca
ſu patronus poſſit accuſare de adulterio, vel. de ſtupro? Quidã
de adulterio alij ꝺ ſtrupro, ⁊ hoc puto verũ, q2 adulteriũ ꝓprie
3 cõmittit in nuptã, l. inter liberas. §. j. ſ. e. ¶ † Venio ad ij. reſpõ
ſum, dr, hic ſi militer ſiue iuſta, ſiue iniuſta. Quero qualiter itel
ligatur de muliere inſtantiũ: Gl. dat tres [b] expoſitiones, ⁊ qlibet
eſt bona tamẽ aduerte, q2 ſcḋm tertiã expoſitionem, ſcḋm quã expo
nitur iniuſta, id eſt non legitima: dic ꝙ non poſſet accuſare iure
c mariti. ſed iure extranei, vt j. pri. §. ¶ Venio ad tertiũ [c] rñſum
dicitur hic ꝙ vir qui habet vxorẽ que fuit vulgaris, põt accuſa
re de adulterio Contra C. de adult. l. qui adulteriũ, ⁊ l. ſi ea Gl.
dat hic tres ſol. Una. ꝙ ibi nõ erat vxor ⁊ iſta cõmuniter tenet
ibi. Aliam ſol. ponit. ⁊ hoc plus placet, ⁊ mulier doc. tenẽt ipſã,
ꝙ ibi loquitur in ea que licet eſſet vxor, tãen conſtãte matrimo
nio erat meretrix: hic loquit in ea, que iam fuit meretrix, tamẽ
4 facto matrimõio incipit eſſe honeſta mulier. ¶ † Ultimo no. ex
hoc text. in fi. ꝙ ea que ſemel fuit vulgaris, ſi poſtea ſtat inupta
ſine viro, acceſſus ad eam eſt impunitus, ⁊ ſcḋm hoc delictũ rema
net impunitum. Ad id quod oppo. gl. de l. ita vulneratus. ſ. ad
leg. Aqui. Reſpon. propter vtilitatem vite dilictum hoc habe
tur pro non delicto.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Acceſſus ad cõcubinã. No. ꝙ licet habẽs coitum cũ cõ
cubina ſoluti, non poſſit accuſari ab eo qui eã tenet: hoc tñ fallit,
niſi eſſet cõcubiña patroni per iſtũ tex. no. Adde tñ ꝙ iuſta cauſa
exheredationis eſt, ſi filius concubuit cum cõcubina patris, vel
econtra. §. alind quoq3, in aut, vt de appel. cog. ⁊ no. plene in c.
Quinta vallis. de iureiu. Et q̃ pena ſit rapienti ꝑ vim meretri-
cẽ vt eã ꝑ vim cognoſceret, vel ea potiri poſſit, vid ext. i l. verũ. ij.
de fur. ⁊ not. Math. in ſuis not. dictis, incip. hoc. Ly. Quid aũt
de eo qui cognoſſit ſeruã vide in l. pen. ſ. eo. ⁊ l. miles. §. pe. eo ti.
⁊ vide que dixi in l. inter liberã §. ſ. eo. Quid i habẽtere cum fa
mula libertinaria, vide in l. que adulterium. ⁊ ibi gl. ⁊ Bar. C.
eo. Et quid in muliere que meretricis more viuit, ⁊ qđ ſi patro
nus coeat cum ancilla, ſeu ſclaua, vtrum ex hoc ſit cõſecuta li-
beratẽ, vide que habes i l. ſed ſi hac. §. ſi liberata. ſ. de in ius vo
cando.
b Aler. ¶ Gl. dat tres. Vide gl. ⁊ Bar. in l. ſi ea. ⁊ l. que adulteriũ
⁊ vtrobique gl. no. ⁊ in l. ſi mulier. C. e. ⁊ ibi Bal. ⁊ vide Jo. an.
in rub. de iniur. ⁊ dam. dato. in addi. Spe.
c And. Barb. ¶ Venio ad tertiam. An puniatur adulteriũ com-
miſſum cũ nupta meretrice, vide Ang. in l. ſi ea. ⁊ in l. que adulte
rium. C. eo. in l. j. de rap. ⁊ ibi Ang. Salyc. ⁊ c d. l. ſi. ea. Bal. in l.
pe. C. de iudi. c. j. de adul. ⁊ ibi Mod.

1 ☞ Remittit omne ius quod habet vel habere ſperat: quid ſit.
a §. Diuus. No. qđ dici, neque ſpem. ad id, quod pluries
dixi [a] nam pluries i inſtrumento dicit, redimi
miſit omne ius qđ habet, ⁊ habere ſperat, quid eſt, dictum, ſperat
1 Certe ſpes proprie dicitur ex aliqua cauſa de preſenti, † vel que
habebat dependentiam de preſenti: ſed hic ſpes matrimonij di-
citur, quando ſponſalia ſunt cõtracta de preſenti: ſecus ſi non eſ-
ſent cõtracta ſponſalia. Nam tunc non diceretur ſpes matrimo-
nij, vt j. ea. l. §. ſi quis vxorem. Pro hoc l. qđ Seruius. ſ. de cõdi
ctio. ob cau. Pro hoc optime in l. j. ſ. de ſtatulibe. Unde illa ver
b ba [b] remittit omne ius quod habeo, vel qđ habere ſperat, debent
intelligi habere ſperat, ſ. ex cauſa de preſenti. quod tene menti.
Et hoc pluries conſului.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Pluries dixi. Vide Bar. in l. qui Ro. §. duo fratres
ſ. de verb. obli. ⁊ Bar. in l. pactũ. C. de col. ⁊ Bar. in l. poſt emã
cipationem. §. j. de lib. leg.
b And. Barb. ¶ Unde illa verba. Adde qđ no. in l. j. C. de pact.
l. ſi ita. ſ. de aur. argen. leg.
1 ☞ Probari quid debeat ad hoc: vt aliquis puniatur de adul
terio.

§. Sed ⁊ ſi ea. Not. qñ accuſas aliquã de adulte-
1 rio, ad hoc † vt illia puniat ab adul
a terio ſufficit te ꝓbare [a] ꝙ illa mulier habebat, tractabat vt vxor.
Nõ enim requirit, ꝙ ſit vxor vere: ⁊ hoc qñ accuſas in re extra-
nei. Sed ſi vis accuſare iure mariti, oportet te probare, qđ vere
ſit vxor: alias nõ potes accuſare iure mariti. Jta dicit iſte tex.
quẽ tene mẽti. tñ aduerte, eo ipſo qđ probas ꝙ ipſa habebatur
⁊ tractabat vt vxor, preſumit vxor, l. i libere. ſ. de rit. nup. ⁊ l. in
cõcubinatu. de cõcubinis. Si ergo ex alia parte, ſ. ex parte accu
ſati rei, fieret ꝓbatio ad probãdum, ꝙ illa nõ poterat eſſe vxor,

non releuat, quin cõdemnetur de adulterio: ſed debet probare ꝙ non tractabatur, nec habebatur vt vxor. ⁊ hoc probato, reus abſoluetur, vnde ſcias facere articulos, tam ad probãdũ adulterium, quã ad defenſionem. qđ tene menti.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Sufficit probare. Nota, ꝙ ad probandũ qđ aliqua ſit vxor, ſufficit probari ꝙ habebatur, ⁊ tractabat̃ vt vxor. Et vide Ange. in l. j. de queſt. ⁊ no. in c. illud. de preſump. ⁊ Bal. in l. non ignorat. qui, acc. ⁊ in l. ſi eius. C. eo. ⁊ Bar. in l. in cõcubinatu. in prin. ⁊ ibi gl. de cõcubi. An autẽ per inſtrumentũ dotis probet̃ matrimoniũ, vide Bal. in auth. ſi quis in aliquo. C. de eden. ⁊ Pet. de Anch. quẽ ſequitur Bar. i cle. j. de prob. Et vide Jo. An. in c. ex tenore. qui filij ſint leg. ⁊ qđ no. Bal. in l. filiũ. de his qui ſunt ſui. ⁊ vide in c. veniẽs. de verb. ſig. ⁊ vide Ro. i not. ſuo liiij. ⁊ Bal. in l. neqꝫ ſine nuptijs. verſ. vno modo. ⁊ verſi. ſeq. C. de nup. ⁊ Bar. in diſpu. ſua inci. Quidã habens filiũ naturalẽ, ⁊c. Nã inſtrumẽtũ nõ ſit principaliter ſup matrimonio: ⁊ lꝫ vir ⁊ vxor inuicẽ ſe appellẽt, nõ ꝓbat plene mr̃imoniũ, lꝫ p̃ſumat̃. c. illud. de p̃ſum. ⁊ ibi hoc idẽ tꝫ Her. Hoſti. ⁊ Jo. an. Sed ꝙ nõ probet̃ p verba nũtiatiua mr̃imoniũ nec p aliquã poſſeſſionẽ. tꝫ Inn. ĩ c. ex pte. đ reſti. ſpol. ⁊ Bal. in l. nõ epiſtolis. C. de ꝓba. ⁊ Bal. in l. ij. de ſeruitutib. in verſi. nunc de quinto puncto. ⁊ ĩ l. ij. ad fi. de execu. rei iud. ⁊ in l. j. de priui. dot. Et ad ꝓbãdũ mr̃imoniũ, an ſtet̃ iuri ciuili, vel canonico, vide Bal. ĩ l. ⁊ ſi contra. ver. iſtđ ſcias. C. de nup. vide Bar. in l. filiũ. de his q ſunt ſui vel alie. iur. Qualiter aũt ꝓbat̃ cõcubinatus, vide in auth. de triẽ. ⁊ ſemiſſe. §. conſideremus. ⁊ Bal. in l. iij. de lib. ⁊ poſth. in princ.

§. Iudex. Uides ergo qđ exceptio lenocinij aggrauat maritum, non mulierem releuat: quod eſt verum poſt nomẽ rei receptum inter reos, vt vidiſtis. ſ. e. l. ij. §. ſi publice. ante nomen vere receptum inter reos, dico ꝙ exceptio lenocinij. repellit maritum ab accuſando, non tamen mulierem liberat, vt videbitis ĩ. l. proxi. §. j. ⁊ l. ſi maritus. §. preſcriptiones. ĩ. eo. tit. ⁊ ibi dicam.

1 ☞ Accuſans iure mariti, debet probare quod tempore adulterij commiſſi eſſet maritus.
2 Confirmatio ſequens non operatur vt de tempore antecedenti maritus poſſit accuſare iure mariti.
3 Ratihabitio vt retrotrahatur, intelligitur in his, que nomine noſtro geſta ſunt, ſic rebus integris exiſtentibus.
4 Pace facta cum aliquo pro ſe, ⁊ ſuis complicibus, ⁊ ſequacibꝰ ſi vnus ex complicibus offendatur antequam ratum haberet, ratificatio ſequens non porrigitur ad illud delictum.
5 Probãdi practica ꝙ aliquis per vim aliquã cognouit, que ſit.
Uerbum violenter, ⁊ omnia verbalia poſſunt intelligi actiue ⁊ paſſiue.
Idem in verbo, per violentiam

§. Si quis vxorem Ex iſto §. no. ad hoc, qđ
1 † quis accuſet iure mariti, oportet ꝙ tẽpore adulterij cõmiſſi eſſet maritus: ⁊ ideo ſic deberet poni i libello ꝙ tpe commiſſi adulterij erat eius vxor.
2 ¶ Secũdo nota, ꝙ cõfirmatio ſequens nõ operatur, vt de tempore antecedẽti poſſit accuſare. Cõtra hoc facit ĩ. prox. §. ſi qs plane. Sed rñd. ibi loquitur de ea. que ab hoſtibus eſt reuerſa. ⁊ ſic fictio poſtliminij fingit eã retro fuiſſe i ciuitate: ſed in iſtis tribus primis caſibus loquit̃ qñ fictio non vendicat ſibi locum. Contra hoc opp. ⁊ nõ videt̃ bene dictũ, nã qñ concubina nupſit amaſio, retro fingitur fuiſſe vxor, ⁊ filij legitimãtur, vt Iuſti. de nup. §. ſi. ⁊ l. pe. ⁊ antepe C. de natu. lib. Sol. ibi trahitur retro quo ad legitimationẽ liberorũ, nõ quo ad alia. ¶ Itẽ op. ad v. vl̃ i filia famil. Ratihabitio ſequẽs retrotrahit̃, vt C. ad Mace.
3 l. ſi ergo cõſenſus patris dꝫ retrotrahi. Reſp. † illa regula, ꝙ ratihabitio retrotrahat̃, loquitur in his, que nomine noſtro geſta ſunt: ſed hic matrimoniũ contractũ per filiã, nomine patris, nõ ſui contractum. Unde illa regula, quod ratihabitio retrotrahatur, ad hunc caſum nõ porrigitur. Uel aliter, ratihabitio re
a trotrahitur, verum eſt exiſtẽtibus rebus integris[a], ſecus ſi alia
4 mutatio ſuperuenit. arg. l. bonorum. ſ. rem ratam hab. † Et hoc
b inducit Dy.[b] in argumentum ad queſtionẽ[c], ſi quis fecit paceꝫ
c pro ſe ⁊ ſuis complicibꝰ, ⁊ ſequacibus, demũ vnus ex complicibus fuit offenſus antequam ratũ haberet. quod ratihabitio ſequens non porrigatur ad delictum commiſſum ante ratihabi
d tionẽ. Hoc non examino modo. ¶ Ultimo volo[d] vos ſcire vnũ. Aliquis accuſauit aliquem, quod per vim cognouit quandam
5 mulierem. qualiter debet verba concipere? † Uidi quoſdaꝫ, qui ſic dixerunt, ꝙ cognouit talem violenter. Certe non bene dicit, quia verbum violẽter, poteſt intelligi actiue ⁊ paſſiue. Nam poteſt intelligi quod fecit violẽter, vel qꝛ fecit vim mulieri: vel qꝛ paſſus fuit vim ab ea, nam iſta nomina verbalia poſſunt intelligi actiue ⁊ paſſiue, l. filiusfamili as. ſ. đ teſta. ⁊ l. iij. ⁊ ibi no. ſ. de duob. reis. Idem ſi diceret, cognouit taleꝫ per violẽtiam, ideo debet dicere in libello expreſſe, quod talis cognouit talem paſſam ab eo vim, committendo adulterium, vt dicitur hic, ⁊ l. vim paſſam. ĩ. eod.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Rebus integris. Limitatio ad iura dicentia, ratihabitionem retrotrahi: qꝛ talis ratihabitio impedit̃ propter mediũ inhabile interueniẽs, d. l. bonorũ. rẽ rat. habe. ⁊ no. Bar. ⁊ Bal. in. l. j. C. qui admit. ⁊ Bar. in l. ſi is qui ꝓ emptore. ſ. de vſuc. ⁊ Bal. in l. obſeruare. §. ꝓficiſci. de offi. ꝓcõ. ⁊ in l. fi. C. ad Ma. ⁊ vide no. in l. eũ actũ. ſ. de neg. geſt. ⁊ in l. matrem. C. de ꝓba. ⁊ per Barto. Rapha. ⁊ Imo. in l. non ſolum. §. ſed vt ꝓbari. de ope. no. nun. ⁊ in c. mandatũ. de reſcrip. ⁊ i c. ſi eo tẽpore. de ele. in vj. ⁊ i cle. j. de reſcri. vbi p Jo. Et adde, ꝙ ſi quis apponat cuſtodes, ꝙ per cuſtodiam longi temporis intelligetur mandatũ cuſtodiendi interueniſſe, l. ſi alius. C. de peti. here. ⁊ ibi Bar. ⁊ l. q in aliena. §. ſed. ⁊ ſi nõ adierit. de acq. here. Et ad Bar. hic, vide Cy. ⁊ Bal. ⁊ in l. j. C. per quas perſonas. Ange. in l. j. C. de acqui. poſ. ⁊ vide ad predicta Ang. in l. ſi ego. de neg. geſt. poſt Jac. de Are. ibi in addi.
b Alex. ¶ Et hoc inducit Dy. Tene mẽti. vide Bald. in l. fi. C. ad mace. ⁊ vide ꝙ no. Ang. ĩ l. q religioſis. ſ. đ rei vẽdic. vcꝫ. an pax facta cũ principalibus, videat̃ facta cũ adherentibꝰ, ⁊ in aut. de here. ⁊ fal. in prin. ⁊ in l. j. C. ſi rector ꝓuincie. ⁊ l. is qui opem. ſ. de fur. ⁊ vide tex. in c. ad apoſtolice. de re iudi. in vj. ⁊ not. dictũ Inn. qui laudat fidelitatẽ eccleſie, que in pace fienda ſemp prepoñit adherẽtes, ⁊ vide tex. ſin. ſm Mod. in c. j. de poſt. prela. ibi in larga interpretatione veniunt adherentes, ſicut ĩ ſtricta.
c Alex. ¶ Ad q. facit gl. in l. j. §. de. eciſſe. de vi ⁊ vi arma. adde Bal. ĩ l. ſi ad Mace. Et q dicant̃ ſequaces ⁊ cõplices, vide tex. ſm Bal. ſing. ĩ l. vnica. C. ſi rec. ꝓuin. ⁊ ibi Bar. Ad q. de qua p Bar. hic, vid Pau. de ca. ĩ l. bonorũ. ſ. rẽ ra. ha. Et q dicant̃ cõplices, q ſequaces, vide que ſcripſi ẽ d. l. vnica. Adde, qui dicantur cõplices, adherentes, ⁊ ſequaces. Ang. in cõſi. cclv.
d Alex. ¶ Ultimo volo. Adde Bar. in l. ij. in fin. §. de duo. re. ⁊ ĩ l. ſcio quoſdam. ſ. de manu. teſt. ⁊ pro hoc facit glo. j. in prin. in l. j. C. de procur.
† ¶ Claud. de Seyſſel. Pro huius dicti confirmatione vide qđ not. Alex. in l. quod meo. in prin. ſ. de acquir. poſſeſſ.
1 ☞ Minor xij. an. excreſcendo penes maritum in etatem legitimam incipit eſſe vxor.
a §. Si minor.[a] Not. ꝙ illa que eſt minor xij. annis ex
1 creſcẽtudo penes maritum in etatem legitimam incipit eſſe vxor. qđ intellige. niſi ſpes ſponſaliorum eſſet ſoluta, vt ſ. eo. l. miles. §. querebatur. Not. text. in §. ſed ⁊ ſi qua. in fi. ibi, abſoluit enim, ⁊c.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Si minor. Quomodo autem puniatur qui puellam minorem xij. annis defloraauit, vide Bal. in l. ſi quis, non dicam rapere. C. de epiſco. ⁊ cleri. ⁊ Joan. And. in c. j. de deſpõ. impub. in vj. in nouel.

§. Idem dicendum. Nota textum ibi, ſero enim accuſat.

LEX XIIII.

1 ☞ Mandatores pactionum illicitarum, eadem pena tenentur, qua ipſi facientes.

Eius ope. No. ergo, ꝙ iſti mandatores iſtarum pactionũ illicitarum tenẽtur eadem pena qua tenẽtur ipſi fa-
1 cientes, † quod tene menti.
1 ☞ Exceptio lenocinij eſt dilatoria, non peremptoria.
§. Si vir. Uides ergo. ꝙ lenociniũ mariti non excuſat
1 mulierẽ, licet iſta exceptio † repellat maritum ab accuſando, ſi opponat̃ ante nomẽ rei receptũ inter reos. Et ex hoc patet ꝙ iſta exceptio eſt dilatoria nõ peremptoria, licet gl. dicat contrariũ ĩ. lege proxi. §. preſcriptiones. ⁊ ibi dicam.
§. Iure mariti. Op. ⁊ videt̃, ꝙ ille qui accuſat iure mariti teneat̃ de calũnia, vt. C. e. l. q̃uis. ⁊ l. iure mariti. ⁊ l. auxiliũ. ſ. de mino. Gl. dat plures ſo. Breuit̃ iũge primã cũ vltima, ⁊ erit vera aut accuſat poſt lx. dies, ⁊ tũc tenet̃ de calũnia maritꝰ: qꝛ nõ accuſat iure mariti, ſꝫ iure extranei, l. miles. §. ſexaginta. ſ. e. ti. Aut accuſat intra lx. dies, ⁊ tũc nõ tenet̃ de calũnia preſumpta, vt in contrarijs: ſed de euidenti calumnia bene tenetur, vt hic. Quero, quod priuilegium hꝫ pater ⁊ maritus? dic vt in gl. ⁊ bene.

LEX XV.

1 ☞ Duo quãdo habẽt equale ius, an ſit locus poccupationi.
a Si maritus.[a] Tene mẽti iſtud prin. qñ duo habent equale ius, ⁊ eſt locus preoccupationi, ſi vnus impeditus eſt, impedit̃ socius.

ita vides hic.qđ eſt no.Quid ergo dices:In ciuitate iſta Po-
teſtas ⁊ capitaneus quilibet hꝫ equalem iuriſdictionē in maleſi
1 cijs,eſt ne locus preoccupationi:†Item in quibuſdā terris vidi,
vt Piſis,ꝙ duo domini habent iuriſdictionem,vcꝫ,vt ille qui
preoccupauerit.ille ſibi habeat cognitionem de maleficijs. Ua
cante ergo officio Poteſtatis hic,poteritne preoccupare Capi
taneus:Hic videtur tex.eſſe,ꝙ non.Cogitabis tamē.

ADDITIO.

a Alex.¶ Si maritus.Addo c.ſi duo.de procur.in vj,⁊ quod ha-
beo in l.ij.de verb.obl.Adde Bar.in l.iij.per.illum tex.de offi.
prefe.vig.⁊ Ang.in l.ſi vacantia.de bo.vacan.lib.x.⁊ quod not.
Bar.in l.ij.§.⁊ quidem.ad Tertul.⁊ vide Bar.in l.j.de offi.pro
con.⁊ adde qđ Ang.hic cōtrarium tenuit per.l.j.de offi.ꝓcon.
quod eſt verum.niſi prioris iudicis aliquid intereſſet,vt q2 dꝫ
habere ſportulas.

§. Legis Julie. Aut eſt abſens cauſa reipublice,
⁊ in alia prouincia,aut in eadem.
Primo caſu aut fuit abſentia procurata,⁊ ſibi nō prodeſt:alias
prodeſſet,vt contra eū nō procedatur. Secūdo caſu pōt contra
eum procedi,vt ibi dicitur,⁊ hic eſt vna de allegationibus que
poſſunt fieri per accuſatorē,vt dixi in l.pe.§.ad crimē.ſ.de pu.
a iudi.¶ Item no.ᵃ in hac lege,aliud†eſt quē eſſe abſentem, aliud
1 eſt vice abſentis haberi:vt aliud,eſt merx,⁊ aliud eſt haberi loco
mercis,l.mercis.j.de verb.ſig.⁊ aliud eſt remiſſio,aliud eſt vice
remiſſionis haberi,l.pretor.§.j.ſ.de ope.no.nun.Pro hoc ſ.ꝺ
ſuis ⁊ legi.l.j.in prin.Et ſic facit ad queſt.ꝙ aliud eſt quē eſſe ci
uem,aliud loco ciuis haberi.Aduerte in his que ſunt facti vere,
aliud eſt tale eſſe,aliud eſt haberi pro tali,vt hic,aliud eſſe ab-
ſentem,⁊ aliud haberi pro abſente,vt hic dicitur.Nō enim poſ-
ſet facere lex ꝙ ille qui eſt preſens,eſſet vere abſens:ſed pōt face
re,ꝙ habeat pro abſente,l.i bello.§.facte.j.de ca.⁊ poſtli.reuer.
Sed i his,que ſunt iuris idē eſt eſſe talē,vel haberi pro tali,niſi
ratione cōtrarietatis aliud dicatur.Exemplū.dicit ſtatutū,ꝙ fi-
lia nupta in omnibus habeat vt ſui iuris:Ego dico,ꝙ iſta eſt ve
ra ſui iuris,q2 ſtatutū poteſt hoc facere,vt in auth.conſti.que de
dig.per totā cōſti.⁊ in aut.ſed epālis dignitas.C.de epi.⁊ cleri.
Et idē dico in omnibus que ſunt iuris,vbi lex dicit,qđ factū ha
beatur pro nō facto:q2 vere nō eſt factū quo ad id,ꝙ iuris eſt,q2
obligatio nō naſcit,l.non dubiū.C.de legi.ſed ſi ex eo reſultaret
cōtrarietas,tūc eſt aliud eſſe talē,⁊ aliud haberi pro tali. Exem
b plūᵇ,filiusfa.in caſtrēſi peculio habet vt paterfa.l.ij.ſ.ad Ma-
ced.nō eſt vere paterfa.q2 non poteſt eſſe pro parte paterfa.⁊ ꝓ
parte filiusfa.q2 ſic reſultaret cōtrarietas,qđ eſſe nō dꝫ,l.ſi pari-
ter.in fi.ſ.de lib.cau.Hoc dico plenius in l.ſi is qui ꝓ emptore.
ſ.de vſuca.¶ Ad propoſitū,ſi ſtatutū huius ciuitatis dicat,qđ
aliquis habeat pro ciue,qd importēt iſta verba,hic eſſent viden
da duo.Primo,an ex hoc ille ſit vere ciuis:⁊ ex ꝓcedētibus po
teſt colligi,⁊ dixi plene in d.l.ſi is qui pro emptore.ſed nūc exa
mino.Secūdo eſt vidēdū,poſito ꝙ eſſet vere ciuis.qd importet,
c haberi pro ciue:Rū.cin his que ciuitas iſta poſſet ꝯcedere ciui
bus,haberet pro ciue,⁊ vt ciuis tractabit:ſꝫ i his,que habēt ci
ues iſtius ciuitatis aliunde,quā ex cōceſſione ciuitatis:vt puta
reſcripto Principis,vel Pape,tūc non haberet,nec tractaret
pro ciue.Hoc probo ꝑ l.codicillis.§.fi.ſ.de le.ij.vbi dixit teſta-
tor,ꝙ volebat volūtatē ſuā hri pro legitime facta,illa verba im
portāt i his,que pōt teſtator,ſ.vt valeat iure codicillorū:nō aūt
importāt,ꝙ ſolēnitas teſtamēti videat diminuta,q̄ veniebat au-
d thoritate legis,l.nemo pt.ſ.ꝺ leg.j.Ideo cū ciuitasᵈ iſta habeat
priuilegiū a ſummo pōtifice,vt ciues huius ciuitatis nō poſſint
trahi ad iudicium extra ciuitatē,iſtud priuilegiū non tradit ad
terras ſubditas,quarū ciues habentur pro ciuibus huius ciui-
tatis,ſed habet locum tantum in veris ciuibus huius ciuitatis.

ADDITIONES.

a Alex.¶ Item not.Facit tex.in l.rei iudicare.ſ.ſol.mat.cum ſi.
vbi aliud eſt quem eſſe patrem.⁊ aliud haberi ꝓ patre,vel loco
patris eſſe.⁊ facit tex.in l.interdum.§.qui tutelam.ff.de fur.⁊ in
l.j.C.de his qui ſub modo.
b And.Barb.¶ Exēplū.Et no.ꝙ vr̄ ſentire hic Bar.ꝙ filius nō
poterit emācipari ad vnū actū.vide q̄ plene addidi ad Bar.i l.
ſeniū.C.de teſta.⁊ vide Bal.in l.iij.§.ſi emancipatus.ſ.de cōtra
tabul.vbi ponit de ſcholari.vide Bal. i l.ij.C.de iure an. aureo.
c Alex.¶ Reſp.Uide Bar.in l.ſi is qui pro emptore.de vſuca.⁊
Bal.i l.ſi nō ſpeciali.C.de teſta.⁊ Bar.i l.Deo nobis.C.de epi.
⁊ cle.ꝑ Jac.de Bel.in auth.qb.mod.nat.effi.ſui.i ſua diſpu.⁊ ꝙ
no.Bar.i l.iij.§.ſi emācipatꝰ.ff.de cōtra tab.⁊ Bal.in l.ſi Ruf-
finus.ver.itē no.C.de teſt.mil.Nā tale ſtatutū nō facit quē habe
ri ꝓ ciue quo ad originalia.de quo vide Bal.i aut.ſed oīno.C.
ne vxor pro ma.⁊ vide Bal.i l.ſiue poſſidetis.de prob.Bal.i l.
pignus.de pig.act.dicit etiā Bal.in aut.ad hec.de vſur.ꝙ ſtatu
tum dicens talē haberi pro ciue originario,denotat fictionem
non autē veritatem,⁊ dixit Bal.in l.ciues.verſi.querit gl.C.de
app.ꝙ appellatiōe ciuiū nō veniūt niſi ciues originarij,non ci-
ues ex pꝛiuilegijs,vbi agit ꝺ odio:ſecꝰ de fauore.Bal.i l.cū i ado-
ptiuis.§.q̄ i filio.in pn.C.ꝺ adop.ꝙ ille ordo q ſeruet in officijs,
in ciuitate originis,ſeruat ēt ciuibus ex priuilegio,Adde text.⁊
ibi Bal.in l.j.C.ad leg.Jul.ma.⁊ Bal.i l.oēs populi.ff.de iuſt.
⁊ iu.Et quis dicat proprie ciuis vel de patria.vide Bal.i l.ſi nō
ſpeciali.de teſt a.⁊ Bar.i l.iij.§.hec verba.de neg.geſt.⁊ d.Ant.
in c.ex parte.in prin.de ſpon.Adde que pulchre cōſuluit Bal.
conſi.cclxix.incip.viſa petitione.lib.iiij.⁊ Rom.conſi.lxij.
d Clau.de Seyſſell.¶ Ciuitas iſta.Adde Alex.cōſi.clxxviij.vo.j.

1 ¶ Deſiſtere,ſeu renunciare proceſſui iam inchoato an impe-
diat iudicem proſequi ſuper eodem proceſſu.
2 Deſiſtere,ſeu renunciare,⁊ paciſci,ſeu trāſigere ſuper proceſſu,
quando faciat reum haberi pro confeſſo.
3 Renunciare proceſſui ſeu ab eo deſiſtere an faciat deſiſtētem in-
cidere in Turpilianum.
4 Deſiſtens ab accuſatione,vel proceſſui renuncians,an admitti
tur ad iterum accuſandum.

a §. **Si negauerint.** ᵃ Iſte §.habet duas lec.prin
cipales.Prima,in eo,qui re
nunciauit ante accuſationē propoſitā.Secunda,in eo qui renun
ciauit poſt accuſationem propoſitam.¶ Dicitur hic,ꝙ ille qui
negauerit,nō auditur poſtea,⁊ ſic innuit qđ pactū de non accu-
ſando de adulterio valeat.Cōtra in l.trāſigere.C.de tranſa.Di
cit gl.hic nō fuit tranſactio,nec pactū,ſed fuit quedā illicita re-
pudiatio.Et eſt ratio,q2 repudiādo accuſator videt dicere ſe nō
habere ius,l.ſi aduerſarius.C.de fide inſtr.qđ non fit per trāſa
ctionem.Uidete domini,iſta ſolutio nō placet mihi.Naꝫ iſta ra
tio bene cōcluderet inter renunciationē ⁊ trāſactionē:ſed in pa
cto ſimplici eſt eadē ratio,que in renūciatione.nā paciſcendo ſi-
ne pecunia,reus nō dr̄ crimē cōfiteri.l.furti.§.pactus.§.de his
qui no.infa.ſed d.l.trāſigere.dicit trāſigere.vel paciſci,⁊ ſic loq
tur de pacto ſimplici ⁊ tranſactione. Quid ergo dicemus:dico
ꝓut lex iſta intelligit in eo,qui negauit,poſt accuſationē propoſi
† tā,ꝙ hic nō audit:ideo q2 deſiſtēdo†eſt infamis,l.q deſtiterit.j.
ad Tur.⁊ l.ij.§.ſ.eo.⁊ C.qui accu.nō poſ.l.accuſationē.tranſa-
ctio tamē nunꝙ̄ valuit d.l.tranſigere.vnde nō obſtat illa lex:ſꝫ
prout hec lex intelligit in eo,qui deſiſtit ante accuſationē ꝓpoſi
b tam.Sol.vt dicā j.proxi.cōtrario.¶ Op.de le.ijᵇ.§.ſi is.ſ.de
ſepul.vio.Sol.plures dant.Una ꝙ ibi diſtulit:hic oīo deſtitit.
iſta bona eſt in ſe.Uel aliter,hec intelligitur ſꝫm illam ꝙ nō audi
tur,ſcꝫ,ſi eſt ab alio preuētus,⁊ hoc intelligēdo,qđ dixit ſe nolle
agere ante accuſationē propoſitā,⁊ ſꝫm hoc nō obſtat d.l.trāſige
c re.Alij,vt Jo.dicūt ſpecialeᶜ in crimine adulterij,vt qui dixit ſe
nolle agere,de cetero nō auditur.Hāc opi.ꝓut verā probant ꝑ
caſum ſ.eo.l.miles. §.ſocer.Itē probat per rationē,ille enim q
negligit vindictā domus ſue,quodā modo in crimen lenocinij
incidit,vt habuiſtis in l.ij.ſ.eo.Secundū hoc rūdetur ad d.l.
tranſigere.qđ nō valet tranſactio,cū ille qui tranſigit,repellere-
tur nō ex vigore trāſactionis:ſed q2 ſuſpectus eſt in accuſatione
¶ Ulteriꝰ op.de l.qui deſtiterit.j.ad Turpil.Sol.illa lex facit
pro.¶ Itē op.de l.ſi quis libellus.C.de appel.Rūdeo ibi fuit i
ſta penitētia hic iniuſta eodē modo rūdet ad legē non nūquā.ſ.
1 de col.bo.¶ †His viſis,quero de tribꝰ queſtionibꝰ.Prio q̄ro,
vtrū iſtud deſiſtere,ſeu renūciare ꝓceſſu i iā inchoato impediat
d iudicēᵈ ꝓſequi crimē ſuper eodē ꝓceſſu:Rūdeo,Aut eſt crimē
ſuꝑ quo licet trāſigere,⁊ tūc impedit iudicē ꝓſequi crimē ſuꝑ eo
dē proceſſu,⁊ hic eſt caſus in d.l.tranſigere.⁊ l.fi.de preuari.Si
vero nō licet trāſigere,tūc iudex ſuꝑ eodē ꝓceſſu poterit crimē
2 proſequi,l.ij.C.de abolitio.¶ †Secūdo q̄ro,vtrū iſtud deſiſtere
e ſeu renūciare,⁊ paciſci,ſeu trāſigere,faciat reū hri ꝓ confeſſoᵉ:
Rū.aut ſunt caſus in quibꝰ licet trāſigere,⁊ nō habet ꝓ confeſſo
reus,l.fi.ſ.ꝺ preuari.⁊ d.l.trāſigere.aut ſunt alij caſus,⁊ tūc aut
deſiſtit accuſator recepta pecunia a reo,⁊ habet reus ꝓ cōfeſſo,
3 alias ſecus,l.athletas.§.fi.⁊ l.ſe.ſ.de his,q no.infa.†Certio eēt
vidēdū.an iſtud deſiſtere ſeu renūciare,faciat incidere i Tur-
pilianū deſiſtentē:⁊ hic eſſet vidēdū,aut renūciauit añ accuſatio
nē ꝓpoſitā,aut poſt accuſationē ante litē cōteſt.aut poſt litē cōte
ſtatā deſiſtat.Primo caſu nō incidit in Turpilianū,l.miles.§.ſo
cer.ſ.e.Secūdo caſu ⁊ tertio dic,vt i l.in ſenatuſconſultū.§.qui
4 poſt.j.ad Turp.†Quarto eſt vidēdū,vtrū ille q deſtitit,ſiue re
nunciauit,admittat iterū ad accuſandū,⁊ hec eſt noſtra materia,
in qua diſtingue.Aut loquitur in caſibus.in quibus licet tranſi
gere,⁊ de cetero non admittetur,d.l.tranſigere.Aut in caſibus
in quibus nō licet trāſigere,⁊ tūc aut renunciauit antequā accu-
ſatio proponeretur,aut poſt.Primo caſu,ſi qdē eſt a balio pre-
uentus,nō admittitur ad accuſandum iterum,l.iij.§.ſi is.ſ.de
f ſepul.vio.Si non eſt preuentusᶠ,admittet ad accuſandū,vt ibi.
Fallit in crimine adulterij,vt hic.⁊ ꝓbat in l.miles.§.ſocer.ſ.e

ſecundo caſu, quando deſiſtit poſt accuſationem propoſitam, tunc de ceter. non poterit accuſare, nec auditur, non ꝗ pactio illa de deſiſtendo valuerit, ſed repellitur propter ſuſpicionem, ⁊ propter infamiã, d. l. qui deſtiterit. j. ad Turp. ⁊ l. accuſationẽ. C. qui accu. nõ poſ. Ultimo quero, vtrũ hoc ſit verũ de iure can. dic de hoc, vt no. ꝑ Inn. extra de collu. deteg. c. crimina. dic vt ibi.

ADDITIONES.

a ¶ Si negauerint. Pro cõcord. aduerte ꝙ faciens pactum poſt delictum cõmiſſum ante accuſationem propoſitã de nõ accuſando, repellitur ille paciſcens ab accuſando. Ita Bar. in l. tranſigere. C. de tranſa. Cõtra videtur in hoc §. ſi negauerint. Tu dic prima opi. intelligitur in caſibus, vbi poteſt tranſigi vel paciſci. Secunda opi. intelligitur in caſu, quando fuit facta tranſactio, vel pactũ, in caſibus a iure prohibitis, ⁊ non peruenitur ab alio. Ita ipſe Bar. concordat in hoc §. ſi negauerint. quaſi in fine.

† Claud. de Seyſ. ¶ Quia deſiſtendo. Contra iſtud tenet Aret. in c. licet in beato. de accuſat.

b Alex. ¶ Opp. de leg. iij. Ad hoc vide glo. ⁊ ꝗ not. ibi, in l. iuris gentium. §. ſi paciſcar. ff. de pactis.

c Alex. ¶ Dicũt ſpeciale. Adde ꝗ no. Bald. in l. trãſigere. C. de tranſact. vbi dt, ꝙ lꝫ accuſator nõ poſſit renunciare accuſationi, tñ ex renũtiatione dr cõfiteri ſe ius nõ habere, ⁊ ſic cõfitet̃ reũ innocentẽ, ⁊ iſtud preiudicat ſibi ſoli, ⁊ ibi vide per eũ poſt Bar.

d Alex. ¶ Impediat iudicem. Utrũ accuſatione renũciata ꝑ accuſatorem, poſſit iudex proſequi adde que dixi poſt Bar. in l. libellorum. §. fi. de accuſa. aliquid per Moder. in c. licet. de accuſa.

e Alex. ¶ Pro confeſſo. Adde quid ſi accuſatus de adulterio, cõponit pro pecunia cũ iudice, an ꝑ hoc videat̃ confeſſus crimen, Pau. de Caſt. conſi. cxix.

f Alex. ¶ Preuentus. Sed aduerte, q2 videtur ꝙ opinio repellatur ab accuſando, ſm Bar. in d. l. tranſigere. etiã ſi dicit, ꝙ trãſactio facta ante accuſationẽ de crimine, de quo non poteſt tranſigi, repellit trãſigentem ab accuſando, ⁊ vide not. in l. libellorum. §. fi. s. de accu. ⁊ gl. ⁊ Bal. in l. accuſare. C. de accu. ⁊ Bar. in d. l. miles. §. ſocer. s. eo. ⁊ Moder. in c. fi. de accuſa. ⁊ gloſ. in l. iuris gentium. §. ſi paciſcar. s. de pac. vbi per Bart.

1 ☞ Minor xxv. annis non accuſat de adulterio, alias ſic, ſi eſt maior viginti annis.

2 Exceptio nulla poteſt obijci proſequenti ſuam, vel ſuorum iniuriam.

3 Exceptio lenocinij poteſt opponi minori, ante nomen receptum inter reos, ſed poſt non.

4 Accuſatori que exceptiones opponi poſſunt.

5 Minor vinginti annis, quibus caſibus tanquam maior admittatur in iudicio.

§. Lex Julia.

Minor non poteſt accuſare de adulterio, niſi de commiſſo cum vxore ſua,
1 ⁊ in eo de facili calũnia nõ preſumitur. h. d. Not. in prima parte, ꝙ minor xxv. annis nõ poteſt accuſare de adulterio, ⁊ eſt ſpeciale in hoc crimine, alias de publico crimine poteſt accuſare, ſi eſt
a maior xx. a an. l. ij. ⁊ l. qui accuſare. ⁊ ibi no. s. de acc. Secũdo † ha
2 betis, ꝙ ſuam iniuriã proſequenti nulla exceptio obijcitur. Contra s. ea. l. in prin. vbi obijcit̃ ei, ꝙ eſt magiſtratus. Huius timore dicit gl. ꝙ due exceptiones, ſcꝫ etatis ⁊ lenocinij, nõ obijciun-
3 tur minori. ſed cetere exceptiones ſic. Aduerte, iſtud † ꝗ glo. dicit, ꝙ exceptio lenocinij nõ obijcitur minori, eſt verum ſicut non obijcitur maiori, ſcꝫ poſt nomen rei receptum inter reos: ſed eo caſu, quo poteſt obijci maiori, poteſt obijci minori, q2 eſt doli capax, ⁊ in eo cadit delictũ, ergo in hoc delicto punietur, vt maior,
4 l. impuberem. j. de fal. ⁊ l. auxiliũ. §. j. delictis. s. de mino. † Pro declarãda hac glo. aduerte, quedam ſunt exceptiones que mere reſpiciunt perſonam accuſatoris, ⁊ iſte nõ opponuntur ſuã iniuriam proſequẽti. caſus eſt hic. Fallit in illa exceptione, ꝙ ſit magiſtratus, vt hac lege in prin. Ratio, q2 magiſtratus poteſt eſſe reo terribilis: ⁊ etiam q2 hoc rei publice preiudicaret, l. qui accuſare. s. de accu. Quedam ſunt exceptiones, que reſpiciũt ipſum delictum tantũ, vt exceptio preſcriptionis, vel alia, que reſpicit delictum, ⁊ iſta poteſt opponi cuilibet accuſatori, vt dicit gloſ. ⁊ bene. Quedam eſt exceptio que reſpicit perſonam accuſatoris, ⁊ accuſati miſtim, vt qñ filius, vel libertus accuſat patrẽ, vel patronum. vel ſeruus dñm, ⁊ iſte exceptiones poſſunt obijci, ſm ꝗ
5 vidiſtis in l. hi tamẽ. §. j. s. de acc. Si aũt † vultis ſcire in quibus caſibus minor xxv. an tãquam maior admittatur in iudicio, videte Inn. extra de reſti. ſpo. c. ex parte. in gl. ſuper verbo, minor. Ultimo j. in §. minorẽ. vid gl. i verb. agit. ꝗ inci. ſic. s. de minor. l. iij. ⁊c. ibi, arg. cõtra, ⁊c. Sol. vt no. i d. l. iij. §. minorẽ. s. de min.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Maior xx. Adde Jo. And. in addi. ad Spe. in ti. de accuſa. li. j. ver. ſed quid de pubere, ⁊ ibi quare minor xxv. an. non admittit̃ ad teſtimoniũ niſi ſit maior xx. ⁊ tñ admitti t̃ ad accuſ.

1 ☞ Exceptiones peremptorie in criminalibus, poſſunt opponi vſque ad ſententiam.

2 Exceptio lenocinij. eſt dilatoria, ⁊ non poteſt opponi poſt nomẽ receptum inter reos.

a §. Preſcriptiones.

a Hic eſt bonꝰ §. multũ. Opp. C. ſentẽ. reſcin. nõ poſ. l. Peremptorias. Glo. dicit fateor hoc eſſe verũ in exceptio
1 nibus dilatorijs: perẽptorie † vero poſſunt opponi vſqꝫ ad ſententiã, ſicut in ciuilibus. hec eſt vera opinio. Alij dicunt, ꝙ in criminalibus perẽptorie debent opponi ſemper ante nomen rei receptũ inter reos. hoc nõ placet: q2 idem modus procedendi i criminali eſt, ſicut in ciuili, l. abſentem. j. de penis. Preterea defenſiones reorum perquirunt̃ qñqꝫ poſt ſniam, l. j. i fi. de queſt. multo magis ante ſniam. Quod etiã apparet, q2 in criminalibus dãtur plures dilationes, ꝗ in ciuilibus, l. pecuniarijs. §. de ferijs. ideo tene primaꝫ ſolutionem. Sed ꝯ hoc op. de l. ij. §. ſi publico. s. eo. Sol. Dicit gl. ſpeciale eſt in lenocinio, que exceptio licet ſit perẽptoria: tñ poſt receptũ nomẽ rei inter reos non põt opponi.
2 Hoc nõ eſt bñ dictũ: † q2 exceptio lenocinij non eſt perẽptoria, q2 per eã delictũ nõ perimit̃, ſed accuſator ab accuſando repellit̃, et ſic tantũ perſona reijcit̃, vt s. l. prox. §. j. ⁊ l. ſi vxor. §. iudex. ⁊ ſic nõ eſt perẽptoria, ſꝫ dilatoria: ideo debet opponi ante nomẽ rece
b ptũ inter reos. Itẽ b dixi, ꝙ eodẽ modo proponit̃ exceptio in criminalibus ſicut in ciuilibus. Cõtra in ciuilibus exceptiones dilatorie ꝓponunt̃ tantũ ante litẽ conteſtatã, l. exceptionẽ. C. de ꝓba, ⁊ l. fi. C. de exce. ⁊ l. Pomponius. §. ratihabitionis. s. de pc. ſed in criminalibus proponunt̃ poſt lit. cõteſt. quo ad nomen recipiendũ inter reos, ꝗ vt poſt lit. conteſt. vt no. hic, ⁊ s. ea. l. §. j. ⁊ l. abſentẽ. j. de penis. ⁊ l. adulterã. C. e. ⁊ li. hos accuſare. §. j. s. de accuſa. ergo apparet, ꝙ dilatorie opponuntur poſt lit. cõteſt. Dy. fatet̃, ꝙ hoc eſt plꝰ in criminalibus, vſquequo ꝙ recipit̃ nomen inter reos, poſſunt dilatorie exceptiones opponi. Videte, iſta queſtio pendet ex illa, quando dicatur nomẽ rei recipi inter reos. de quo dixi in l. is, qui reus. De public. iudi. Nam tenẽdo opi. Dy. ipſe dicit veritatem: ſed tenendo aliam opin. quam ibi tenui, dic idem eſſe in criminalibus, ꝗ in ciuilibus. De hoc dixi ibi, ideo hic non inſiſto.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Preſcriptiones. Adde ꝗ no. Bald. in l. abſentẽ. ad fi. de pen. ⁊ Bal. in l. nõ dubiũ. in vlt. q. C. de legi. ⁊ Bal. i l. perẽptorias. C. ſen. reſcin. non poſſ. ⁊ in l. j. C. qui accuſa. ⁊ gl. Bald. in l. adulterij. C. eo. ⁊ Bal. Ang. in l. j. C. ſi aduer. credi.

b Alex. ¶ Item Vide Bal. in l. j. §. accuſationem. circa prin. §. ad Turp. ⁊ Bald. in rubri. qui accu. Quid autem in declinatorijs, vide Bal. in l. j. C. qui accu.

a §. Si quis adulterum.

a Hic eſt bonus caſus: ⁊ pluries fecit me dubitare. Op. j. ad Tur. l. j. §. accuſationẽ. dicit gl. verũ eſt, ꝙ nihil agit: ſꝫ neceſſe habet petere abſolutionẽ. De hoc dicã in lege ꝯria: ſꝫ quãtũ ad ꝓpoſitũ hoc ſpeciale puto in adulterio, ꝗ iſte libellus nõ ꝓcedit, etiã ſi nõ opponat̃: ſꝫ in alijs puto, ꝙ ſi nõ opponat̃, iudicium procederet, ſi accuſatoribus. ⁊ ibi not. C. de accuſationib. ⁊ Dy. s. de accuſat. hos accuſare. §. lege Julia.

ADDITIO.

a And. Barb. ¶ Si quis adulterũ. No. ineptum libellũ nihil operari. adde ꝙ etiam non interrumpit preſcriptionẽ, vt eleganter colligitur in l. accuſaturus. j. e. Adde ꝙ no. in l. j. §. j. s. ſi ma. fal. mo. dixe. Vide ꝗ dixi in l. abſentẽ. in fi. j. de pen. ¶ Alex. Adde tamẽ ad hunc text. ad thori ſeparationẽ bene põt fieri accuſatio eodem libello. gl. ij. q. v. c ſtatuit. quem text. alleg. Lud. in no. ccl xxvi. incip. tu ſcis, quod adulter.

LEX XVI.

1 ☞ Denuntiationem fieri extra iudicium ſufficit.

a Qui vxori.

a Diuidit̃ cũ lege ſeq. Primo ponit vnũ dictũ. Scdo, circa illd, format quinque queſtiones ꝑ ordinẽ, vſqꝫ ad §. querit̃. in d. l. ſeq. ⁊ iſta eſt ſolẽnis materia, ⁊ dil. ſeq. denuntiaſſe.
1 eſt gl. huius legis, qui vxori. † No. ꝗ ſufficit denũciationẽ ſeu ꝓteſtationẽ fieri extra iudicium, ꝗ tene mẽti. Idem no. per glo. s. de ver. obli. in l. qui Rome. §. coheredes. in gl. parua, ſuper verbo, teſtato. Idẽ no. in l. fideiuſſor obligari. §. fi. s. de fideiuſ. in gl. ſuper verbo, reus. facit s. de libe. agno. l. j. circa prin.

a And. Barb. ¶ Qui vxori. Adde, ꝙ hic fallit in caſu eleganti in l. cum poſtulaſſem. s. de damno infecto.

LEX VII.

1 ☞ Libellus non habet vim denunciationis.

Mora niſi precedat, quis non tenetur de interitu rei, niſi a die litis conteſtationis, non autem a die libelli.

Libellus dat̃ vt quis deliberet, an velit cedere, vel contendere

Venditori

2 Venditori ſcienti litem motam, an ſit denunciandum.
Regula, eum qui certus. quando habeat locum.
a
1 **DEnunciaſſe. §. Quod ergo ſi non quidam.** [a]Nota,† quod libell⁹ non habet vim denun
tiationis: ⁊ ideo ſi aduertatis bene omnes leges, que tractãt ma
teriam more, dicũt ꝙ niſi precedat mora, incipit teneri de inte-
ritu a die litis cõteſtationis, dicũt a die libelli dati, vt not. in l.
mora. ff. de vſur. ⁊ l. qđ te. ff. ſi cer. pet. ⁊ l. vinũ. eo. ti. ⁊ l. in hac. ff.
de tritico. Et põt eſſe ratio, q2 ante litis ↄteſt. nõ dicit̃ qs ꝑetere
ſed velle petere, l. amplius. ff. rẽra. hab. libellus eniꝫ tibi offert̃,
vt deliberes, vtrũ velis cedere, vel cõtendere, vt in aut. offerat̃.
C. de lit. cõteſta. ⁊ l. j. in prin. ff. de eden. ¶ Scđo habes hic alia
2 not.† ꝙ lꝫ quis ſit certus, tñ dꝫ ei denunciari. Qđ facit ad queſt.
quam ponit gl. in l. emptor. C. de euic. vtrũ venditori ſcienti liti
gium debeat ei denunciari, quã queſt. tractat ibi Cy. multũ leui
ter cõtra Dy. in c. eũ qui certus. extra de reg. iur. lib. vi. Dyn.
poſt multa dicit, Qñꝫ denũtiatio eſt de ſubſtãtia. ⁊ tũc ſimplex
ſcientia nõ ſufficit: ita loquit̃ hec lex: qñꝫ ſola ſcientia eſt de ſub
ſtantia, nõ denũtiãtio, ⁊ tũc in iſtis caſibus denũtiatio nõ eſt ne-
b ceſſaria[b], l. j. ĩ fin. ff. de act. emp. ⁊ l. j. §. ſi intelligit̃. ff. de edil. edi.
In dubio dt Dy. preſumẽdũ videt̃, ſciẽtiã ꝑotius eſſe de ſubſtã
tia, quã denũtiationem, cũ denũciatio fiat, vt quis certificet̃, ⁊ in
iſto caſu dubij loquit̃ c. regula, eũ qui certus eſt amplius certio
rari nõ opꝫ, ⁊c. iſta verba lꝫ videant̃ multũ pulchra, habẽt tñ mo
dicum ſaporis. In iſto caſu dubij, dñi dico inſpicienda eſſe ver-
c ba legis. Qñꝫ denũtiatio fit ſolũ ad hoc, vt quis ſciat[c] aliquid,
qđ eſt de preſenti, ne fiat aliqđ de nouo. Iſto caſu requirit̃ denũ-
tiatio. caſus eſt hic. Nã maritus dꝫ denũtiare vxori ne nubat, ⁊
ꝙ abſtineat a nubẽdo: q2 intẽdit eã accuſare, vt hic dicit̃. Nam ex
d ſola ſcientia, ꝙ vir vult accuſare vxorẽ[d], nõ inducit̃ illa denũtia-
tio, ne nubat. Modo ad propoſitũ in materia emptionis ⁊ ven-
ditionis, l. j. C. de peri. ⁊ cõmo. rei vẽdi. dicit, ꝙ emptor dꝫ denũ
tiare venditori, ꝙ vẽditor veniat ad ſuſpendũ iudiciũ, ⁊ ad eum
defendendũ: nõ ergo fit ei denunciatio ſolũ vt ſciat, ſed vt aliud
fiat preter illud, quod ſcitur: ideo denunciatio requiritur. caſus
eſt hic: q2 ex ſola ſcientia venditoris, ꝙ mouet̃ litigiũ, nõ inducit̃
denuntiatio, ꝙ venditor veniat ad defendendum, prout dicit d.
l. j. de pericu. ⁊ cõmo. rei vend. ideo denuntiatio requirit̃.

ADDITIONES.

a Alex. Adde Bal. ⁊ Ang. in rub. ff. de in ius vocan.
And. Barb. ¶ Quid ergo. Adde caſum, not. pro iſto dicto, in l.
libertus. §. j. de in ius vocan. ⁊ facit ꝙ põt die feriata produci, vt
no. dicitur in §. ſexaginta. in l. ſi miles. ff. eod. qua die poteſt con
teſtari: ſed fallit in caſu l. i. C. ſi libel. prin. datus.
b Alex. ¶ Neceſſaria. Vide Bar. in l. ij. §. voluntatem, in vltimis
verbis. ſol. mat. ⁊ ibi omnino Bal. ⁊ Bar. in l. non ſolum. §. fi. de
operis noui nun. ⁊ vide que ibi dixi.
c Alex. ¶ Vt quis ſciat. No. q2 facit ad materiã denuntiationis
fiende venditori in cauſa euictionis, in quo vide Ang. ⁊ Imo. in
l. cum ex cauſa. de verb. ob. Et in queſt. hic poſita per Bar. vide
eum in l. emptor. C. de euic. ⁊ in l. j. C. de pericu. ⁊ cõmo. vẽdite.
d ¶ Claud. de Seyſſell. Accuſare vxorem. Vbi ergo requiritur
denuntiatio ad illum effectum tãtum, vt alius efficiatur cert⁹,
nõ eſt neceſſaria alia denunciatio: ⁊ hoc eſt verum etiam ſi alias
concordantias ad hanc doctrinam, vol. iiij.

1 ☞ Cauſa in decunciatione requiritur.

§. Quid ergo ſi tantum. Nota, qđ in de nuntiatiõe, ſeu
protestatione requiritur cauſa, nec vidẽtur ꝙ ſit neceſſe ꝙ ſpeci-
1 ficetur cauſa: † ſed generaliter ponatur. Fallit in nunciatione no
ui operis, vbi nõ debet inſeri cauſa, niſi petatur, l. j. in prin. ⁊ ibi
not. ff. de operis noui nuntiatione. Hunc paſſum de inſertione
cauſe tractabo, cuꝫ tractabo materiã proteſtationis. ¶ Vltimo
in hoc §. dicit Dy. quod habemus gl. corruptam in verbo, non
addidit. que incip. q2 nõ dixit. ibi. no. adimẽti denuntiationem,
⁊c. dicit, quod eſt corrupta vitio ſcriptoris, q2 debet dicere, not.
non admitti. Sed non poſſumus dicere gl. dicere veritatem, nõ
admitti denunciationem ſine cauſa, ſcꝫ expreſſa, ⁊ ſpecificata: q2
ſufficit ꝙ in genere fiat mentio de adulterio. Sꝫ ſi omnino omit-
a teretur, tunc non valeret, vt dicit tex.[a] Item vide gl. ibi ſed arg.
contra. ff. de act. emp. l. j. in fin. ſed hic denunciatio eſt de ſub-
ſtantia. dixi in precedenti ver.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Dicit tex. Item vide glo. ibi ſecundum Ang. contra de
act. emp. ff. in fin. Sed an hec denunciatio ſit de ſubſtantia dixi
in precedenti verſi.

1 ☞ Dies non debet inſeri in accuſatione, ⁊ ſi inſeratur, an de-
beat probari.
2 Accuſatus de delicto cum aliqua qualitate, ſi qualitas non pro-
batur, ſed delictum, an ſequi debeat condemnatio.
3 Variatio temporis vel loci, an faciat videri aliud delictum.
4 Menſis quando tantummodo eſt appoſitus in accuſatione, po
teſt tamen declarari dies commiſſi criminis, nec id eſt mutare
tempus.
5 Adiectio vel detractio qualitatis in delicto, qñ mutat actioneꝫ.
6 Abſolutoria ſi eſt ſecuta propter qualitatem adiectam. ⁊ nõ pro
batam, an delinquens poſſit iterum accuſari illa qualitate de-
tracta.
7 Qualitate non adiecta in prima accuſatione, an delinquens poſ
ſit de nouo cum illa qualitate accuſari.
a **§. Quid tamen.** [a]Pone caſum. Ego vidi ꝙ ſuffi cit, qđ cauſa inſeratur in genere,
ſed qđ ſi in denunciatione inſeruit cãm limitate. dixi eñ ꝙ accu-
b ſat talẽ de adulterio[b] cõmiſſa cũ tali. Dicit Iuriſcõſultus, ꝙ tũc
habet illã neceſſe ꝓſequi, nec põt ꝓſequi aliã ex vigore illius de
1 nunciationis. hoc dicit. ¶ Iſte §. facit, † ꝙ nõ debeat inſeri dies
in accuſatione, l. libellorum. ff. de accu. tamẽ ſi accuſator inſerit
diẽ debet illum probare, vt dixi in l. is, qui reus. ff. de publi. iu-
2 di. Itẽ iſte §. inducit̃ † in arg.[c] ad queſtionẽ quotidianã. Aliquis
c accuſauit aliquẽ de percuſſione cũ ſanguine, vel de percuſſione
de nocte, vel de alio delicto cũ alia qualitate, que qualitas nõ ꝓ-
batur: ſed probat̃ tantũ delictũ, q2 probat̃ percuſſio, ſed nõ cum
ſanguine, vel de nocte, vtrum ex illo delicto poſſit ſequi condem
natio: Iſtam queſtionẽ. ponit Cy. C. de proba. l. iij. ⁊ ibi videtur
tenere, ꝙ nõ poſſit ſequi cõdẽnatio, per hãc legẽ, ⁊ l. pretor. §. do-
cere. ff. vi bon. rap. Gul. de cug. ponit eam in l. quid ergo. §. pena
grauior. ff. de his, qui no. infa. ⁊ ibi videtur dicere, ꝙ poſſit ſequi
condemnatio. arg. l. bouẽ. §. aliquãdo. ff. de edi. edic. Alij conſue
uerunt dicere, ꝙ illa qualitas debet detrahi pendente iudicio, ⁊
hoc modo ſequet̃ condẽnatio de delicto l. in delictis, §. ſi detra-
cta. ff. de noxa. Mihi autẽ videt̃ dicendum. Quãdoꝫ iſta quali
tas, que nõ probatur, fecit ceſſare propoſitam actionẽ, ſeu accu-
ſationẽ, ⁊ tunc debet ſequi abſolutio. Ita loquit̃ d. l. pretor. §. do
cere. Nã niſi homines ſint coacti. vt ſit factũ ĩ turba, nõ habet lo
cum illa accuſatio Qñꝫ illa qualitas nõ facit ceſſare accuſatio
nem propoſitam. ⁊ tũc qñꝫ alterat factũ ſeu crimen: q2 facit il
lud eſſe aliud factũ: tunc niſi qualitas probet̃, non põt ſequi con
demnatio. caſus eſt hic. Qñꝫ non alterat factũ tunc ex eodẽ ꝓ
ceſſu põt ſequi cõdẽnatio. caſus eſt hic. Tamẽ hic eſt aduertẽdũ
q2 ſi effectus condẽnationis eſt diuerſus ꝓpter illã qualitatẽ, de
bet detractio illi⁹ qualitatis fieri pendẽte iudicio alias nõ põt
ſequi condẽnatio, l. in delictis. §. ſi detracta. ff. de noxa. Nec obſt
l. bouem. §. aliquando. quã alleg. Gu. de Cug. q2 ibi verba peti
tionis poſſunt adaptari ad redhibitoriam, ſicut ad actionẽ quã
to minoris. Nam qđ nihil. eſt min⁹ eſt vt ibi patet Ita debetis
intelligere hanc materiam. ¶ Pro declaratione tamẽ oportet
nos videre, que ſunt illa que mutãt delictũ, ⁊ alterant actionem
3 Aduerte bene. Primo ergo † quero vtrum variatio[d] temporis.
d vel loci, faciat videri aliud delictum: Videtur ꝙ ſic. C. de teſtib.
l. teſtium ⁊ qđ ibi not. in gl. Facit ad hoc ff. de incen. rui. nau. l. j.
§. fi. In contrarium probatur ſic. Duo rei non poſſunt cõſtitui.
ſi teneatur ad diuerſa l. ſi id qđ. ff. de duo. reis. ſed diuerſitas tẽ-
poris vel loci, nõ impedit conſtitutionem duorum reorum. l. ex
duobus. j. ⁊ l. eandem. in fi. ff. de duob. reis ergo, ⁊c. Reſpondeo
quoddam eſt tempus in quo aliquid fit ⁊ iſtud facit videri diuer
ſam rem eſſe, ⁊ diuerſum factum, d. l. teſtium. ⁊ l. j. in fi. ff. de incẽ.
rui. nau. Quoddam eſt tempus in quod confertur effectus alicu
ius rei, vt puta ſolutionis effectus, ⁊ iſtud non factit videri rem
diuerſam Idem dico de loco, per eadem iura. Nunc ad propo-
ſitum, ſi ego dicerem, ꝙ Titius interfecit Seium tali die, ⁊ ꝓba
retur de alio, non poſſet ſequi condẽnatio: q2 alia res eſt nec poſ
ſet fieri detractio, q2 eſſet nouam rem in iudiciũ deducere, ⁊ non
eſſet adijcere, vel detrahere qualitatem primam. Sꝫ ſi ego po-
ſuiſſem in libello accuſatorio diem effectus, qđ ex tali vulnere ta
li die eſt mortuus poſt vulnus illatũ, tũc diem iſtum poſſum mu
tare: q2 non facit videri nouũ delictum, neqꝫ alterat ipſum per
4 iura preallegata, ⁊ idem dico in loco. Per † ea tñ que dixi, nõ de
nego, quin qñ menſis eſt tñ prepoſitus, nõ poſſet declarari dies
illius mẽſis: q2 illud non eſt mutare tẽpus, ſꝫ magis declarare,
⁊ limitare, hoc autẽ poſſe fieri dixi in l. is, qui reus. ff. de pu. iudi.
e ¶ Videamus vltra, vtrũ adiectio[e], vel detractio qualitatis im
5 mutet actionẽ: † Nam qualitas non imputat ſubiectum, ſed an
actionẽ immutet, vt faciat videri nouam actionem dubito. Sed
tñ aduerte, qñꝫ lex diſponens ſuper certa qualitate delicti im
ponit penã per ſe, ⁊ nõ reſpectiue ad penã. que impõit̃ ꝑ delicto
ſimplici, tũc inducitur noua actio, ⁊ noua accuſatio. Exemplũ, ꝑ

percuſſione ſimplici eſt actio iniuriarum, pro percuſſione facta
hominibus coadunatis, eſt actio legis Iulie de vi, que eſt alia
pena. l. ij. C. ad le. Iul. de vi illata ergo qualitas, coadunatis ho
minibus, inducit actionē nouā: idē in parricidio, q2 punit homi
cidium ſub illa qualitate, q2 filiū occidit, ⁊ eſt noua accuſatio, vt
habuiſtis in l. ſenatus. ſ. de accu. ſed ſi pena propter illā qualita
tem augeretur, vel minueret̃ reſpectiue ad penā que imponitur
pro delicto ſimplici, tūc nō eſſet noua actio, vel accuſatio, ſed eſ-
ſet adijcere qualitatē veteri actioni. Exēplū. actio legis Aqui-
lie datur in ſimplū, ⁊ cōtra negantē in duplū, propter negationē
ergo auget̃ pena ad duplū eius, qđ erat primo qm̄ pena imponi
tur reſpectu ad primā, nō per ſe ſimpliciter. Idē aliud exēplum,
pro delicto ſerui tenet̃ dñs, tn̄, ſi fuit ſciēs, exiget̃ inſolidū: ſi fuit
ignorās, pōt liberari a pena dādo ſeruū pro noxa. Iſte qualita-
tes non diſponūt per ſe, ſed reſpiciunt primā penā, ideo dicunt̃
adiectiones, l. in delictis. §. ſi detracta. ſ. de noxali. Idē in con-
tractu, pro cōtractu ſerui dñs tenet̃ actione ex ꝯtractu, ⁊ ſi iuſſit
tenet̃ inſolidū prima actione, q2 iuſſit: ſi nō iuſſit, de peculio tene
tur: ſi nō eſt peculiū, tenet̃ quatenus eſt in rē verſuꝫ, ⁊ ſic iſte qua
litates diſponunt circa primā actionē, ⁊ circa exactionē eius qđ
veniebat in prima actione, ⁊ ideo non dicunt̃ noue actiones, ſed
adiectiōes primarū actionū, l. filius. in fi. ſ. de i rē verſo. ⁊ l. iij. §.
cui congruit. ſ. de peculio. not. in l. iij. in fi. ſ. de exer. Modo ex
† predictis† habes perpēdere ſtatim, vtrū ſtatuta[f] propter aliquā
f qualitatem imponāt penā, vt ſi nobilis interficeret popularem
puniatur in tantū, tunc eſſet noua accuſatio. Si vero diceret̃ ſta
tuta, pena quadruplicet̃, tunc iſſet adiectio noue accuſationis, ⁊
iſta qualitate probata, vel nō, ſcies quid habes facere detrahere
6 vel nō. ¶ † Quero, ſi abſolutoria eſt ſecuta propter qualitatē ad
iectam, non probatā, an pōt de nouo iterū accuſari detracta illa
qualitate? Et videt̃ ꝙ no. l. in delictis. §. ſi detracta. ſ. de noxali.
In contrariū ꝙ ſic, in l. habebat. in prin. ſ. de inſtitor. Breuiter
dico ſic, ſi quidē abſolutio eſſet ſecuta ſup facto, q2 factū non erat
probatū, tūc cōcedo, ꝙ de nouo nō pōt accuſari ꝓpter qualitatē,
l. ſi quis cū totū. §. ſi ancillā. ſ. de excep. rei iud. ⁊ l. egi. eo. ti. ſed
ſi ꝓpter illā qualitatē tm̄ fuiſſet ſecuta abſolutio, cū factū eſſet de
ſe verū, tūc ſi quidē aliquis cōuenit̃ ex delicto alterius, cōcedo ꝙ
iterū non pōt accuſari, d. §. ſi detracta. Sed ſi ꝯueniret̃ ex ꝓprio
delicto, tunc valde bene poſſet accuſari de illo facto. ar. d. l. habe
bat. in prin. ⁊ ſ. ſi fa. fur. fe. di. l. j. §. j. ⁊ facit ad hoc arg. ꝙ no. i d.
g §. ſi detracta. ¶ Alterius quero[g], pone† ꝙ qualitas i primo iu
7 dicio non fuit propoſita, vtrū propter illā qualitatē poſſet de no-
uo accuſatio intentari? Certe ſic, ſi ex primo iudicio ſuper facto
ſimplici eſſet ſecuta cōdēnatio, dixi in l. ſenatus. ſ. de acc. Sed ſi
ex primo eſſet ſecuta abſolutio, hic eſt aduertēdū, ſi qdē ita talis
adiectio, que de nouo ſit alterat delictū, qđ qn̄ ſit, pꝫ ex his que
ſ. vidiſtis, tūc ſine dubio pōt accuſatio de nouo proponi: q2 alia
res eſt, l. cū querit̃. ſ. de excep. rei iud. ſed ſi nō alterat delictū, ſꝫ
alterat accuſationē, ſeu condēnationē, tunc aduerte vt dixi ſ. aut
fuit ſecuta abſolutio, q2 non factū, ⁊ nō pōt de nouo accuſari. Aut
ideo fuit ſecuta abſolutio, q2 illa qualitas que fuit neceſſaria, nō
fuit propoſita, tunc poteſt de nouo accuſari, l. habebat. in princ.
ſ. de inſtitu. ⁊ l. j. §. j. ſ. ſi fa. fur. fe. di. Fallit ſi ex delicto alteri⁹
conueniat̃ quis, l. in delictis. §. ſi detracta. ſupra. de noxa.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Quid tamen Adde Barto. in conſi. ccix. inci. viſo pro-
ceſſu. accuſatur quis ꝙ cognouit virginem, confitetur ꝙ tenta-
uit, vtrum poſſit condēnari ex proceſſu propter confeſſionē, de-
cidit, ꝙ nō, nec cogit̃ accuſator interim accuſare, vide ibi.
b Alex. ¶ De adulterio. Quid de qualitate ſuperueniēte perſone
vt ſi canonic⁹ ſit effectus epiſcopus an cognoſcet̃ de his q̄ fecit
canonicus, vide Bal. in l. j. §. ſolent. ī. qñ appel. ſit.
c Alex. ¶ Inducitur in arg. Vide Alex. late i l. diuus. de re iud.
⁊ ibi vide Bar. qui in iſta ꝓbatione qualitatis non aliter loquit̃
quam hic, de quo per Alex. ibi, vide plene de hac queſtio. cū ſua
materia per Bar. in diſpu. ſua, incip. iure municipali cauetur ꝙ
ſi aliqs percuſſor, ⁊c. ⁊ no. Bart. in fi. in l. ſi quis, nō dicā rapere.
C. de epi. ⁊ cle. ⁊ per Bar. ⁊ Imo. in l. diuus. ſ. de re iud. p Bal.
in l. j. C. ſi ex fal. inſtru. ⁊ Sal. in l. ij. C. ad leg. Iul. de vi. Flo. i d.
§. ſi detracta. Bal. in d. l. iij. C. de proba. ⁊ in l. edita. in ver. item
principaliter querit̃. in Peruſina repe. C. de eden. ⁊ vide Bar.
in l. eum qui. ⁊ ꝙ ibi dixi de iureiur. Bal. in l. cōtra negātē. C. ad
leg. Aquil. Quid aūt ſit qualitas, ⁊ in quibus cōſiſtat in materia
iſta, vide plene Bal. in l. ea que. C. de cōdi. inde. ⁊ Bal. in l. ij. C. d
repu. ⁊ in l. j. de confeſ. ⁊ predictis adde Bal. in l. j. in ver. ſed cū
querit̃. C. qui accu. ⁊ Bal. ⁊ Imo. in l. Titia. ſol. ma. ⁊ Io. An. in
addi. Spe. in rub. de acc. in vlti. parte. ⁊ Bar. in l. is qui reus. in
ver. venio ad q. ſ. de pub. iud. ⁊ Bal. in l. ⁊ ſi ſeuerior. C. de infa.
⁊ que dixi poſt Bar. i l. iiij. §. hoc aūt. ſ. de iti. act. pri. Sed vtrū
qualitas omiſſa in libello poſſit ſupleri in probatione, vide que

dixi in l. libellorum. de accu. ⁊ latius in l. j. §. ideꝫ ſcribit. ſ. depo.
⁊ Bal. in l. iij. C. de infa. ⁊ vide ad ꝓdicta que. not. Bar. i l. edita.
C. de eden. Sꝫ pone ſtatutū requirit ꝓbari vulnus, ⁊ ꝓbat̃ ꝙ qs
aliū ꝑcuſſit cū enſe, ⁊ cū ſanguineis effuſione, tn̄ ꝯtinet̃ in ſcriptu
ra ꝙ fecerit vulnus an ſufficiat. vide Bal. in d. l. edita. Itē adde,
aliqs accuſat aliquē d pluribꝰ criminibꝰ, ꝙ ⁊ an facere poſſit, vi
de i l. libellorū. §. ſꝫ ſi aliud. ſ. de accu. An ſi vnū ex his nō ꝓbet,
ſuſtineat penā accuſatoris nō ꝓbātis, vide Inn. in c. pe. de ele. ⁊
vide Bal. i l. ij. C. de ꝓb. Sed pone aliqs accuſat̃. de iniuria ſim
pliciter, ⁊ ꝓbat̃ iniuria, nō tn̄ ꝓbant̃ circūſtantie aggrauātes in-
iuriā, an ſequi poſſit cōdēnatio i ſimplici iniuria? Cy. ꝙ ſic, in l. ſi
nō cōuicꝗ. C. de iniur. ⁊ ſequit̃ Bar. i l. ſenatus. ſ. de accu. ⁊ vide
Bal. plene in l. ij. C. qb. res iud. nō noc. ⁊ Bal. i l. ex hoc. §. ſi. nau.
cau. ſtab. ⁊ Bar. i l. qd ergo. §. pena grauior. de iſa. ⁊ hic. Et qd
ſi ſtatutū punit vulnꝰ cū cicatrice deformi, ⁊ ꝓbat̃ de ſimplici ci
catrice, an ſufficit? Dic ꝙ nō, q2 duplex ē cicatrix, deformis, ⁊ nō,
vt no. in l. fi. ⁊ ibi Flo. ſ. de his q deie. vel effud. ⁊ facit l. ex hac le-
ge. ſ. ſi quadru. paupe. feciſſ. dicat. Et no. ꝙ cicatrix ꝓprie eſt q̄
poſt ſenatū vulnus remanet, deturpat. ij. q. j. accuſatꝰ. de q̊ vide
Bal. in l. ſi qs i metallū. C. de pet. Et qd ſi accuſo plures de vno
delicto, vel pluribꝰ, ⁊ ꝓbo ꝯ vnū, vide Bal. in l. edita. in fi. C. de
edē. Et qd ſi accuſat̃ aliqs de ſanguinis effuſione, poſtea ꝓbat̃ ꝙ
vna tm̄ gutta ſanguinis exiuit, dic ꝙ nō ſufficit, ſm gl. in c. cū illo
rum. de ſent. exco. cū ſanguinis effuſio nō intelligit̃ in gutta. Un
de dicit Bal. in l. pe. C. de edi. actio. ꝙ ſtatutuꝫ puniens vulnus,
intelligitur de magno vulnere, ⁊ non vulnuſculo, aut ſgraſigna-
tura, vel ſciſſura. Et no. Ang. in l. ſi pignore. §. qui iure. ſ. de fur.
⁊ in l. j. ad fi. ſ. ad Sil. ⁊ in l. j. §. ſed ſciendum. ſ. de edi. edic. qui
dt, ꝙ tūc punit̃ quis extra ordinē, arbitrio iudicis. Facit qđ not.
Bal. in l. ij. ver. q̄ro qd ſi. C. quo ap. de leui tortura. ⁊ Bal. in d. l.
ij. §. ſꝫ ſciēdū. de edi. edic. ¶ Adde Bar. cōſi. cix. ⁊ cxvij. ⁊ ccxiiij.
d Alex. ¶ Utrū variatio. Vide Bal. in l. ij. de ꝓbat. ⁊ in l. j. C. qui
accuſ. ⁊ Bar. i l. is q reus. in verſ. venio ad qōnē. ſ. de pub. iud.
e Alex. ¶ Utrū adiecto. Adde Bal. in l. j. C. qui accuſa.
† Claud. de Seyſſell ¶ Modo ex predictis. Bene faciunt ad pre
dicta que volūt gl. ⁊ doctor. in l. ſtipulatio iſta. §. alteri. ſ. de ver
bo. obli. ⁊ in l. vnic. C. de ſentēt. que pro eo quod intereſt profer.
⁊ vide ad materiā an ſi agatur vt accuſetur quis de eo quod mā
dauit fieri delictum, ⁊ propter id ſolum quod ſuaſit, an poſſit ſe
qui condemnatio, vide Alex. cōſi. cxxvij. vol. ij. ⁊ conſi. ſeq. vide
etiam Ro. conſi. cx. vbi firmat opinionem Barto. quatuor fun-
damentis.
f Alex. ¶ Utrū ſtatuta. Vide Bar. in l. ſanctio legum. ſ. de penis.
g Alex. ¶ Ulterius quero. Vide Sal. in l. qui de crimine. C. accu.
Adde Pau. de Caſt. conſ. cxix.

§. Sed ⁊ ſi per procuratorē.

Utrū denū
a ciatio, ſeu proteſtatio[a] poſſet fieri per procuratorem: † ⁊ nunqd
1 requirat̃ ſpeciale mandatum? Dy. tractat in l. de pupillo. §. nun
ciatio. ſ. de noui oper. nuncia. ⁊ ea. l. §. qui ꝓcuratorio. ⁊ ibi hoc
tetigi. Facit l. antiqui aliter. §. j. ſ. quod vi aut clam. ⁊ l. j. §. j. ſ.
de lib. agno.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Proteſtatio. Utrum proteſtatio fieri poſſit per procu
ratorē, ⁊ an requiratur ſpeciale mandatum, vide in l. de pupillo.
§. nunciatio. de operis noui nuncia.
1 ☞ Sententia lata pro vno ſocio criminis, regulariter prodeſt
alteri.

§. Queritur.

Op. ꝙ mulier nō ſit abſoluta de adul
terio, vt ī. l. prox. ī fi. Sol. abſoluta eſt
donec durat nupta, vt ibi dicetur. Tene menti legem noſtram,
a Primo, ꝙ in maleficijs[a] ita cōnexis, ⁊ ita cōiunctis, ſicut eſt adul
terium inter Adulterum, ⁊ adulteram, tamen condemnato vno
1 non eſt condemnatus alius. † Ex quo habes, ꝙ licet producens
b falſos teſtes[b] ſit condemnatus, non ſequitur de neceſſitate con-
tra teſtes, ꝙ ipſi ſint falſi. Et eodem modo, licet notarius cōdem
natus ſit de falſo inſtrumento, non preiudicat domino, ad quem
ſpectat inſtrumentū. Uel ſi eſt condēnatus de falſo, vnus ex cor
reis ſtipulandi, nō preiudicat alteri, l. ſi vteris. C. de fide inſtru.
¶ Ultimo habes hic caſum ſpecialem, de ſentētia abſolutoria,
2 que lata pro vno ſocio non prodeſt alteri ſocio eiuſdem criminis
regulariter. fallit in muliere vt hic. Quod facit ad queſtionem
quam dicam in l. proxi. §. ſi eo tempore.

ADDITIONES.

a Ale. ¶ In maleficijs. In maleficijs etiam connexis, cōdemna
to vno ex ſocijs, non ſequitur cōdemnatio alterius. Et per hoc
in facto fuit iudicatum, ꝙ preoccupata iuriſdictione contra vnū
ex ſocijs, non fuit preoccupata contra alios, vide que dixi poſt
Bar. ī. l. proxi. ⁊ vide Cy. ⁊ Bal. in l. j. C. quia accuſa.
b Ale. ¶ Falſos teſtes. Adde Bar. ī l. Luci⁹. de his q no. infa. ⁊ l.
ij. de

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ij. de ꝓuari. ⁊ ibi dixi Bal. in d. l. ij. de ꝓuari. in l. j. C. de falſ. ⁊ in l. j. C. qui accu. ⁊ in l. j. C. ne fil. pro pa. ⁊ Bar. in l. cū filius. ff. de verb. obl. ⁊ vide Bar. in l. duobus. de duo. re.

LEX XIX.

1 ☞ Bannitus an poſſit conueniri in loco a quo eſt bannitus.

ADulter. Uide gl. ſuper verb. pena alia. Dicit gloſ. vt relegationis vel ſimilis.
a Innuit ergo iſta gl. q relegatus[a] non pt conueniri in eo loco, vñ relegatus eſt. Quod facit pro bannito, q
1 non poſſit conueniri ibi, vñ exbannitus eſt. † Sed ɔ̃rium eſt veritas, quare dic, vt no. in l. eius. circa fi. j. ad muni.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Quod relagatus. Utrum bannitus poſſit conueniri in loco, vbi fuit bannitus, vide Ludo. in l. recuſare. §. ſi quis. ad Treb. ⁊ adde Ang. in ſua q. inci. Bononienſis quidam eſt bānitus. ¶ Pom. Ad q. Bar. vide aliquid per Alex. in l. recuſare. §. ſi quis alio. ff. ad Treb. ⁊ Alex. conſ. lxxij. vol. ij. vbi dicit, q ɔ̃parere tenetur per procuratorem.

1 ☞ Cauſa priuilegij ſuperueniens lite pendente non prodeſt.
Clericatus ſuperueniens accuſatione pendente, an excuſet reū.
2 Malefactore abſoluto, an videatur abſolutus mandator.

1
a §. Sieo tempore. Iſte §. facit i arg. † q cā priuilegij[a] ſuꝑueniens, lite pendente, non pſit. lʒ ꝓdeſſet ſubſiſtens ab initio, ⁊ ſic facit, q clericatus ſuꝑueniens non excuſet reū, cuius ɔ̃rium vr̃ ſentire gl. ff. de accu. l. hos accuſare. §. hoc beneficium. de quo dicam vobis. j.
2 de pe. l. j. ¶ Secundo facit ad q. quandam, quam Dy. ponit in
b c. ratihabitionem. ex̃ de reg. iu. lib. vj. vtrum abſoluto[b] malefactore videatr̃ abſolutus mandator. Et ibi diſtinguit Dyn. Aut abſoluit iō, q2 ꝓnunciat delictum non fuiſſe commiſſum: aut abſoluit, q2 ꝓnunciat ipſum non fuiſſe in culpa. Primo caſu ꝓdeſt mandatori, ſecundo non. Alle. Dy. de iureiu. l. duobus. §. a fideiuſſore. ⁊ ſi ei qui. Iſtud eſt dictum Dyn. In eo, q dt, ſi abſoluit, q2 non erat in culpa, ⁊ ſic ꝓnunciat ſuper iure, non ſuper facto, dt bñ. Probat. j. ad l. Cor. de ſic. l. nihil intereſt. ⁊ quod ibi no.
c in gl. nam lʒ furioſus abſoluat, nihilominus[c] mandator tenet. Sed in alio membro quo dt ꝓnunciationem abſolutoriam latā ſuper facto, ꝓdeſſe mandatori, male dt ſm Rich. Malū. q2 hoc determinauit ipſe in pub. diſputatione, per hanc legē. nam hic vides delictum ita coniunctum, ſicut eſt adulterium inter adulterum ⁊ adulteram, ⁊ tñ abſolutoria lata ꝓ vno, non ꝓdeſt alteri niſi in caſu ſpeciali mulieris nupte, tꝑe quo committit adulterium, vt hic dr̃. Non ob. d. l. duobus. §. a fideiuſſore. q2 ibi loqt in iuro, q hʒ vim ſolutionis, vt ibi dr̃. Aliud in ſnīa, q2 ſnīa lata
d pro fideiuſſore, non prodeſt principali,[d] l. aduerſus. ff. de arbit. Ita dicit Rich. ⁊ bene.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Cā priuilegij. Cā priuilegij ſuperueniens lite pendēte non excuſat. vide in c. fi. ex̃ vt lit. pend.
b Alex. ¶ Utrum abſoluto. Uide Bal. in l. iuris. ad fi. C. qui. res iud. non no. ⁊ Bar. in l. j. §. ſi quis vltro. j. de queſt.
c Alex. ¶ Nihiloīus. Adde q idem tenuit Bart. in l. furioſo. ⁊ in l. fi. de re iud. ⁊ in l. aduerſus. de arb. ſed ɔ̃riū voluit in l. ex duobus. de duo. re. in iiij. q. ⁊ in l. amiſſi. §. fi. de fideiuſ. ⁊ vide Bal. in d. §. fi. de fideiuſ. ⁊ Bal. in l. non iō. ad fi. C. de accu. ⁊ Jo. And. in reg. ratihabitionem. No. q ob cāe connexitatem vni⁹ cōfeſſio ꝑiudicat alteri. gl. lix. diſt. c. ordinatos. ⁊ vide que no. x. l. prox. §. fi. An aūt abſoluto principali, poſſit cōdemnari quis de auxilio ⁊ fauore: Dic q ſic. tex. eſt no. in l. eos. C. de fur. ⁊ vide Ang. poſt Bar. in l. is qui reus. ff. de pub. iud. ⁊ Bal. in l. iuris. ad fi. C. quib. res iud. non no.
d Alex. ¶ Principali. Uide Bart. in d. §. a fideiuſſore. ⁊ oīno in l. fi. §. fi. ff. de iureiur.

1 ☞ Scholaris qui iurauit non exire ciuitatē ſine licentia creditoris, ſi cum licentia exeat, an poſſit vltra exire. Et an fact⁹ monachus, ⁊ liberatus a debitis, ſi exeat, reincidat in illam. 2.

§. Nupta. No. ceſſante cā ceſſat effectus. Iſtuʒ tex. inducit Dy. in ar. ad q. † quidā ſcholaris iurauerat creditori ſuo non recedere ſine ei⁹ licentia de ſtudio, q ſcholaris habuit licentiam a creditore eundi Mutinā, ⁊ iuit, ⁊ reuerſus eſt, vtrum poſſet de nouo recedere. ⁊ Dy. dt q non. ar. huius litere q2 illa licentia vr̃ eē conceſſa, quandiu illud ire, ⁊ redire fiat, non vltra. Ad hoc facit l. plane. ff. de ope. lib. Tu vero diſtingue in hac q. vt dixi in q. ſecuritatis. in l. j. ff. ti. j. ¶ Secun
2 do † inducit p Dy. in arg. ad aliam q. Aliquis factus eſt monachus, pp quod liberatus eſt ab oībus debitis, ⁊ monaſteriuʒ tenet, ꝑ auth. ingreſſi. de ſacroſ. eccl. querit ſi monaſterium exeat, an reincidat in obligationem: Ur̃ q ſic, q2 illa liberatio ſibi ꝓdeſt, quandiu monachus. ⁊ hec q. determinat per Dy. per l. ſeruus effectus. ⁊ quod ibi no. de act. ⁊ obl.

LEX XX.

1 ☞ Appellatione patris non venit auus: ⁊ ſi pater ingrediatur monaſterium, filij efficiuntur ſui iuris.

PAtri. Quero, qd eſt dictum, ſimul cuʒ filia: Rñ. gl. duob. mo. ⁊ vtraqʒ expoſitio eſt bona. Item. j. px. l. ſicut eueniet. no. tex. ibi, in ſua. n. ptāte,
1 ⁊c. Not. † q appellatione patris nō continetur auus, hoc tñ vr̃ verum in iſta materia ſic odioſa: alias ſic, qñ eximitur ex ptāte. l. iſta. ff. de ver. ſig. ⁊ ſic facit iſta lex, q l. quiſquis. C. ad l. Jul. ma. que loquitur in patre, nō habeat locum in auo. ¶ Uenio ad d. l. ſic eueniet. Op. q filiusfa. poſſit hr̃e aliquem in ptāte, q2 pt eē tutor, vt Inſti. qui teſta. tu. in prin. ſed tutor hʒ in poteſtate pupillum. l. j. ff. de tute. ergo ⁊c. Solu. ille, qui eſt in ptāte alterius, non pt habere alium in ſua ptāte, verum eſt in ptāte eiuſdem ſpeciei: ſed in ptāte ſeparata ab illa, in qua ipſe eſt, bñ pt habere, vt l. ɔ̃ria. ¶ Ulti. hec lex facit ad q. ſi pater ingrediatur
a monaſterium, an filij efficiant ſui iuris: Puto q ſic[a], q2 ipſe efficitur ptātis alterius totaliter, ergo alium in ptāte hr̃e non pōt. Efficitur. n. ptātis alterius eiuſdeʒ ſpeciei, imo maioris, q2 gcqd q̄rit, monaſterio querit, ⁊ velle ſuū poſuit in velle monaſterij.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Puto, q ſic. Contrarium tʒ Bal. in l. j. §. j. in prin. C. d bo. que lib. Adde Bart. in l. patre furioſo. poſt Gul. ff. de his q ſunt ſui vel alie. iur.

LEX XXII.

1 ☞ Domus qualiter intelligatur.

a NEc in ea lege. [a] No. tex. ibi, ſʒ domuʒ. Item no. ver. ſʒ qui occi
1 dere. Item no. tex. ibi, q plerunqʒ, ⁊c. † Not. qualiter intelligitur domus. ſ. ꝑ habitatione, vt hic, ⁊ l. c ſi amicis. §. j. ff. eo. ⁊ iō ſufficit, q in domo habitet, lʒ non ſit ſua, ſed conducta, vel gratis accepta. l. lex Corn. §. domū. ff. de iniu. Itē non ſufficeret domum eē ꝓpriam, niſi habitaret ibi. l. prox. §. j.
2 Secundo not.[b] q ille pt occidere, multo magis pt contumelijs
b afficere. Hoc eſt not. ad ſtatuta, que permittunt aliquos occidi
c impune. Nam ſi pñt occidi impune, multo magis[c] poterunt impune verberari, ⁊ contumelijs affici, vt hic. quod tene menti.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Nec in ea lege. No. q pr̃ non pt occidere filiam adulteram in domo aliena. Item requirit aliud, de quo in l. nihil. j. e. Item requirit, q ſi nupta: ſecus ſi vidua, per text. huius l. in ij. rñ. hoc firmat Ang. Are. in ſuo trac. maleſi. in ver. che hai adulterato la mia donna. Sʒ quid ſi filia eſt ignoīoſa, ⁊ pr̃ vilis pſona, vide Bar. in ll. prox. §. illud. Et an poſſit occidere ſociū criminis, vide Bal. in l. j. C. vñ vi. in verſi. vj. q̄ro, ⁊c. E vtrū pr̃i liceat occidere agnatum inuentū cū filia, vide not. in c. ſi vero. j. de ſen. excom.
b Pom. ¶ Secundo no. Uide d. Ant. in c. fi. de conſuet. ⁊ in c. j. de temp. ord. in vj. Bal. in l. ex hoc iure. de iuſt. ⁊ iur. vide tex. in c. ſicut dignum. §. j. de homic. ⁊ ibi dixi.
c Alex. ¶ Multo magis. Uide Ang. Alex. in prin. in l. in ſuis. de lib. ⁊ poſth. Et an ſtatuta que ꝑmittunt aliquos occidi impune, dñr ꝑmittere verberari, ⁊ contumelijs affici, vide Cy. in l. j. ad fi. C. que ſit lon. cōſue. ⁊ Bald. in l. ſi quis non dicam rapere. C. de epiſ. ⁊ cle. ⁊ no. p Hallin l. j. ad fi. C. de exhi. ⁊ intro. re. in l. pe. ad fi. C. de pri. car. Adde Bal. in l. iij. in fi. ff. de adi. leg. ⁊ Bal. in repe. l. in ſuis. ⁊ ibi Ang. ⁊ Imol. ff. de lib. ⁊ poſth. ⁊ d. Ant. in c. fi. ex de conſue. in j. fal. ⁊ Jo. And. in addi. Spe. in ti. de conſue. §. j. in fi. ⁊ Imo. in l. ſi vero. §. de viro. ſol. ma. ¶ Clau. de Seyſ. De iſta regula, cui lʒ q eſt plus ⁊c. quō debeat intelligi, vide Are. in l. ij. in fi. de leg. j. ⁊ Alex. in l. tranſigere. C. de tranſ.

LEX XXIII.

1 ☞ Statutum, quod liceat viro occidere vxorem deprehenſaʒ in adulterio, hʒ locum, ſi deprehenderit eam in camera, in actibus venereis.
2 Adulterium probatur, probando preparatoria veneris.

a QUod ait lex. [a] Tex. ibi, otioſum, id eſt, ſine cā, vel ſine miniſterio, ſʒ Jacob. de Are. ⁊ ſic habes hic. quid ſit verbum, otio
1 ſum. Querit † gloſ. que dicuntur res veneris: Gloſ.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

b rñdet multum bene. In ciuitate[b] iſta eſt ſtatutum, ꝙ liceat viro occidere adulterum deprehenſum cum vxore ſua: certe intelligitur deprehenſus ſi reperiretur cum vxore in camera, in iſtis
2 rebus venereis. † Item no. iſta talia pparatoria veneris, q2 per
c iſta veriſimilia probatur adulterium,[c] vt dixi. ſ. eo. l. ij. in fin. ⁊ dicam. j. l. capite quinto.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Quod ait lex. Fallit ſi reperiatur cum clerico eaꝫ oſculante, q2 pſumitur facere cã charitatis. gl. xj. q. iij. c. abſit. Uide Bal. in l. quid ergo. §. ſi heres. de leg. j.
b And. Bar. ¶ In ciuitate iſta. Adde gl. in l. j. C. de collu. deteg. ⁊ vide Bal. in c. j. qui. mo. feu. amitt. vbi dt libellus, talis iacuit cum vxore talis, concludit adulterium. quod eſt not. allegauit gl. not. ſuper verb. delictum. in l. Caij ⁊ alij. de fideic. lib. Et cũ dicto Bar. tranſit hic Ang. Tu vide tex. in c. oino. in ver. ſic, vt cum illa carnaliter. xxxv. di.
c Pom. ¶ Adulterium. Uide Ro. conſ. clxvij. ⁊ ad hoc Ale. cõſi. xxiiij. vol. ij. ⁊ Fel. in c. fi. de fo. comp. ⁊ pulchre Alex. conſ. lxxv. vol. iij. vbi pulchre hoc extendit ⁊ declarat.

1 ☞ Incontinenti fieri in maleficijs dr̃, ꝙ fit vno impetu, lꝫ duret per horam rixa.
2 Initium quo ad locum ⁊ tp̃s inſpicitur in delictis.
3 Locus homicidij, ⁊ non locus inepte rixe, inſpicit̃, qñ initium ⁊ finis delicti eſt illicitum, ſecus ſi initium fuit licitum.
4 Accipiens aliquem in perſonam, ⁊ portans eum ex̃ plateaꝫ, qui ibi eum percuſſit, punitur tanꝙ percutiens ex̃ plateam. Inſultans aliquem in platea, ⁊ inſequens ex̃ plateam, ⁊ ibi eum percutiens, punitur de percuſſione ex̃ plateam.
5 Stante ſtatuto, ꝙ quis poſſit ingredientem ſuam poſſeſſionem, in ipſa poſſeſſione offendere ſi aggredior ingredientem, ⁊ ipſuꝫ fugientem proſequor ex̃ poſſeſſionem meam, ⁊ ibi percutio, nõ punior.

a **§. Quod ait lex.** [a] No. hunc tex. in fi. q2 eſt nota.
1 valde. ¶ Item no. † ꝙ in male-
b ficijs dr̃ incontinenti fieri, ꝙ fit vno impetu, lꝫ duret per horaꝫ[b]
2 illa rixa. ¶ † Secundo no. ꝙ inſpicit̃ initium[c] quo ad locũ, ⁊ quo
c ad tp̃s. Nam videtis hic, ꝙ patri pmittit̃ occidere domi ſue tm̃ vel gñi ſui, vt. ſ. l. px. §. ius occidendi. Item incontinenti tm̃ lꝫ occidere. ⁊ tñ hic habes, ꝙ ſi illo fugiente p horam alibi interfi
3 ciat̃, vr̃ in illo loco, ⁊ illo tunc. i. illo tp̃e interfectus. Sed † ꝯ oĩa iſta pcedentia ad homicidium, confunduntur cum homicidio, ⁊ homicidium tm̃ inſpicit̃ l. illud. in fin. ſ. ad l. Aqui. ⁊ ideo vr̃, ꝙ inſpicere debeamus locum homicidij, non locuꝫ vel tp̃s inepte rixe, vt dixi in l. libellorum. ſ. de accu. Ad hoc rñ. ꝙ iſta ſunt vera qñ vtrũqꝫ ⁊ initium, ⁊ finis, fuerunt illicita. Nã tunc inſpicim⁹
† finem, ⁊ hoc eſt fauore† rei, de vtroqꝫ puniat̃: ſꝫ qñqꝫ principiuꝫ ẽ licitum, ⁊ hꝫ cãm licitam, tunc illud principium inſpicimus, vt hic. Pro hoc facit opti. l. qui cum maior. ſ. de bo. lib. Et hoc fa
4 cit ad multa: † pone, quidã cepit aliquem in perſonam in platea, ⁊ portauit eum ex̃ plateam, ⁊ ibi pcuſſit eum, an puniat̃ tanquã
d percutiens in platea:[d] Iſte tex. facit ꝙ ſic. tñ in ꝯriũ eſt veritas, vt apparet ex pdictis. Item ſi aliquis inſultaret alium in pla-
e tea, ⁊ fugaret eum ex̃ plateã,[e] ⁊ ibi eum pcuteret, non pcuteret in
f platea. Sed pone[f] alium caſum, cauet̃ ſtatuto† huius ciuitatis,
5 quis poſſit offendere alium ingredientem in poſſeſſionem ſuaꝫ, in ipſa poſſeſſione ſine pena: modo aggredior illum ingrediẽtẽ poſſeſſionem meam, ⁊ illum fugientem proſequor ex̃ poſſeſſionẽ
g meam, ⁊ ibi eum pcutio, certe licite pcutio,[g] ſeu occido, vt hic. Rõ, q2 initium fuit licitum. Tene predicta menti.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Quod ait lex. Iſte §. no. limitatur ⁊ declaratur p Ale. in l. pleriqꝫ. de in ius vo. vbi rephendit Bal. in l. cũctos populos. C. de ſum. tri. ⁊ fi. cat. qui inducit iſtum tex. ad queſt. not.
b Alex. ¶ Per horam. Adde Bal. in l. j. C. vnde vi. in lect.
c Alex. ¶ Inſpicitur initium. Ad materiam, qñ initium temporis ſpectatur, vide q. notab. quas ponit Bald. in l. ſi tutor. ſ. de tute. ⁊ ra. diſtra.
† Claud. de Seyſ. ¶ Et hoc eſt fauore. Uide Alex. conſ. lxxij. in vlt. dub. vol. iij.
d Alex. ¶ Percutiens in platea. Adde quod Jo. And. in addit. Spe. in ti. de accu. §. fi. in iij. par. in addi. que incipit, Old. querit. tꝫ ꝯrium alleg. l. quis ſit fugitiuus. §. idem Celſus. de edil. edict. Et idem tꝫ Ange. hic. vide Bal. in auth. item nulla. ad fi. C. de epiſc. ⁊ cle. in l. ſi quis non dicam rapere. eo ti.
e Alex. ¶ Ex plateam. Hec faciunt ad queſt. ſtatuto cauetur, ꝙ iudex inquirat in loco maleficij, ⁊ vnus in vno territorio eſt captus in alio territorio eſt ſpoliatus: qs dicat̃ loco maleficij, vide Bal. in c. j. §. iniuria. ſ. de pac. iur. fir. in ver. iniuria, ſeu furtum. ⁊ vide Bar. in l. j. de incen. rui. nauf. ⁊ in l. libellorum. ſ. de accu. Adde ẽt, ꝙ dicta per Bart. hic, faciunt ad queſt. quam poſuit Bal. in l. cunctos populos. circa medium. de ſum. trin. vcꝫ, ꝙ lꝫ quis pro delicto in ciuili non poſſit in domo capi: ſi tñ fuerit captus ex̃ domum, ⁊ aufugerit in domum, ꝙ poterit licite ex hi rõne ini tij. ⁊ vide Cy. in auth. ſi quis. C. eo. ⁊ no. per Bar. hic adde Bal. in l. j. C. vbi de cri. agi opor. ⁊ faciunt no. per Bar. in d. l. libellorum. ⁊ ibi dixi. ſ. de accuſ. Et quid ſi in confinibus ciuitatis eſt factum maleficium, quis cognoſcet, ⁊ puniet: Bal. in l. j. C. vbi d cri. agi opor. dt, ꝙ iudex vtriuſqꝫ loci. ⁊ voluit Dy. ⁊ Bar. in l. iuriſperitos. §. cum oriundus. de excu. tut. ⁊ vide Jo. And. in regula, in obſcuris. in merc. in vj. Et quid ſi teſtes ad inquiſitionẽ ſui iudicis falſum depoſuit coram iudice non ſuo, coram quo dꝫ accuſari, vide Jo. And. Spe. de cri. fal. in prin. Et an quis cum ſequit̃ fugientem, ⁊ cum in alio territorio cepit, poſſit puniri, vide Bal. ⁊ Jo. in l. ſicuti. §. Ariſto. ff. ſi ſer. vẽ. ⁊ Bar. in l. ſi cui. §. fi. ver. ſecundo quero. ſ. de accu. ⁊ Ang. in l. nemo carcereꝫ. de exa. tri. lib. x. Item adde ꝙ iſte tex. facit ad q. diſputatam p Richar. Mal. vcꝫ ꝙ criales cãe debeãt tractari, alias teriari intra lx. dies, ⁊ ſi non fuerint teriate. ptãs incidat in penam: mõ pendente qõne criali, incidit qõ falſi: q2 teſtes redarguunt de falſo, ita ꝙ qõ principalis non hꝫ ſuum finem. an ptãs veniat puniẽdus. Certe iſte tex. facit, ꝙ non: arguendo de tp̃e ad locum. l. vinum. ſi cer. pe. Bene facit l. intra vtile. ff. de mino. ⁊ l. petende. C. de temp. in integ. reſt. ⁊ ibi no. ⁊ quod hr̃ in l. pperandum. in prin. C. de iudi. Et pro hoc quod no. Bald. in l. j. C. de iur. cal. ⁊ expſſe Cy. Ray. ⁊ Bal. in l. j. C. qui accu. ⁊ no. in ſimili per Bal. in l. ꝯ maiores. C. de inoff. teſt. ⁊ in terminis refert Bal. dictam diſputationem in l. fi. C. de fi. inſtr.
f And. Barba. ¶ Sed pone. No. ꝙ Bar. innuit, ꝙ ſi lꝫ offendere impune, lꝫ occidere, vide tex. in c. fi. de homi. lib. vi. Bar. in cõſi. cxxxv. incip. ſtatuto caſtri plebis. lib. j. facit glo. Inſtitu. de iniur. §. in ſumma. vide plene d. Bened. de Plum. in l. teſtõ. §. j. ſ. de ma. teſt.
g Alex. ¶ Licite percutio. Adde ꝙ Jo. And. in addi. ad Spe. in ti. de accu. §. ñ. in iij. par. in addi. magna, que incipit, Oldr. querit, tꝫ ꝯrium. in addi. hic, ꝙ hic dr̃ videamus. verſ. illius. alle. p caſu l. ſi quis ſit fugitiuus. §. item. ⁊ §. idẽ Celſus. ſ. de edi. edic. ⁊ idem tꝫ Ang. hic, ⁊ vide Bal. in auth. item nulla. in fi. de epiſ. ⁊ cle. ⁊ in l. ſi quis non dicam rapere. eo. tit. Ex oppoſito no. ⁊ facit ad q. capti in domo, ſed cepit fugam ex̃ domum. Contrariuꝫ tꝫ Bal. in l. pleriqꝫ. de in ius voc.

LEX XXIIII.

1 ☞ Pater poteſt magiſtratum inuentum cuꝫ filia occidere. Magiſtratus durante officio poteſt accuſari, qñ accuſatio eſt tempore peritura. Maritus non p̃t occidere magiſtratum inuentum in adulterio cum eius vxore.
2 Pater ⁊ maritus non pñt occidere adulterium inuentum cum vxore, qñ vxor eſt ignominioſa, vel ducta ꝯ legem.
3 Maritus vel pater ſi eſt vilis perſona, non p̃t occidere adulterum inuentum cum vxore, vel filia.

MArito quoque.
1 **§. Illud** Quero, † vtrum patri liceat occidere magiſtratum inuentum cum filia ſua: Et nt quidꝫ ꝙ non, q2 magiſtratus non p̃t accuſari iure mariti. l. ſi maritus. in prin. ſ. eo. ⁊ l. hos accuſare. ſ. de accuſ. Ego
a dico ꝯrium.[a] nam ꝙ magiſtratus non p̃t accuſari, verum eſt, niſi accuſatio tempore eſſet peritura, tunc. n. ſecus. d. l. hos accuſare. ⁊ l. ſenatus. ſ. de offic. preſi. in tm̃, ꝙ ſi eſſet cã que conteſtõne non perpetuaretur, ageretur cã vſqꝫ ad ſniam, vt no. in l. ſed ⁊ ſi reſtituatur. §. ſed ⁊ ſi dies. ſ. de iud. nunc ad propoſitum, ius occidendi adulterum eſt tp̃e periturum. nam niſi ille tũc occidat, non p̃t occidere poſtea: vt. j. l. proxi. in fi. Sicut ergo p̃t accuſare, ſi accuſatio eſt tp̃e peritura: ita poterit interficere, cum iſtud ius occidendi ſit tempore perituruꝫ. Predicta vera in patre: marito vero non lꝫ magiſtratum occidere, q2 non eſt turpis pſo
2 na magiſtratus. † Quero, vtrum ſi vxor eſt ignominioſa, vel ducta ꝯ legem, an liceat occidere adulterum marito, vel patri: Ur ꝙ non, q2 non p̃t accuſare iure mariti. l. ſi vxor. §. ſi quis plane. ⁊ §. ſeq. ſ. eo. ergo non p̃t occidere. Et hoc eſt verum, lꝫ gl. dicat
b ꝯ, ⁊ male. j. ad muni. l. pe. §. fi.[b] Quero † quid ſi maritus eſt vilis
3 homo, vel pater, vtrum lꝫ adulterum occidere: Rñ. non, q2 ſi eſt vilis perſona, non p̃t accuſare iure mariti. l. iij. ſ. eo. ⁊ ibi not. gl. ergo non lꝫ ei occidere.

Addi-

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Dico ꝯtrium. Utrum pater poſſit occidere magiſtratuꝫ
inuentum cum filia. adde no. in c. ſi vero. j. de ſen. excom. de ma
rito concludit Bar. ibi ꝙ non.

b Clau. de Seyſ. ¶ L. pe. §. fi. Quid aūt ſi mulier eſſet pregnans,
an liceat patri eam occidere, vide Barto. in l. Imperator. ff. de
ſta. homi.

LEX XXV.

1 ☞ Confeſſio facta extra ius, facit iudicium ad torturam.
2 Teſtis deponens de adulterio probat, ſi dicit, ꝙ inuenit adulte
rum ſolum, vel oſculantem, vel tangentem.
3 Priuatum carcerem committere qñ quis dicatur.
Retinens aliquem vltra viginti horas, qñ dicatur committere
priuatum carcerem.
4 Tenere aliquem in priuato carcere, an ſit offenſa in perſona.

a **Capite quinto.** [a] Op. ꝙ teſtimonium de quo loquit̃ hic, non
releuet aliquid. nam teſtis non pt̃ dicere, niſi ꝙ vidit
euꝫ captū, ⁊ dicebat̃, ꝙ erat dep̄henſus in adulterio,
⁊ ſic erat teſtimonium de auditu. ꝙ non vꝫ. l. teſtium. C. de teſti.
Dñt quidam ſpeciale hic, ꝙ teſtimonium de auditu vꝫ. Plac.
dicebat, hoc teſtimonium non multum approbo. l. metuꝫ. C. qđ
b me. cau. gl. dt, ꝙ teſtes dicent, [b] ꝙ viderunt eum captum, ⁊ quod
audierunt eum confitentem. ꝙ fuit captus: q̄ꝛ fuit dep̄henſus in
c adulterio [c], ⁊ ſic confeſſio ſua ex iudiciuꝫ vꝫ, vt poſſit poni ad tor
1 turam, non ꝙ faciat plenam ꝓbationem. † quod tene menti. Tꝫ
d ergo gl. ꝙ confeſſio [d] facta ex ius eſt ſufficiens indicium ad tor-
e turam. ꝙ non plꝫ, [e] arg. l. quero. in fin. ff. de edi. edic. Facit quod
no. in l. Fulcinius. §. i. j. ex qui. cau. in poſ. ea. ¶ Circa legem no
ſtraꝫ quero, que ſunt ſufficientes probationes adulterij? Gl. hic
2 dt, ⁊ bene, ꝙ ſit in entus in rebus venereis. No. † ergo † ꝙ ſi te
† ſtis dt, ꝙ eum inuenit in rebus venereis, vt q̄ꝛ inuenit eum in ca
mero ſolum, vel oſculantem, vel tangentem, ꝙ iſta ſufficiunt ad
probationem adulterij, vt hac gl. Canoniſte hñt expreſſius, ex-
tra de teſti. c. p̄terea. ⁊ de p̄ſump. c. literis. ⁊ c. tertio loco. ¶ Ul
3 terius no. † hanc l. ad aliud, qñ aliquis dicatur aliquem detine-
re in priuato carcere, de quo habemus tit. de priua. car. C. Br̃
circa hoc aduerte tria verba. Quidam priuati ſunt, qui hñt ius
capiendi, ⁊ detinendi, vt dñs ſeruum, ⁊ pater filium. l. j. ⁊ ij. C. de
pat. poteſt. ⁊ ff. de lib. ho. exhi. l. iij. §. j. ⁊ ij. ⁊ iſti ſine dubio priua
tum carcerem non committunt, tangit̃ in l. j. C. de priua. carce.
Quidaꝫ ſunt, qui hñt ius capiendi, non detinendi, ⁊ iſti ſunt de-
mum vñr committere carcerem priuatum, ſi vltra viginti ho-
f ras detineant. [f] Hic eſt caſus in l. iſta. Uñ ſi aliquis capit falſifi-
catorem monete ex forma l. j. C. de falſ. mone. vel ſi caperet fu-
rem ex forma l. itaq;. ad le. Aqui. ⁊ l. ſi quis in ſeruitute. circa fi.
ff. de fur. ⁊ ſimilibus caſibus non pt̃ retinere vltra xx. horas, a-
lias diceret̃ committere priuatum carcerem. Idem dico de eo,
qui capit debitorem fugientem. l. ait p̄tor. §. ſi debitorem. ff. de
his, que in frau. cre. Ad quod facit quod no. Inſt. de act. § prin.
Quidaꝫ ſunt, qui non hñt ius capiendi, nec retinendi, in iſtis eſt
aduertendum ob quam cām aliqueꝫ capiant. Si. n. capiunt, vel
vulnerent, ⁊ occidunt incontinenti, inſpicimus ſolum illud deli
ctum, ꝓp quod capiebant. l. illud. ff. ad l. Aqui. ſed ſi ex interual
lo occiderint, tunc de vtroq; tñr. ſ. de priuato carcere, ⁊ de occi-
4 ſo. l. nunquam. ff. de priua. delic. ¶ † Quero, vtruꝫ tenere aliquē
in priuato carcere ſit offenſa in perſonam? Dic de hoc per Inn.
ex de ſen. excom. c. nuper. in j. gl. ſ

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Capite quinto. Hanc legem alleg. Bart. in l. admonen-
di. de iureiur. ꝙ confeſſio facta abſente parte inducit ſemiplenā
probationem.

b Alex. ¶ Teſtes dicent. Adde Bal. in l. bone fidei. ff. de reb. cre. ⁊
adde ꝙ confeſſio facta ex iudicium eſt ſufficiens ad penam extor
dinariam imponendam. l. ictus fuſtium. de infa. Item adde, ꝙ
in crialibus confeſſio facta in alio iudicio, eſt ſufficiens ad for-
mandum inquiſitionem, ſm Bal. in l. mercalem. de cōd. ob tur.
cau. facit l. nullum. de teſt.

c Alex. ¶ In adulterio. Et adde ꝙ ad hoc vt dicat̃ probatū adul
terium, dꝫ probari matrimonium fuiſſe, alias ſuccumberet̃, ſm
Bal. in l. ita demum. C. de procu. ad fi. facit quod no. Bar. in l. ſi
cui. §. j. ff. de leg. j. ⁊ vide Bar. in l. ij. in prin. de furt. ⁊ in l. ij. §. fi.
ff. e. ⁊ Ang. in l. j. ff. de extor. cri. vide Bar. in l. ij. §. item labeo. d
aqua plu. arc.

d Pom. ¶ Quod confeſſio facta. Uide Panor. conſi. xxv. in fin.
vol. j. ⁊ Ro. in c. olim ex literis. de reſcr. ⁊ ibi Fel. in ver. j. ⁊ Iaſ.
in l. magiſtratibus. ff. de iuriſ. om. iud. ⁊ Are. in c. at ſi clerici. de
iudic. ⁊ Alex. conſi. xxiiij. vol. ij. ⁊ ibi dt, ꝙ tale officium dꝫ pro-
bari per duos teſtes. vide etiam Bald. in l. quoniam. ff. de his
qui not. infa.

e Alex. ¶ Quod non plꝫ. Utrum confeſſio ex iudiciuꝫ ſit ſufficiēs
indicium ad torturam, adde ꝙ idem voluit Innoc. in c. ſicut. de
teſti. ⁊ Bal. in l. ictus fuſtium. de infa. ⁊ Floria. in c. at ſi clerici. d
indi. ⁊ do. de Rot. deci. j. de confeſ. in nouis. ⁊ vide Bar. in l. ad-
monendi. de iureiu. ⁊ ad materiam vide gl. in ca. ꝙ ſit graue. de
exceſ. pla. vi ēt In. ⁊ Imo. in c. per inquiſitionem. de elec. ⁊ in c.
qualiter ⁊ qñ. de accu. ⁊ in c. dilecti. de ord. cog. ⁊ in c. ij. de ꝯfeſ. ⁊
do. Ant. in c. at ſi clerici. ꝯtrium voluit dicens talem confeſſionē
idem operari in criali, ꝙ in ciuili, q̄ꝛ confeſſio ex iudicium facta
ſm terios c. ſi cautio. de fi. inſtru. facit plenam fidem. quod tñ ibi
reꝓbat Imo. Item iſta faciunt, an confeſſio facta in curia iudi-
cis ꝓbet delictum, de qua Bart. in l. fi. j. de ꝓba. Et faciunt que
ſcripta ſunt in l. ſenatus. in prin. ad Turp. ⁊ in ſimili dt Ang. in
repe. l. ſi vacantia. C. de bo. va. lib. x. vcꝫ, cautus iudex non acci-
piat diffamationem rei culpabilis in camera: ſed in tribunali.
In. tñ in c. cum in tua. de ſpon. ⁊ mat. ad fi. dt, ꝙ iudex ex officio
recipit informationes infamie, ⁊ de notorio nulla ꝑtis citatione
facta in camera. Facit quod no. Bal. in c. j. §. inter pares. de le.
Conrad. in feu. Et de confeſſione in camera, vide aliquid ꝑ Bal.
in l. ictus fuſtium. de infa. Et quod confeſſio extraiudicialis fa-
ciat plenum p̄iudiciuꝫ, tꝫ Bal. in l. j. de confeſ. Fallit in delictis
que pertinent ad iudicium eccleſie, in fauorem aīarum, ſm Bal.
in l. j. C. de fal. cau. adiec. Item adde ꝙ glo. hic ſingulariter di-
xit, ꝙ lꝫ alias confeſſioni facte in tormentis non debeat ſtari. l. j.
§. diuus. j. de queſt. fallit, niſi de eodem p̄ceſſerit bina confeſſio
ex iudicialis. Itē ꝓbat hic gl. q̄ꝛ lꝫ alias non ꝓbet vna confeſſio
ex iudicialis: tñ ſi eſt geminata, probat. Et facit dictum Bar. in
l. cum ſcimus. C. de agric. ⁊ cenſib. lib. xj. Sed an confeſſio facta
a ſubdito ex territorium, coram ſuo iudice, ꝓbet, vide quod ha-
bes in l. fi. ff. de iur. om. iud. Itē adde, ꝙ hanc gl. allegauit Bar.
in l. fi. circa indicia ſpecialia. j. de queſt. Adde, qñ confeſſio ex iu
dicialis iuncta cum alijs argumentis ſit ſufficiens ad condem-
nandum. Bal. conſ. cxxij. lib. j.

† Clau. de Seyſ. ¶ Not. ergo. Iſtud hꝫ locum, quando agitur ci-
uiliter: ſecus quando agitur criminaliter, vide Mathesil. nota-
bi. cxvij.

f Alex. ¶ Detineant. Adde ꝙ no. per gl. in c. cum ab hoīe. de iu-
di. Et qñ aliquis alium capere poſſit, vide plene Bart. in l. cum
eo. j. ad leg. Iul. pecu. Et an quis poſſit tenere bannitum, qui pt̃
impune offendi in priuato carcere, Bald. ꝙ ſic, in l. j. de priua.
carc. Et ad id ꝙ dicit Bar. hic, de capiente debitorem fugitiuū,
adde Bal. in auth. imo. C. de act. ⁊ obl. Et ſcias, ꝙ ſi aliquis po
ſuerit in carcere priuato aliquem, ꝙ pt̃ carceratus aufugere ſi
vult, nec tenetur de fracto carcere. dictum fuit Ro. in l. admo-
nendi. de iureiur.

Alex. ¶ In j. gl. Uide Roma. in l. licitatio. §. quod illicite. ff. de
publica.

LEX XXVII.

1 ☞ Uictus victori condemnatur in expenſis, ēt in crialibus.
2 Cā cum committitur conſulenda, cuius expenſis committatur.

Si poſtulauerit. Op. hic innuit, ꝙ ſeruus eſt accuſat⁹
de adulterio, dum dt, ſeruo adulterij accuſato. ⁊ j. in-
nuit alium eſſe accuſatum, cum dicit, tantam pecuniā
adulterum, ⁊c. ſꝫ duo accuſari ſimul de adulterio nō pñt. l. reos.
C. eo. ⁊ l. ſi maritus. in fi. ff. eo. ergo male. Huius timore legitur
a hec lex duo. mo. Uno mō, ⁊ hec lec. ponit̃ in fi. gl. [a] ꝙ accuſat̃ mu
lier de adul. ⁊ ſeruus accuſat̃ de auxilio, ſeu de conſilio, ꝙ pt̃, vt
j. eo. l. nihil. in fi. Alia lec. eſt, ꝙ hic ſolum extneus accuſabatur, ⁊
⁊ non ſeruus. ⁊ quod hic in litera dr̃, in ſeruo adulterij accuſato,
legunt ſic, vt punctuet̃ poſt dictionem, ſeruo. ⁊ quod dr̃, adulte-
rij accuſato, dic. ſ. aliquo alio. Alij hñt literam, vt hic, ſit, adulte-
ram, que litera nullo mō congruit: ideo gl. non ꝓſequitur eam.
Retenta ergo hac, ꝙ ſeruus non fuit accuſatus, tunc op. ꝙ ille, q
in teſtem eum produxit ſolum debeat ſoluere cōdemnationeꝫ.
l. qm̃. C. de teſti. quidam fatentur ꝯtrium. ſ. ꝙ tm̃ debeat ſoluere
accuſator, ſi ſuccubuit, quantuꝫ accuſatus, ſcꝫ qñ ipſe ſuccubuit,
⁊ ille qui ſuccubuit, dꝫ ſoluere. ꝓ hoc facit. j. ea. l. §. pe. Iſta lect.
1 eſt vera, † habito reſpectu ad fin. ſcꝫ tempore diffinitiue ſnie, in
qua victus victori in expenſis condemnatur, etiaꝫ in cā criali, ſm
opi. veram, prout eſt caſus in l. fi. C. de fruc. ⁊ lit. expen. ⁊ facit l.
qui crimen. C. qui accuſa. non poſ. de qua opin. dicam in mate-
ria. j. ad Turp. l. j. §. j. ſed principium legis noſtre loquitur, qñ
quis debeat ſoluere illo tunc cum petitur torqueri. Quare alij
dñt, ꝙ quilibet ſoluit totam condemnationem, ſcꝫ accuſator to
tum pretium ſerui. ⁊ accuſatus totum pretium ſerui, quod eſt ꝯ
caſum. j. ea. l. in fin. Alij dicunt, quod vterque ſoluit dimidiam,

⁊ hanc lec. tꝫ gl. ĩ. ea. l. §. pe. in fi. ⁊ C. eo. l. verba. Ad d. l. qm̃. non rñdent. tu vero rñde ſic, aliud eſt in productione teſtis, aliud cũ ſeruus petitur torqueri. Rõ, q2 in productione teſtis ille ſolum p̃ſtat cãm, qui producit: ſed qñ quis petit aliquẽ torqueri, p̃bet cãm, vterq; tam producens, quam etiam accuſatus: ꝯ quez opꝫ ꝙ appareant aliqua indicia, anteꝗ̃ perueniatur ad torturam. l. j. in princ. ⁊ per multas lege. ĩ. de queſt. pro hoc facit optime. l. iiij. §. j. j. ff. regun. vbi expenſe menſuratori debent ſolui de cõi.
2 Et ideo qñ † committitur qõ conſulenda ſapienti, cuius expen
a ſis debeat committi, tunc diſtingue. [a] Aut iudex ſentiebat p̃ vna parte, ⁊ alia pars petit conſi. ſapientis, tunc dꝫ committi expenſis illius qui petit conſi. qm̃ ille ſolus p̃bet cãm huic commiſſioni. Si vero iudex viſis allegationibus vtriuſq; partis ſuper q. dubitat, tunc ſi qõnem committit conſulendam ſapienti, decet fieri expenſis cõibus, qm̃ vtraq; pars p̃bet cãz commiſſioni. Et idem dicas in ſimi. actibus, qui fiunt in iudicio, per ea que dixi ſ. ⁊ facit l. gñaliter. §. his de p̃ñtibus. C. de iureiu. Tene menti.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Tunc diſtingue. Adde l. eos. ⁊ quod ibi hr̃. C. de app. in l. fi. C. de prin. agen. in re. lib. x ⁊ quod no. gl. in l. eos. §. pe. de vſur. ⁊ in hac q. adde Jo. And. in ti. de aſſeſſo. §. ſalarium. l. iiij. C. de ſta. ⁊ imag. ⁊ no. in c. ſtatutum. §. aſſeſſorem. de reſcr. in vj. ⁊ no. Bal. in l. hac lege. C. de ſen. ex bre. recit. ⁊ in l. ij. C. de edẽ. ⁊ in l. gñaliter. §. his de p̃ñtibus. verſ. deinde no. C. de reb. cre. ⁊ ideo dt Bal. in l. eos. §. apoſtolos. de appel. ꝙ apoſtoli debent dari expenſis petentis. ⁊ cum Bar. hic, tꝫ Bal. in l. iij. C. codẽ. ⁊ inquantum dicit, ⁊ viſis allegatis, vide Bar. hic, in l. aut ille. de lega. iij. Et ad materiam circa expenſas fiendas, vide l. pretor. §. j. ſ. eod. ti. ⁊ Bar. in l. iij. defendi. ſ. ex quib. cau. in poſ. eatur. vbi habes poſt eum.

§. **Sed diſpiciamus** Dr̃ hic, quod bone fidei poſſeſſori, ⁊ creditori datur hec actio. Contra in l. j. §. j. ſ. ad Sil. ⁊ de edi. edic. l. ſciendũ. §. deinde. Gl. non ſoluit, ſed dic, ibi lex loquitur de dño: hic de eo, ad quem ea res pertinet que verba ſunt latiora. Itez op. de l. non ſolum. §. queritur. ſ. de procu. Rñ. ibi actio querit per hoĩem, hic vera datur per legem. Item op. ⁊ vr̃, ꝙ iſta pena debeat diuidi inter dñm, ⁊ bone fidei poſſeſſo. l. furtiuam. ſ. de fur. Gl. que eſt hic concedit ꝯrium. Sed iſtud eſt ꝯ iſtum tex. in quo totum tribuitur bone fidei poſſeſſori, dicendũ eſt ergo, ꝙ ibi loquitur in eo, ꝙ eſt mera pena, vnde vnicuique duplicatur, prout ſua intereſt: hic vero loquitur in p̃tio vero rei, ꝙ ſolum bone fidei emptori datur, vt hic. quod intelligo, qñ non apparet dñs: q2 tunc iſte p̃ferretur. l. bona fides. ſ. depoſi. Iſtud autem ꝙ hic dr̃, ꝙ ſoluitur creditori, intelligas creditori eius. l. inter oẽs. in fi. ſ. de fur.

1 ☞ Actio in factum ex ſñia interlocutoria oritur.

§. **Si liber homo** Quero, ad quid detur iſta actio vtilis: Rñ. ad eſtimationem operarum amiſſarum, ⁊ amittendarum, qm̃ liberum corpꝰ non recipit eſtimationem. l. ex hac. ſ. ſi qua. pau. feci. di. ⁊ l. qua actione. §. j. ſ. ad l. Aqui. ¶ Item hic dr̃, datur actio vtilis: quero. que ſit iſta actio vtilis: Quidam dñt, ꝙ condictio ex lege, vt ĩ. l. prox. ſed condictio ex lege hꝫ locum, qñ in l. non eſt exp̃ſſum de alia, l. j. ſ. de cond. ex lege: ſed in lege eſt exp̃ſſum, ꝙ ex ſñia iudicis datur actio in factum, ſeu iudicati l. iiij. per totam legẽ. ſ. de re iud. quidam dñt, ꝙ hec concurrit cum illa. Alij dñt, ꝙ ſunt caſus diuerſi, ⁊ hec plꝫ, ſi enim iudex precepiſſet pecuniam dari, haberet locum actio in factum: ſed hic loquitur, qñ iudex non preceptt, vel ſi eſtimauit iſtum liberum tanquam ſeruum: ⁊ ſic
1 ſñia iudicis non preceſſit. Ex hoc not. † ꝙ ex ſñia interlocutoria iudicis oritur actio in factum, vt plene dixi in l. a diuo pio. §. j. ſ. de re iud.

§. **Haberi queſtionem** Hucuſq; habuiſtis qñ petit torqueri ſeruus proprius accuſati, ⁊ etiam quando petitur torqueri ſeruus ex̃nei: hic qñ petitur torqueri ſeruus ex̃nei. Opp. ſ. qui ⁊ a quib. l. p̃ſpexit. Dñt quidam, ꝙ hic dt de ſeruis ex̃neorum haberi qõnem, eſt verum ſi ⁊ ipſi ſunt traditi ad vſum mulierum. Alij dñt, ⁊ melius, ꝙ illud ꝙ in d. l. p̃ſpexit. deficit, de ſeruis ex̃neorum, ſupplet hic: vel d. l. p̃ſpexit. loquitur quantũ ad impediendam libertatez, vt non poſſit manumitti, ꝙ in ſuis ex̃neorum non hꝫ locum, ſed ſolum in proprijs, ⁊ hoc puto veruz. Gl. ſummat hanc materiam. C. eo. l. non ſolum verba.

1 ☞ Aduocati an debeant eſſe p̃ñtes examinationi teſtiũ, ⁊ rñſioni poſitionum.

a §. **Queſtioni** Qualiter aduocatus [a] debeat intereſſe qõni, dixi in l. cuſtodias. ſ. de pub. iud. q2 dꝫ intelligi, hoc eſt, examinationi, an debeat torqueri. Et eodem mõ, ꝙ hic dr̃ ꝙ patroni poſſint interrogare, intelligo. i. interrogatoria facere, ꝑ ꝙ que examinat iſte, qui erit teſtis p̃ductꝰ. De iſtis interrogatoriis habemꝰ ex̃ de teſti. c. ij. lib. vj. ⁊ in Spe. in ti. de teſte. Ad hoc, ꝙ aduocati, ⁊ partes debeant intereſſe e-
1 xaminationi teſtium, † facit iſte tex. ſed conſuetudo ſeruat, ꝙ iuramento ſint p̃ñtes partes, non autem examinationi: q2 illa debeat fieri in ſecreto l. ſi qñ. C. de teſtib. ⁊ ibi no. ⁊ ita obſeruatur.
b Item allegat [b] iſta lex, an qñ rñdetur poſitionibus per partem
c debeat eſſe aduocatus preſens, [c] ſed in quibuſdam terris hoc obſeruatur, in quibuſdam non, vnde ſerua conſuetudinem. Sed mihi plꝫ, ꝙ aduocatꝰ dꝫ eſſe p̃ñs ſerua tñ conſuetudinem.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Aduocatus. An ⁊ qñ examinationi teſtium dꝫ aduocatꝰ eſſe p̃ñs, vide Bar. in l. j. C. de ſacroſan. eccle. ⁊ ſcripſi in l. cuſtodias. de pub. iudi.
b And. Barb. ¶ Item allegatur. Adde Hoſti. ⁊ alios in c. paſtoralis. de iudi.
c Alex. ¶ Aduocatus p̃ñs. An aduocatus dꝫ eſſe p̃ñs qõni, qñ p̃s rñdet poſitionibus. Adde ꝙ aduocatus non dꝫ partem inſtruere, vt no. glo. ⁊ Bar. in l. ij. de iur. cal. Et adde no. ꝑm Hoſt. in c. dilecti. de iud. ꝙ iudex poterit interdum permittere aduocatuz rñdere poſitionibus, ſi videt reum nimis ſimplicem, qui poſſet decipi in rñſione, facit c. paſtoralis. eo. ti. quod ſequitur Imol. ⁊ doc. in d. c. dilecti. ⁊ vr̃ velle Inno. ⁊ doc. in d. c. paſtoralis. ⁊ refert etiam Bal. in l. ij. C. de iur. cal. in prin. ⁊ vide Abb. in c. paſtoralis. in fi. de app. vide doc. in c. ij. de confeſ. in vj. ⁊ vide Bal. tenentem, ꝙ nõ debeut eſſe p̃ñs, in l. prox. ſ. de his que in teſta. delen. ⁊ in l. non ſolum. ſ. de proc. quod limita niſi pars ſit perſona ruſtica, ſiue idiota, ita dicit Hoſti. in c. dilecti. de iudic. Ita tñt cõiter cano. in c. paſtoralis. eo. ti. de iudi. ⁊ vide Bar. in l. cuſtodias. ſ. de pub. iud. ⁊ Bar. in l. prox. in l. non ſolum. ſ. alleg.

§. **De eo quoque** Vr̃ in iſto §. ꝙ ſeruus alicuiꝰ dicat eẽ, i quo hꝫ vſumfructũ, vel ei bona fide ſeruit. Contra in l. qui ſeruũ. ſ. ad Sil. ⁊ ead. l. §. ſerui appellatione. ⁊ §. ſꝫ in eo. Ad vtrunq; rñ. ibi tractat de pena inferenda ſeruo, ⁊ ideo ſignatio dñi reſtringit: hic vero loquitur de veritate indaganda, ⁊ ideo ſignatio dñi extenditur.

1 ☞ Filiofamilias delinquenti, publicatur proprietas quam hꝫ.
2 Bona patris ſi publicantur, publicatur perceptio vſusfructus quam hꝫ in bonis filij.

§. **Jubet** Quero, dr̃ hic ꝙ publicabitur. Querit gloſ. in verb. publicos. an fiſcus dabit p̃tiũ ſerui publicati: † Dicit ꝙ ſic, dic vt in glo. Ulterius iſte §. facit ad q. de
1 (see above)
filiofa. delinquente, vtrum publicet proprietas eius quam hꝫ,
2 facit, ꝙ ſic. † Itez ſi publicantur bona patris, vtrum publicetur vſusfructus perceptio, ꝗ̃ hꝫ pr̃ in bonis filij. Ego hanc q. latiꝰ
a examinaui in l. ſi finita. §. ſi de vectigalibus. [a] ſ. de damn. infect.

ADDITIO.

a Alex. ¶ §. ſi de vectigalibus. Sed ibi nonponit hanc vlt. q. Et iſtud vltimum limita, niſi pater patiatur capitis diminutionez, per quam vſusfructus admittatur. Ita vult Bal. limitando p̃dicta in l. corruptionem. C. de vſufr. in vna addi. ⁊ vide Bar. in in l. iij. §. ſed vtrum. ſ. de mino. ꝙ deportatis, vel puplicatis bonis alicuius, ego non priuer vſufructu, vide tex. ſ. de pig. l. ſi ſuperatus. per Bal. in c. j. de controuer. inueſt. Non obſt. l. lex vectigali. de pig. vide tñ ibi Alex. vbi late ponit.

1 ☞ Dicto teſtis cum tortura creditur, non ei quod dixit ſine tortura.
2 Teſtis poteſt corrigere dictum ſuum incontinenti, ⁊ antequam cum partibus loquatur.
Aſſeſſores boni, qñ teſtis in dictis variat, faciunt ꝙ vnum tantũ dictum reperiatur.

1 §. **Sed ⁊ ſi negauerint.** † Not. ꝙ lꝫ teſtis anteꝗ̃ torqueat, dicat vnum, ⁊ poſtquam torquetur, dicat aliud, eſt ei credenduz, quod tene menti. Secundo no. ex hoc tex. vbi videtur caſus ex-
2 preſſus, ꝙ teſtis poſſit corrigere † dictum [a] ſuum, vt ſi primo di-
a ceret mendacium, poſtea poſſit dicere veritatem. Gl. tñ in auth. de teſti. §. quia vero. vr̃ dicere, ꝙ poſſet corrigere dictum ſuum incon-

incontinenti, ſed ſi iret, & loqueretur cũ partibus, non poſſet poſtea corrigere dictum ſuum. ita no. ibi, & cõiter obſeruatur. Sed illa gl. loquitur in correctione dicti, quam facit teſtis ſpõte. Sz ſi metu tormentorum vellet corrigere dictum ſuum, puto ei ſtã dum ſemper ante publicationem, per hunc tex. tñ boni aſſeſſores faciunt ꝙ non reperitur niſi vnum dictum, ſcz illud ꝙ dicũt poſt tormenta.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Corrigere dictum. Et qñ, & quõ poſſit corrigere dictum ſuum, vide Bar. & quod ibi habes in l. eos, j. de fal. & no. ꝙ ſi teſtis vnum dixit ſine tormentis, & aliud in tormentis, ſtatur vltimo dicto, vt hic vult Bar. qui ſequitur Bal. in l. iij. C. eo. titu. & Bar. in d. l. eos. Et quid ſi in tormentis non perſeuerauerit, vide Bal. in l. fi. de queſt.

1 ☞ Victus victori, an debeat condemnari in expẽſis in crĩalib⁹.

§. **Sireus.** Opp. ꝙ fiſcus ſoluat ꝑtium, & ſic eſtimari non dz, vt no. in §. iubet. ſ. ea. l. Rñ. fiſcus ſoluit ꝑtium ſerui, ꝙ eſt poſt torturam, & iõ fit eſtimatio, vt ſciat
1 quantum valebat plus añ torturam. ¶ † Vlti. not. hic quaſi caſum, ꝙ in crĩalibus victus victori debeat condemnari ad expenſas, & ad alia damna, ſicut in ciuilibus. l. non ignorat. C. de fru. & lit. expen. & facit ꝙ dixi. ſ. ea. l. in prin. & vr̃ tex. ſm vnã lect. in l. fi. C. de fruc. & lit. expen. facit l. qui crimen. C. qui accu. non poſſ.

LEX XXVIII.

1 ☞ Condictio ex lege hz locum in iſtis legibus antiquis.

1 **Quod ex his.** No. ꝙ ti. de cõdõne ex lege, hz locum in † legibus antiquis, & tñ l. j. C. de cõdi. ex lege, dt ꝙ ſi ex noua lege cauſatur obligatio, hz locum condictio ex lege, & ſic iſte leges Digeſt. dñr noue leges. Dic vt ibi.

LEX XXIX.

Mariti. Hec lex corrigit̃ hodie per auf. vt lice. matri. & aui. §. q2 vero plurimas. verſ. ſi de adulterio, poſitam. C. eo. ti. auth. ſed nouo iure.

1 ☞ Receptans aliquem ſemel ſi ille aliquid perdidit, talis receptans non tenetur tit. nau. caup. ſtab.
2 Nomina verbalia ſignificatiua alicuius officij, quod quis ſua authoritate aſſumit, non verificantur in vno actu.
3 Noĩa verbalia ſignificantia delictum verificantur in vno actu.
1 §. **Qui queſtum.** † Iſte §. facit ad queſt. Aliquis eſt hoſpitatus aliquẽ ſemel tũc ille talis ſemel receptus, aliquid perdidit, queritur an ille talis hoſpitator teneatur ex illo tit. nau. cau. ſtab. Gui. de Suz. tz ꝙ
2 ſic, per hunc tex. Ego † conſueui dicere ꝯrium, q2 iſta noĩa verbalia, que ſunt ſignificatiua alicui⁹ officij, ꝙ quis aſſumit ſua authoritate, vt mercator, & hoſpitator, & ſimilia, nõ verificantur ex actu vno: ſed requirunt aſſiduitatem. l. j. §. j. de tribut. & ideo nõ tenetur illa actione directa. ſed vtili ſic, vt ibi dr̃. Dixi plene in
3 l. legatis ſeruis. in prin. de lega. iij. & ibi videatis. Sed † in iſtis nominibus, que ſunt ſignificatiua delicti, vt effractor, raptor, & expilator, & ſimilia, vno actu verificantur, vt hic. Plene dixi in preallе. l. legatis ſeruis. in prin.

§. **Sex menſium.** Iſte §. legitur duob. mo. in gl. Pone caſum. Aliqua commiſit adulterium, pp quod fuit dimiſſa a viro ſuo, queritur, ſex menſes, a quo tpe incipiunt currere: Rñd. ſi quidem iſta repudiata durauerit vidua, incipiunt currere a die commiſſi crĩs: ſi vero nupſit ſecundo, a die diuortij. Hec lec. ponitur circa prin. gl. in verb. commiſ. crĩs. que incipit de adulterio. vide eam ibi, ſed in adultera hic incipit ponere caſum. & ibi dum dt. j. pr. §. dic hec eadem lec. ponitur. j. ea gl. ver. vel verius. Secundo modo legitur iſta lex in d. gl. vt ponat caſum ſic, quero, a quo tempore incipit currere tp̃s ſex menſium: Rñdet Juriſcon. ꝙ ſi quidez fuit vidua illa, que commiſit crimen, a tempore crĩs commiſſi: ſi fuerit nupta a tempore diuortij, hec lec. ponitur in d. gl. ibi, vel forte loquitur de ſtupro in vidua, &c. hec lec. non plz glo. & bene. Et ratio eſt, q2 in accuſatione ſilic vidue non ſunt ſtatuta tempora ſex menſium, in quibus vir accuſet intra lx. dies iure mariti, & intra alios quatuor menſes iure extnei. l. nec ea. §. j. ſ. e. ¶ Que
a rit d. gl. in fi.[a] quid ſi aliquis ſtetit in adulterio continuo ꝑ triennium, a quo tempore incipiemus tp̃s: Dñt quidaz a principio, vt l. ei qui. ſ. de fur. Alij dñt, ꝙ ab vltimo, & ſic vr̃ dicere gl. ꝙ de quolibet adulterio poſſit accuſari. No. bene hanc gl. que gl. vr̃ ꝯ id quod no. in l. vulg. ſ. de fur.

ADDITIO.

a And. Barb. ¶ Querit glo. Vide que remiſi ad l. quicunq;. C. de ſer. fug. ad Bal.

§. **Hoc quinquennium.** No. ꝙ tp̃s ſtatutũ in fi. l. vr̃ ꝙ porrigatur ad omnia capita legis. De hoc tangam. ſ. vi bo. rapto. l. pretor. §. ſi quis aduentu.

1 ☞ Preſcriptio ſtatuta accuſationi crĩali interrumpitur per ſolam libelli oblationem: ſecus in ciuili.
2 Interruptio, que fit per dationem libelli, non prodeſt niſi interrumpenti.

a §. **Quinquennium.** [a] No. ex lege iſta, ꝙ preſcriptio † ſtatuta accuſationi
1
b crĩali, interrumpitur per ſolam ꝓpoſitionem libelli[b], & ſic perpetuatur. Ad quod facit. j. pr. verſ. ibi, poſtulationis dies prima. & ſ. eo. l. miles. §. ſexaginta, quod ſecus eſt in ciuilibus, vbi requiritur citatio, vel lit. conteſt. quod eſt notan. Item ex ver. ſeq. no.
2 † ꝙ ciuilis interruptio, que fit per dationem libelli, non prodeſt niſi interrumpenti. plene no. in l. ſicut. C. de preſcr. xxx. an. Contra huc §. op. ꝙ tp̃s accuſationis alterius proſit alteri accuſanti, vt. j. eo. l. quinquennium. Sol. vt ibi dicam, &c.

ADDITIONES.

a Pom. ¶ Quinquennium. Quod eſt ſpeciale, vt delicta nõ remaneant impunita. l. ita vulneratus. ad l. Aqui. Vide Bar. in l. naturaliter. ſ. de vſuc. & ibi do. meum. Vide Bal. in l. j. verſ. no. in l. j. C. qñ libel. prin. gl. fi. in l. ij. §. fi. ſ. ſi quis in ius vo. non ierit. & aliam gl. xv. q. iiij. ca. placita ſecularia.
b Alex. ¶ Propoſitionem libelli. Per ſolaz dationem libelli interrumpitur ꝑſcriptio in crĩalibus. Bal. ꝯ, diſtinguendo in l. j. C. qñ lib. prin. dat. &c. De hoc per Ro. in l. j. in prin. de arb. per Bar. in l. naturaliter. ad fi. de vſuca.

1 ☞ Dictio autem, aduerſatur his, que ſunt eiuſdem generis.

§. **Eum autem.** Quero, an poſt quinquennium debet accuſari. l. Jul. de adult. vel dz accuſari. l. Jul. de vi pub. vel priua. Rñd. quidam dñt l. Jul. de vi. ſed gl. dt l. Jul. de adult. & hoc innuit iſta aduerſatiua aut, &c.
1 dicit. n. eum autem, quod no. Ex hac gl. no. † ꝙ ſignificatio hui⁹ coniunctionis autem, eſt aduerſari. l. hoc amplius. §. de his aũt. ſ. de dam. infe. & eius natura eſt aduerſari his, que ſunt eiuſdez gñis, vt hac glo. & ideo ſi dicerem ſic, ſcholares legunt, Pet. aũt currit, intelligetur Petr. ſcz, ſcholaris, vt aduerſetur his, que ſunt eiuſdem gñis.

LEX XXX.

Pater. Op. de l. fi. ſ. de pub. iudi. Sol. intellige hic de euidẽti calumnia, vt plene dixi in l. is cuius ope. §. fi. ſ. co.

§. **Sexaginta.** Dr̃ hic lx. dies a diuortio, ſed. ſ. l. pxi. §. ſex menſium. dr̃, ex die diuortij, & ſic eſt idem dicere ex die diuortij, & a diuortio. Et ſic vr̃, ꝙ in v-
a troq; continetur tp̃s de momento ad momentum[a]. l. j. §. biduũ. & §. ſeq. j. qñ app. ſit. quod tene menti pro ſtatutis.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Ad momentum. Vide Mod. in d. §. biduum. iuncto eo, quod dr̃ in §. dies. Sed qñ dr̃ ex die, ꝙ non comprehendatur de momento ad momẽtum, tz Bal. in fi. de iur. do. impe. vide Bar. in l. ex hoc iure. in prin. de iuſt. & iur.

LEX XXXI.

Quinquennium. No. ꝙ iſtud quinquẽnium eſt continuum quo ad ꝓceſſum, ſz eſt vtile quo ad initiuz. ¶ Op. ſ. ꝺ l. mariti. ver. hec amplius. vbi tp̃s accuſationis alterius, non connumeratur. Br̃ ibi loquitur qñ ſecundus accuſator non detulit accuſationi primi, imo ab accuſando euz remoueri fecit: hic vero loquitur qñ accuſationi primi detulit, ipſe tñ poſtea non eſt proſecutus, vel eſt preuaricatus.

LEX XXXII.

a **Nihil.** [a] Ibi non tñ. Dy. conſuluit vnam queſt. an producens falſos teſtes, & etiam ipſi teſtes
1 poſſint eodem libello accuſari. † Et determinauit ꝙ ſic, per l. j. C. ſi re. vel accu. mor. fue. & ibi per Cyn. de qua queſt. vr̃ hic caſus. Facit. j. de fal. l. Athaletus. Ad hoc facit gl. l. ſi poſt. in prin. ſ. eo. in fi. mag. gl.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Nihil. Vide Bar. in l. hos accuſare. §. l. Julia. ſ. de accu. & per iſtum tex. dt Bal. in l. iuris. ad fi. quib. res iud. non no. ꝙ ſñia lata ꝯ occiſores non preiudicat mandatoribus. Et no. ex hoc text. ꝙ plures pñt accuſari eodem libello, vide Bar. in d. l. hoc accuſare. §. j. ſ. de accu.

LEX XXXIII.

1 ☞ Teſtes ſicut ante litem conteſtatam non debent recipi, ita nec dz aliquis torqueri.

a **Si quis adulterium.** [a] Not. dt hic Jac. de Are. ꝙ ſicut ante litis conteſtõnẽ non debent recipi teſtes,
1 ita nec dz aliquis torqueri † ante litis conteſtõnem

in p̄iudicium alicuius accuſandi. Quero, quid vult dicere tex. in preiudicium eius: Gl. dicit vno modo ⁊ bene. Item exponit ſecundo modo ⁊ male. l. ſeruos. §. fi. ſ. de accu.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Si quis adulterium. Et facit quod no. Bar. in l. fi. j. de queſtion. an quis poſſit torqueri añ publicatas atteſtões, vide Bal. in l. milites. de queſt. Ex op. hanc l. allegat Bar. in l. maritus. in ver. vlterius. j. de queſt.

1 ☞ Ciuitas ſi fuit damnata ad deſtructionem muri, an perpetuo murus debeat eē deſtructus.

§. Si quis adulterium.

Hic dr̄ ꝙ diuortiū factū dꝫ durare ꝑpetuo. Contra. j. de ſpe. l. ſi p̄finito. Sol. ibi tp̄s pp imperitiam fuit omiſſum, vt ibi dicam. Facit j ad qõnē.[a] Ciuitas vel
a caſtrum fuit condemnatum, ꝙ deſtruerent muri, ⁊ fuerunt deſtructi, an poſſint reponi: Dy. dt, ꝙ fuit determinatum, ꝙ nõ, qꝛ ꝙ hic dr̄, dꝫ intelligi ꝙ ſint deſtructi perpetuo. Facit l. ſeruus. C. de pe. vbi damnatus ſeruus in vinculis ſtare, intelligitur ꝑpetuo. ⁊ ibi Cy. hoc ponit. Contra hoc vr̄ in c. ex literis. ex̄ de conſtit. Sol. ſi pena imponit ob contumaciam, tunc ceſſante contu-
b macia, ceſſat ⁊ pena[b] d. c. ex literis. ⁊ ibi Inno. hoc tꝫ. Sed ſi ob aliam cāꝫ pena imponit, tunc loquit p̄cedens determinatio.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Facit ad q. Ciuitas fuit damnata ad deſtructionē murorum, an poſtea poterit reficere. Facit quod no. in l. opus. C. de ope. pub. ⁊ Bar. ⁊ Alex. in l. ꝑmiſceri. j. de acq. poſ. ⁊ vide Bar. in l. ſeruus. C. de pe. Et vide de iſta q. p Ang. in l. in numerationib. ſ. de ſol. per Inn. in l. ſi fideiuſſor. in §. meminiſſe. de lega. j. Et tangit Pe. de Anc. in c. j. de vſu. in vj. facit tex. ⁊ ibi Bar. in l. ſicut. §. ſuperuacuam. qui. mo. pig. vel hyp. ſol. Et adde ꝙ per c. ex literis. ꝙ hic alle. Bar. dicebat Bal. in l. ij. C. de poſthu. ꝙ bannū, ꝙ fert ex contumacia, bannito ꝯparēte in legitimo terīo, reducit ad ſimplicem citationem, ꝙ intellige vt p cū in l. ita demum. C. de proc. ⁊ no. in l. abſentem. de pe. ¶ Pom. Uide aliquam in ſimili adducta p Alex. ⁊ doct. in l. ſi fideiuſſor. §. j. de le. j. ⁊ vide Fel. in d. c. ex literis. i verſ. ſcda declaratio. ⁊ ibi Barb. ⁊ Alex. conſ. xxx. inci. ex allegatis. ver. non ob. bannum. vol. vij.

b Alex. ¶ Ceſſat ⁊ pena. Ceſſante contumacia ceſſare dꝫ pena l. j. §. pater. ſ. de col. bo. ⁊ not. Bal. ⁊ doc. in l. publia. §. j. depo. c. ex literis. de cōſti. Et qñ pena imponit, an p̄ſumat, impoſita ob crimen, an pp contumaciā, d. Ant. ⁊ Jo. de Lign. in d. c. ex literis. dt ꝙ ob crimen p̄ſumit impoſita. alle. In. in c. cum bone. de eta. ⁊ quali. ſ. Im. dt ꝙ Inn. hoc non dt, ⁊ ꝙ hoc dictum non eſt verum, p l. ſi pſes. ⁊ l. ſi de interpretatione in rõne ſui. j. de pe. ⁊ hoc dt ſatis voluiſſe Hoſ. ⁊ Jo. And. poſt euꝫ in d. c. ex literis. Pro cuius intellectu vide Bal. in l. acceptam. in ix. q. C. de vſur.

LEX XXXV.

Accuſaturus.

Hec eſt bona lex ⁊ h. Jo. Per porrectioneꝫ libelli male concepti non interrumpit p̄ſcriptio adulterij. ¶ Op. ſ. d arb. l. qꝛ arbiter. ⁊ l. ſi is cui. ſ. de le. ij. Gl. non ſoluit, ſed rñd. ibi totum ius ſuum ꝯſumpſerat ille, q volebat mutare ⁊ variare: hic vero ſecus. ¶ Ulterius dr̄ hic, ſi tpa
a largiant. quero, de quibus[a] tp̄ibus loquit: Gloſ. dat tres rñſio. Primo, ꝙ loquit de tp̄e ſtatuto a iudice l. Titia. ſ. de acc. ⁊ hec eſt ſatis bona. Alia, ꝙ loquat de tp̄e xxx. dier. de quo loquit l. libellorum. in fi. ſ. de accuſ. Sed iſta eſt falſa ⁊ reprobatur in d. l. libellorum. in fi. Tertia ſol. eſt, ꝙ hic loquitur de tp̄e quinquennij, de quo loquitur l. quinquennium. ſ. eo. ⁊ iſta eſt bona. Sed ꝯ hoc op. p porrectionem libelli fuit iſta accuſatio perpetuata. l. mariti. §. quinquennium. ſ. e. Sol. ibi libellus erat bene conceptus: hic male. ¶ Sed ꝯ hoc op. ego video, ꝙ p̄ſcriptio interrū-
b pit per ſolam citationem. l. cum notiſſimi. C. de p̄ſcri. xxx. an.[b]
c ergo multo magis per dationem libelli, lꝫ male[c] concepti. Cir-
d ca hunc paſſum habetis gl. in auf. offerat.[d] C. de lit. conte. ⁊ ibi ſe non bñ firmat ⁊ ponit varias opi. ideo dico ſic. Quedā eſt preſcriptio. que per dationem libelli interrumpit, ⁊ in illa inſpicit.
e vtrum libellus ſit[e] bene conceptus vel non. Caſus eſt hic, cōiuncta. l. mariti. §. quinquennium. ſ. eo. Quedā eſt p̄ſcriptio, que p
f ſolam citationē[f] interrumpit, vt p̄ſcrip. xxx. an. ⁊ in illa inſpici-
g tur, an citatio[g] ſit bene facta, non curo vtrum libellus ſit bñ cōceptus vel non. l. cum notiſſimi. C. de p̄ſcr. xxx. an. Et ita loquit opi. illorum in d. auf. offeratur. Quedam eſt p̄ſcriptio, que per ſolam lit. conteſtō. interrumpitur l. ij. in fin. ſ. pro empt. ⁊ in iſta inſpicimus an lis ſit bene conteſt. vt in d. auth. offeratur. Fꝫ aliā opi. ⁊ l. ſi pater. C. ne de ſta. defun.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Quero, de quibus. Et vide ꝙ no. Bart. in l. edita. C. de eden. ⁊ Bal. in l. accuſationem. C. qui acc. non poſ. Adde ꝙ Ale. in l. quicquid aſtringende. de ver. obl. alle hunc tex. ꝙ appellās recte appellat, ſi dt habeas expſſis cās grauaminis vſq; cras, qꝛ dabo tibi in ſcriptis: ſi tñ illa dies ſequēs ſit intra tpa appellandi. ⁊ ita dicit hoc vltimum tenere Bal. in l. ij. C. de epiſ. aud. ⁊ Ang. ⁊ Imo. in d. l. quicquid aſtringende. idem velle.

b Alex. ¶ xxx. an. Adde Bal. in l. ſi mater. C. ne de ſta. defun. ⁊ in l. cum notiſſimi. C. de p̄ſcr. xxx. an.

c Alex. ¶ Male cōcepti. Utrum per libellū male ꝯceptum interrumpat p̄ſcriptio. adde Ale. l. iuſte. ff. de acq. poſ. ad fi. Et quid in minus ſolenni citatione, adde Bal. in l. ⁊ poſt edictū. de iudi. ⁊ no. que dixi in l. cum notiſſimi. C. de p̄ſcr. xxx. an. ⁊ dicit Bal. ꝙ non requiritur peremptorium edictum ad interrumpendū, ſed ſufficit vnica citatio, ⁊ cum Bar. hic tranſit Bal. in l. edita. C. de eden. Adde an per citationem minus ſolennem interrumpatur preſcriptio, Bal. conſ. clxvij. j. lib.

d Alex. ¶ Auf. offeratur. Et ibi Bald. qui aliter loquitur. ⁊ vide Bal. in l. j. C. ex deli. defuo.

e Pom. ¶ Libellus ſit. Uide Feli. in c. cām que. de teſti. in verſi. fallit primo. ⁊ in d. c. illud. in ver. ſecunda declaratio. de p̄ſcri. ⁊ Are. conſi. xxx. ⁊ vide Alex. conſi. v. vol. v. Et dicit, ꝙ ēt in caſib. in quib. ſola citatio interrumpit p̄ſcriptionem, intelligi dꝫ dūmodo citari faciens ipſe comparuerit in termino citationis, ⁊ debitum ſuum fecerit.

f Alex. ¶ Solam citationem. Uide Bal. in l. j. C. de fru. ⁊ li. expē. vbi dicit, ꝙ ēt in p̄ſcriptione que interrumpit per lit. conteſta. ſi libellus fuit ineptus, cuius vigore ſecuta fuit abſolutoria, omnia perimuntur, ⁊ etiam interruptio.

g Alex. ¶ An citatio. No. ꝙ citatio nulla non interrumpit p̄ſcriptionem, ⁊ an comparitio ſequens citationem nullā, validet eā, adeo ꝙ interrūpat p̄ſcriptionem, vide Bal. in l. j. §. j. ⁊ ibi no. de feri. Adde Bal. in ant. oēs. C. ſi vt ſe ab here. abſt. ⁊ in aut. offerat. C. de lit. conte. vbi ad hoc alle. iſtam gl. ſed certe gl. ibi expſſe tꝫ ꝯrium. arbitror Bal. ibi eē corruptum. ⁊ vide Alex. in d. l. j. de fer. in prin. ⁊ tñdo, ꝙ ſpontanea comparitio validet citationem, tunc quero, an ſola comparitio ſequens interrumpat, an ſolum cum deuentum eſt ad lit. conteſt. p t. n. eē interuallū magnū inter comparitionem, ⁊ lit. conteſt. ⁊ obiectioneꝫ dilatoriaꝫ, que obiectio p̄ſcriptionem interrumpit. c. cum dilectus. de or. cog. ⁊ in hoc Pe. de Anc. in l. j. de fer. tꝫ ꝙ per ſolam ſpontaneā cōparitionem interrumpat, qꝛ hꝫ vim citationis, ⁊ maiorem, vt pꝫ ex his que hñr ⁊ no. in d. §. j. in c. fi. de elec. in vj. quod eſt no. Ad de Bal. in addi. Spe. in ti. de cita ⁊ ibi no. dixit, ꝙ meminit ſe legiſſe, ꝙ citatio realis interrumpat p̄ſcriptionem. Et ad p̄dicta dicit Bal. in l. ꝑperandum. §. ⁊ ſi quidem. C. de iudi. ꝙ ſi citatio non ſit legitime facta, ſnia lata ꝯ actorem ſit ipſo iure nulla. Et an libelli oblatio cum executoris miſſione coram arbitro, interrumpat p̄ſcriptionem, ſi cōpmiſſum non tꝫ, vide Gui. de Su. in l. cū antea. C. de arb. ⁊ tꝫ ibi ꝙ non, p l. ſi pater. C. ne de ſta. defun. ⁊ ad Bar. hic vide Alex. in rub. ff. de in ius vo. cuꝫ concor. Adde ꝙ citatio gñalis ⁊ indiſcreta interrūpit p̄ſcriptionem. ⁊ facta ēt in alio loco quam domicilij p̄ſcribentis, vt voluit Bal. conſ. clxvij. j. lib. Et an per oblationem inepti libelli, per eundē in addi. ad Spec. in ti. de cita. ¶ Clau. de Seyſ. Adde in materia ꝙ dt Alex. in l. ſcire. §. ſi a fure. ſ. de ver. obl.

LEX XXXVI.

Filiumfa.

No. ꝙ in publicis iudicijs p̄t eſſe filius ſine patris voluntate, vt hic ⁊ habuiſtis in l. inter liberas. §. filiuſfamil. ſ. eodem. ⁊ ibi dixi.

LEX XXXVIII.

1 ☞ Hec lex in adulterio ſimplici eſt correcta, non in adulterio cum inceſtu.
2 Pena inceſtus eſt pena adulterij.
3 Puniri quis põt de adulterio ⁊ inceſtu, vel de ſtupro ⁊ inceſtu.
4 Stuprum eſt ſpecies ſeparata ab adulterio ⁊ inceſtu, ⁊ committit in viduam, vel in virginem.
5 Quid operetur ꝙ quis teneatur de adulterio ⁊ ſtup. vel ſtupro ⁊ inceſtu, cum equalis ſit pena.
5 De quo errore intelligatur in hac lege.
7 Mulier ꝯhens matrimonium ꝯ ius gentiuꝫ non excuſatur: ꝯ ius ciuile ſic.
8 Coitus qui fit ſine colore matrimonij, eſt punibilis, ⁊ qualiter.
9 Coitus prohibitus de iure gentium, vel naturali, ſub colore matrimonij qñ ſit punibilis, ⁊ qñ non.
10 Ignorantia quod maxime preſumatur in muliere, ⁊ minore in matrimonio.
11 Contrahentes inceſtas nuptias qua pena puniantur.

Con-

12 Contrahentes matrimonium in caſu prohibito quorum vnus
ſciuit, alter ignorauit, ſciens punitur, ignorans non.
13 Error iuris in contrahente matrimonium, qualiter probetur.
14 Error iuris dꝫ allegari, ⁊ non ſufficit ꝙ appareant pſumptio-
nes ſufficientes.
Poſitiones de errore fieri debent.
15 Excipiens de preſumptionibus erroris, videtur errorem allee
gare.
16 Delinquens ignoranter, excuſatur, quando delictum non com-
mittitur principaliter in iniuriam alicuius: ſecus ſi committe-
retur.

Si adulterium.

Hec eſt bona lex, ⁊ ſub
tilis, ⁊ difficilis. S cō
mittitur adulterium cum inceſtu, mulier punitur vt
vir. Idem ſi committitur ſtuprum ⁊ inceſtus: ſed ab
inceſtu excuſatur pp ignorantiam, que pſumitur in muliere mi
nore, ⁊ ſtatim penitente. h. d. vſqꝫ ad §. Imperatores. ¶ Diui-
ditur principaliter in tres partes, vel quatuor. Primo loquit,
qñ committitur adult. cum inceſtu. Secundo, qñ committit ſtu
prum ⁊ inceſtus a maſculo. Tertio, qñ committitur ſtuprum, ⁊
inceſtus a muliere ſub colore matrimonij. Quarto, qñ maſcul⁹
aliqualiter excuſat. Quinto, qñ in totum liberat. Secunda ibi,
ſtuprū. Tertia ibi, quare mulier. Quarta ib. nonnunꝗ. Quin
1 ta ibi, fratres deniqꝫ. ¶ Op. † ad primam part imo aliter punit
mulier ꝙ vir, vt in aut. ſꝫ hodie. coniūcta. l. ꝗuis. C. eo. Sol. In
adulterio ſimplici hec lex eſt correcta: ſed in adul. cum inceſtu
nil eſt innouatum p illa iura, ar. ad hoc. j. l. px1. §. pſcriptione. ⁊
2 §. inceſtu. ¶ Querit gl. que eſt pena inceſtus: † Gl. dt, ꝙ eadem
pena eſt inceſtus, que eſt adulterij, vt hic colligit, ⁊ habuiſtis no
tatum in l. inter liberas. §. j. ſ. eo. non habetis alia circa primā
par. ¶ Sequit §. ſtuprum. vbi eſt ſecūda pars, ⁊ eſt difficilis §.
⁊ legit duob. mo. in iſtis glo. Primo, ꝙ hic loquitur ſimpliciter
de adult. ⁊ inceſtu. Secundo modo, ꝙ loquat de ſtup. ⁊ inceſtu.
Et ꝙ hec lex loquit de adul. ⁊ inceſtu. Primo facit tert. qui dt,
an adulterij pena ſufficiat. Huic lec. applaudit gl. ſuper verbo,
ſtuprum. ⁊ gl. ſuper verb. filiam. ⁊ gl. ſuper verb. concurrāt. Se
cundo mō legit hec lex, vt dixi de ſtup. ⁊ inceſtu. Pro hac lect.
facit tex. qui dt ſtuprum, huic etiam applaudit gl. ſuper verbo,
adulterij. ⁊ gl. ſuper verb. duplex. ⁊ gl. ſuper ver. errore. Quero
igit, que iſtarum lec. ſit vera: Rñd. hic loquit de ſtup. ⁊ inceſtu.
De adulterio. n. ⁊ inceſtu non pt loqui: qꝛ cum nupta nulla ca-
3 dit excuſatio, vt. j. ea. l. ver. fratres. ¶ Ulterius quero † p decla
ratione legis, vtroqꝫ delicto puniat. ſ. de ſtupr. ⁊ inceſtu. vel de
adul. ⁊ inceſtu. Glo. dt ꝙ ſic, ⁊ bene. Et hoc vult dicere tex. hic,
ibi, qꝛ multum intereſt. vbi ſoluit hanc q. qꝛ vr velle, ꝙ qñ facit
ſcienter, puniat de vtroqꝫ. ſ. facit l. qui de crīe. C. de accu. ¶ Con
tra hoc op. de l. ſenatus. ſ. de accu. Sol. ibi dt ob id crimen: hic
vero ſunt diuerſa delicta, lꝫ ex eodem facto deſcendat. Contra
a hoc[d] op. de l. ſenatus. put loquit in parricidio ⁊ homicidio, que
ſunt delicta diuerſa, ⁊ tñ non pt quis puniri de vtroqꝫ. Rñd. illa
delicta hñt ſe vt genus, ⁊ ſpecies: ſed delicta, de quibus hic loqt
hñt ſe vt excedentia, ⁊ exceſſa, ſeu ſpecies ſeparate. Sed ꝯ hoc
op. de l. ſenatus. put hic loquit de ſtup. ⁊ inceſtu. Nam ſtuprū
vr genus ad oēm coitum illicitum. Rñ. non eſt verum, imo ſtu-
4 prum † eſt ſpecies ſeparata, qꝛ non committit, niſi in viduā, vel
in virginem, vt habuiſtis. ſ. e. l. ſtuprum. §. j. ⁊ l. inter liberas. §.
j. ¶ Dixi, ꝙ tenet de vtroqꝫ. ſ. de adulte. ⁊ inceſtu, ſeu ſtup. ⁊ in-
5 ceſtu. ¶ Quero, † quid releuat de vtroqꝫ teneri: Si. n. eſt equa-
lis pena, qꝛ eſt pena capitis, nil releuat teneri de vtroqꝫ, cum ſe
mel tm̄ poſſit decapitari. l. vulgaris. in prin. ⁊ ibi dixi. ſ. de fur.
Rñ. iſtud eſt vtile. Primo, qꝛ ſi ſequatur abſolutoria ſuper vno
poterit ab alio crīe accuſari. l. qui de crimine. C. de accuſ. Item
ſi ſequatur condemnatoria, pdeſt in hoc, qꝛ ſꝫ tpa. hec non erat
pena capitis, ſed minor, vt not. in l. ij. §. miles. ſ. de his qui not.
infa. ⁊ l. ſi quis viduam. j. de queſt. ⁊. j. de re mili. l. qui cum vno.
§. adulterij. ⁊ ideo pdeſt etiam ſcire pp ſtatuta ciuitatis, que ho
die minorem penam imponunt p adulterio. Item qñ iſta deli-
cta ſunt ſimul coniuncta, vnius pena augetur pp aliud, vt. j. eo.
6 l. px1. ¶ Item dr hic, † errore ⁊c. quero de quo errore loquitur
hic: Dicit gl. de errore facti iuſtiſſimi. Alij dīnt, de errore iuris,
⁊ tunc dic, ꝙ loquitur de errore, qui declarabit inferi⁹. ¶ Que-
ro, quid vult dicere contumacia iuris, ⁊ contumacia ſanguinis:
Rñ. vult dicere, ꝙ ſciebat ius, ⁊ ſciebat parentelam, ⁊ vtrunque
continetur. Non habetis alia hic, circa hanc partem. ¶ Sequi
7 tur tertia pars, que incipit, quare mulier. Ex hoc no. † ꝙ ſi mu-
lier ꝯhit matrimonium ꝯ ius gentium, punitur, ſed ꝯ ius ciuile
excuſat. ¶ Op. ⁊ vr, ꝙ etiam, qñ ꝯhit ꝯ ius gentium, excuſet mu
lier. j. ea. l. verſ. fratres. Hic hoc fecit ſcienter volens ꝯhere ma-
trimonium: ſed in verſ. fratres. fecit ignoranter ꝯhendo matri-
monium, ꝙ credebat ſe ꝯhere licite, ⁊ hoc eodem modo de ca, ꝗ
ignoranter fecit, dꝫ intelligi ver. nam ſi ſola. qui ponit hic, vt. j.
dicetur. ¶ Expeditus de tertia parte, venio ad quartam, ꝗ inci
pit, nonnunquam. Hic non habetis alia. nam eius materiam. j.
px. §. dicam. ¶ Sequitur quinta pars, que incipit, fratres. ⁊ di-
uiditur in partes quatuor. Primo ponit reſcriptum, qñ quis
excuſatur pp etatem. Secundo ponit aliud reſcriptum, qñ quis
excuſatur pp pniam oñſam per diuortium. Tertio ponit aliud
reſcriptum, qñ quis excuſatur pp pniam oñſam per ſupplicatio
nem. Quarto Juriſconſultus reaſſumit omnia pcedentia. Se-
cunda ibi, ijdem Imperatores. Tertia ibi, ijdē Pollioni. Quar
ta ibi. inceſtum autem. ¶ Op. de l. qui ꝯ. C. de ince. nup. Huius
timore gl. diſtinguit hic, dicens, ꝙ ibi errauit in facto: hic in iu-
re. Et annectit glo. vnum verbum, ꝙ in inceſtu, ſi quis errauerit
in iure naturali, vel gentium, nullo modo excuſatur, lꝫ aliquali-
ter releuatur. Hoc dictum non plꝫ mihi p tex. in ver. ijdem Im
peratores. Nam matrimonium ꝯctum cum nouerca eſt illicitū
de iuregentium, qꝛ illa matrimonia dīr de iuregen. illicita, que
ſunt prohibita rōne conſanguinitatis, vel affinitatis. Ita intel-
ligit Azo in ſumma. C. de inceſt. nup. ⁊ in ſumma de inter. mat.
8 in prin. ¶ Et ideo † p declaranda iſta materia: volo vos ſcire, ꝙ
habetis tres gl. in hac materia. Una eſt hic, alia eſt i l. qui ꝯ. C.
de inceſt. nup. Alia eſt, que eſt perfectior, ⁊ melior, in aut. de in-
ce. nup. §. j. ſed tñ non bene declarat. Ideo pro huius declara-
b tione[b] volo te ſcire, ꝙ qñqꝫ coitus fit ſine colore matrimonij tunc
iſto caſu punitur indiſtincte iſte talis coitus: ⁊ puto ꝙ punit ſm
illud, ꝙ eſt in veritate, non ſm illud, ꝙ putabat. ſi erat conſangui
nea, punietur de inceſtu. ſi nupta, puniet de adulterio, qm̄ dabat
ab initio operam rei illicite, ⁊ erat in dolo, arg. ſ. de fur. l. vulga
9 ris. §. ſi quis ex. ⁊. ſ. de iniur. l. eum. §. ſi iniuria. Qñqꝫ † iſte talis
coitus fit ſub colore matrimonij, ⁊ hic eſt aduertendum. Aut tu
queris, vtrum ipſe puniatur l. Jul. de adul. ⁊ ſtup. ⁊ de inceſtu.
Aut tu queris, an puniatur ex conſtitutionibus que puniunt ꝯ-
hentes inceſtas nuptias. Primo caſu, aut ipſi ſciuerunt ius, ⁊
factum, ⁊ puniuntur, vt hic in §. ſtuprum. ibi contumacia iuris,
⁊ ſanguinis, ⁊c. qꝛ punitur de ſtup. ⁊ inceſtu, vt hic dr: aut igno-
rauit vterqꝫ, ⁊ ſunt excuſati. l. qui ꝯ. C. de inceſt. nup. ⁊ hoc prout
hic dt, errore iuris matrimonium illicite ꝯhatur. Aut ignora-
bat factū, ⁊ ſciebat ius, ⁊ tunc idem, ꝙ excuſet: vt hic, put dr er
rore, d. l. qui ꝯ. C. de inceſt. nup. Aut eꝯ ſciebant factum, ⁊ igno-
rabant ius, ⁊ in iſto caſu ſi quidem mulier eſt, excuſatur: vt hic
in ver. fratres. ⁊ in ver. quare mulier. ibi. nā ſi ſola ⁊c. ſi erat ma
ſculus: tunc aut minor: ⁊ excuſatur d. verſi. fratres. aut maior: ⁊
tunc ſi, ſtatim cognouerit, eum penituerit, que pnia oñditur per
diuortium, vel per ſupplicationem: ei parcit ſimiliter: vt hic in
ver. ijdem Pollioni. ⁊ in ver. ijdem Imperatores. Aut ſtatim
non penituit: ⁊ tunc punitur: ſed mitius, vt in ver. nonnunquā.
Aut dubitabatur, vtrum ſciuerit vel ignorauerit: ⁊ tunc aut ma
trimonium eſt ꝯctum clam: ⁊ pſumit ſcientia. l. vlti. ſ. de rit. nu.
⁊ l. j. C. de inter. mat. ſm intellectū gl. quem ponit hic, ⁊ ibi. Aut
10 fecit palam † ⁊ tunc pſumitur ignorantia. d. l. vlt. de rit. nu. que
maxime pſumit in muliere, ⁊ minore, in eo, quem ſtatim penitet
facto diuortio vel ſupplicatione porrecta: vt vidiſtis hac le. Si
11 vero † queris[c] qualiter quis puniatur illis conſtitutionib⁹, que
c puniuntur inceſtas nup. eſt aduertendum: qꝛ in hoc triplex pe
na: vna eſt ꝙ matrimonium non valeat: ⁊ iſta indiſtincte hꝫ locū
⁊ non excuſatur ignorantia vel etate. C. de inter. mat. ⁊ hac l. ver
ſi. fratres. vbi oīno pcipiunt coniunctionem diſtrahi. Alia eſt, p
quam adimit lucrum: ſeu a lucro repellit. ⁊ in hac l. diſtinguit,
aut fuit ſciens, ⁊ hꝫ locum illa pena: aut ignorans: ⁊ tunc aut fuit
ignorantia iniuſta. ⁊ a pena excuſat. aut iniuſta ignorātia, ⁊ tunc
non excuſat l. q ꝯ. C. de ince. nu. Et ex hoc ſeqt, ꝙ ſi errent in iu-
re, cū eēt ignorantia iniuſta, nihiloīus tenerent pena illi⁹ l. q ꝯ.
C. de ince. nu. Tertia eſt pena, p quā punit, ⁊ in perſona, ⁊ in bo
nis, ⁊ illa pena non hꝫ locum, niſi tales nuptias ꝯxerit doloſe ⁊
ſcienter: ⁊ ideo quecunqꝫ ignorantia ab illa pena excuſaret. Ita
loquit d. aut. C. de ince. nu. ⁊ aut. de ince. nup. §. j. ⁊ quod ibi no.
12 ¶ † Querit gl.[d] quid ſi vnus ſciuit, alter ignorauit: Dic vt no.
d hic in l. qui ꝯ. C. de ince. nup. que in ſciente hꝫ locum, vt. ſ. dixi.
13 ignorans excuſatur vt ibi, vt. ſ. dixi. ¶ Ult. † ex hac l. not. duo.
Primo qualiter iuris error probatur, ⁊ habes ꝙ pbat ex iſtis
qualitatibus, qꝛ fecit palam ⁊ ſtatim cum fuit ſibi dictum, dimi-
ſit vel erat minor ex iſtis pſumitur error iuris, vt hic, ⁊ in verſi.
e fratres. ⁊ §. inceſtū. plene dixi in l. ij. ſ. de cōfeſ. ¶ Secūdo no.[e]
14 † ꝙ non ſufficit ꝙ appareant pſumptiones ſufficientes ad pro
f bationem erroris, niſi etiam error allegetur[f]. Hoc dicit hic in
fi. text. notabi. ibi, vtiqꝫ ſi error allegatur ⁊c. Unde memento ꝙ
15 facias poſitionem erroris, quod perpetuo tene menti. ¶ † Ulti
g mo poſſemus[g] etiam dicere, ꝙ ille qui faceret exceptionem de
preſumptionibus erroris, tunc hoc faciēdo videretur allegare

erroꝛem,ſicut dicimus in libello.l.oēs.§.Lucius.ſ.de his que
in frau.cre.¶Hic vr̃,ꝙ ex pnīa quis conſequat̃ impunitatem
delicti.Contra.ſ.de fur.l.qui ea mente.Solu.hic pnīa oñdit,⁊
16 declarat in ptō non fuiſſe dolum:ibi vero ſecus. ¶Ulti.†que-
ro,ego video,ꝙ ꝓꝑ ignoꝛantiam quis excuſatur, ſed an puniat̃
alia pena extraoꝛdinaria:Ur̃ ꝙ ſic.l.reſpiciendum.§.nelinquunt.
j.de pe.⁊ l.ij.§.hac actione.ſ.vi bon.rap.In ꝯtrium eſt iſta lex,
niſi in caſu,vt.ſ.dixi.Sed rñdeo,qñ delictum non committitur
in iniuriam alicuius pꝛincipaliter,tunc ſi ceſſat dolus,nulla pe
na venit imponenda,vt hic:ſecus ſi in alicuius iniuriam reſpi-
ceret pꝛincipaliter,vt.j.e.l.pe.⁊ ibi tangaꝫ.

ADDITIONES.

a Alex.¶Contra hoc.Uide plene glo.in auth.de inceſt.nup.vbi ponit quid ſit inceſtus,⁊ quid nefarius coitus.⁊ vide gl.Inſtit. de nup.§.ſi aduerſus.

b Alex.¶Huius declarōne.Ex his dictis habes,qs coit⁹ ſit ꝓhibitus,⁊ quis ſit ꝑmiſſus,⁊ quid in nouerca,⁊ vide gl.Inſti.de nup.§.ſi aduerſus.Quid in alio ſimplici foꝛnicatoꝛe,vt ſolutus cum ſoluta:Quidam dicebant,ꝙ iſta ſimplex foꝛnicatio nō erat ꝓhibita de iure ciuili,ſꝫ de iur.cano.tm̃. ⁊ idō erat crimen eccleſiaſticum.Allegant Fed.in conſ.Sꝫ pt ſaluari dictum Fede.in foꝛnicat.pſby.vt no.in c.eos.xxxij.diſt.Item pt ſaluari in puro concubinatu,qui non eſt ꝓhibitus a iure ciuili,vt.ff.de cōcu.ꝑ totum.Sed rl̃r oīs alia foꝛnicatio,punit̃,no.Bar.in l.j.de cōcubi.Quid in Iudeo hn̄te coitum cū xp̄iana,an puniat̃ a iudice ſeculari,vel eccleſ.vide gl.in c.ſepe.xxviij.q.j.⁊ quod hr̃ in ca.in archiepiſcopatu.de rap.⁊ conſuluit Io.Cal.in ſuo conſ.ꝙ ponit in ti.de fo.comp.in conſ.xij.⁊ repetijt ſub ti.de iudi.⁊ Petr.de Anc.in conſi.xiiij.⁊ Io.And.in c.gaudemus.de diuoꝛ.que no. Et qua pena puniat̃ Iudeus hn̄s rem cum xp̄iana,⁊ qua pena hn̄s rem cum bꝛutis,⁊ qua pena puniat̃ mulier faciens officiuꝫ hoīs,vide que dixi in l.cum vir.de adul.⁊ gl.in c.inter opa charitatis.de ſpon.dīt,ꝙ crimen meretricij ſub diſſimulatione pertranſit,⁊ tñ meretricari eſt pctūm moꝛtale xxxij.q.iiij.in c.meretrices.Quid in hn̄te rem cum beſtijs,vide tex.in c.ſi mulier.alias,mulier.xvj.q.j.que ꝑ ſing.allc.Ro.in l.ſi vero.§.de viro.in xxxvj.alias.xlvj.fal.ff.ſo.ma.Adde ꝙ Old.conſ.cccxxxiij.dīt,ꝙ Iudeus cognoſcens xp̄ianam dꝫ puniri extraoꝛdinarie,⁊ dīt,ꝙ illi Iudeo pꝛo quo ipſe conſuluit,fuerunt inciſa virilia.

c Alex.¶Si vero queris.Adde gl.in verb.nouerca.⁊ Bal.in l.auunculo.ſ.de cond.ſine cau.⁊ Io.And.in c.ex tenoꝛe.q fil.ſint legi.⁊ que no.in l.fi.j.eo.Et an filij ex illegitimo matrimo.nati ſeu alias illicito inter ignoꝛantes ſint legitimi,vide ſing.Bald. poſt gl.in l.qui ꝯ.C.de inceſt.nup.

d Andr.Barb.¶Querit gl.Et adde Bald.in d.l.qui ꝯ.C.de inceſt.nup.

e Alex.¶Secundo no.Iuris ignoꝛantia,vel erroꝛ non ſufficit,niſi allegetur.Idem gl.ſing.in cle.appellanti.de app.In notoꝛio vide que dixit Alex in l.j.poſt Bal.C.vt que deſunt aduo. vbi oīno vide.adde Bal.in l.ſuper longi.C.de pꝛeſcr.lon.tem.Et an ſufficiat allegare poſtꝙ eſt concluſum in cā vide do.in c.ꝑuenit.de emp.⁊ ven.⁊ ibi an iudex poſſit ſupplere.Et an conſuetudo debeat allegari,vide Bal.in l.veniam.de in ius vo.⁊ no.in l.ſi quis non dicam.de epiſc.⁊ cle.in l.quicunqꝫ.C.de ſer.fugi.Et dum hic tangitur de iure pꝛeſumptionis,vide Bar.⁊ ibi ſcripſi in l.j.de exce. Et quotuplex eſt p̄ſumptio,vide gl.magnam in l.fi.quod me.cau.⁊ gl.in c.is qui.de ſpon.⁊ facit.§.ijdeꝫ Pollioni.j.ea.l.ad ea que no.refert Ale. in l.a diuo.§.ſi ſuper reb⁹.de re iud.Et bonum dictum de conſuetudine,vide per Bart.in repe.l.de quibus.x.q.pꝛin.ſ.de legi.vbi dīt,ꝙ creditur excellentiſſimo doc.vſquequo ꝓbet̃ in ꝯtrium.Adde ad Bart.in hoc verſic.ſecundo quero.Rom.conſi.clxxvij.vbi pulchꝛam limitationem ponit.

f Pom.¶Erroꝛ alleget̃.Bene facit dictum Io.And.⁊ Compo.in c.cum dilectus.de conſue.per tex.in c.ea noſcit̃,ſm̃ vnuꝫ intellectum magis cōiter appꝛobatum.de his que fi.a pꝛela.ſine conſenſu cap.⁊ quod not.gl.in c.appellanti.de app.⁊ Io.And.in c.ij.vt li.non conte.Et ꝓ hoꝛum declarōne vide do.Alex.in l.qui in aliena.verſi.ex gl.not.ſ.de acq.here.vide etiam Alex.in conſ.cxxxvj.vol.ij.⁊ ſeq.xxxvij.⁊ Raph.Cum.conſ.vij.⁊ xliij.⁊ Alex.conſ.cxiij.vol.iiij.⁊ Ro.conſ.lj.in pꝛin.⁊ lxxij.⁊ Ale.ꝯſ.j.vol.v.⁊ vnum verbum Feli.in c.que in eccleſiarum.verſ.limita quarto.de conſtitut.⁊ in c.intimauit.de teſti.⁊ in c.afferte.in ij.nota.de p̄ſump.⁊ in c.qꝛ veriſimile.co.ti.⁊ in c.de quarta.de p̄ſcrip.⁊ Cep.conſ.vj.⁊ xxxix.⁊ in c.fi.de p̄ſcri.⁊ Barb.conſ.l.volu.j.⁊ conſi.lxij.co.vol.⁊ Ant.de pꝛato,in conſi.Barb.ad fi.vol.j.⁊ Fel.in c.j.de re iud.⁊ in c.inter ceteras.co.ti.⁊ ad fi.⁊ Barba.conſ.viij.vol.ij.⁊ conſ.xvj.vol.ij.⁊ conſ.xxxv.eo.vol.ij.⁊ cōſi.xlv.eo.vol.ij.⁊ conſi.lxx.eo.vol.⁊ Ro.conſ.lxxvij.⁊ clxiiij.ꝙnot.Felin.in c.cum oꝛdinem.de reſcrip.⁊ Are.in c.inquiſitionis.§.tertie dubitationis.de accuſ.⁊ conſi.cxij.in fi.⁊ Feli.in c.ad hec.de appel.

g Alex.¶Ulti.poſſemus.Qui facit exceptionem de pꝛeſumptionibus erroꝛis,vr̃ erroꝛem allegare. Pꝛo hoc facit quod not.Bar.in l.j.ſ.de excep.

a **§.Imperatoꝛes** [a]Tene menti hunc caſum, qꝛ bonus caſus eſt.

ADDITIO.

a ¶Imperatoꝛes.Uide Fel.in c.cum dilecti filij.de excep.⁊ ſ.in l.ſi adulterium.§.ijdem Pollioni.vide Fel.in c.cum oꝛdineꝫ.de reſcr.⁊ in c.fi.de pꝛeſcr.⁊ in c.afferte.vbi late,de p̄ſcr.

1 ☞Filius pt patrem bannitum occidere,ſtante ſtatuto,ꝙ bannitus poſſit impune offendi.

§.Liberto No.tex.ibi,nā cuius fame,⁊c.Dyn.dīt,ꝙ arg.huius.§.dici pt,ꝙ ſi contineat̃ in ſta
tuto,ꝙ exbannitum quis poſſit occidere,ꝙ non ideo eius vigo-
1 re †filius poterit occidere patrem exbannitum,ſicut nec libert⁹
patronum,nec vaſallus dñm.Pꝛo hoc facit in aut.d ince.nup.
§.l.de obſe.pat.pſt.l.pe.facit l.mutus.§.manente.ſ.de iur.dot.
Sed aduertatis,iſta q.fuit ſemel facta Tuderti,⁊ cum eēt com-
miſſa cuidam collegio,fuit conſultum ꝙ filius potuit patrem im
a pune occidere neſcio per que iura.⁊ hoc puto verum, [a] ꝙ filius
tunc poſſit patrem occidere impune.Nam lꝫ hic libertus repe
riat patronum in adulterio,remanet patronus,⁊ hꝫ iura patro-
natus:ſed non ſic in exbannito,qui efficitur hoſtis, ⁊ transfuga
ciuitatis.l.amiſſione.§.qui deficiunt.ſ.de capi.dimin.⁊ ſicut is
perditur ciuitati, ita perditur filio.l.poſtliminium.§.filius.j.de
capt.⁊ poſtlim.reuer.Ad quod facit.l.milites.circa fin.j.de re
mil.⁊ eſt caſus exp̄ſſus.ſ.de relig.l.minime.

ADDITIO.

a Alex.¶Puto verum.Sali.etiam tꝫ ꝙ ſic, in l.j.C.de his q par.vel lib.occi.vt ibi plene per eum.Et ad iſtam q.alleg.Im.⁊ Ange.de Are.in l.triticum.ad fi.de verb.obl.vbi concludunt,filiū poſſe interficere patrem hoſtem ciuitatis.Et dīt ipſe fuiſſe in facto,in Baldazo.Et facit ad hanc q. Bar.hic tex.l.minime.ff.de relig.Et qui cecidit pꝛo patria,in eternum credit̃ viuere.Inſti.de excu.tu.§.ſed ſi in bello.⁊ no.Bart.in d.l.minime.Adde ꝙ ꝓꝑ hoc ꝙ filio liceat occidere patrem hoſtem ciuitatis.Abbas conſuluit,ꝙ filius talis poſſit teſtari,⁊ ſit liber a pr̄e,⁊ eius cōſil.apparet.ciij.lib.j.plꝫ mihi ſecunda.ver.ſecundo facit.

LEX XXXIX.

1 ☞Diſpenſandi ptātem hn̄s cum ſpurijs ⁊ inceſtuoſis,an poterit adulterium ⁊ inceſtuoſum ſimul legitimare.

Vim paſſam.

§.Pꝛeſcriptione Hic eſt not.§.facit ad queſt.que
fuit diſputata Bono.Legatus habebat ptātem diſpenſandi cū
a ſpurijs,⁊ inceſtuoſis.† Mōdo qdā erat ſpuri⁹ ⁊ inceſtuoſus ſimul
1 ⁊ ſemel,qꝛ natus ex ꝯſanguinea vxoꝛata,an poſſit diſpēſari.Hic
vr̃ ꝙ non,qꝛ ea q̄ dñr in ſeparatis,non hn̄t locum in ſimul iūctis.
Et hoc dixi in l.ij.in pꝛin.ſ.de ver.ob.⁊ l.ſi ita.ſ.de lib.⁊ poſt.

ADDITIO.

a ¶Spurijs.Repone adulterinis.⁊ paulo poſt,ibi,ſpurius, pone,adulterinus,vt.ſ.de ver.obl.l.ij.in pꝛin.j.alleg.

LEX XXXXI.

1 ☞Pꝛobationes facte nulla dilatione data valent.

a **In crimine** [a]Op.ꝙ in crīalibus dentur plures dilatiōes.l.fi.ſ.de fer.
dīt gl.ſpeciale eſt in adulterio,vbi nulla dat̃, vel ſaltē
dat̃ vna tm̃.Secundū iſtam lec.gl.habes ex hac lege
caſum,ꝙ ꝓbationes facte,non data dilatione ad ꝓbandum,valeant.Nam hic vides,ꝙ in crīe adulterij nulle dant̃ dilationes
ad ꝓbandum,⁊ tñ in eo fiunt ꝓbationes.l.ij.in fi.ſ.eo.⁊ l.capite
b quinto.ſ.eod.Ergo apparet [b] ꝙ ꝓbationes facte ſine dilatione [c]
c data,valent.†Pꝛo hoc alle.Iac.de Aret.j.de queſt.l.vni⁹.§.
1 cogniturum [d].Ad quod facit,quod no.Spe.in ti.de dila.§.videndum.verſicu.vtrum.Sed ſm̃ iſtam lec.quero,vſqꝫ ad quantum
d tempus poterit pꝛobare accuſatoꝛ:Ur̃ dicendum,ꝙ poſſit pꝛobationes inducere,quoad durat inſtantia cauſe criminalis,hoc eſt,intra totum biennium.l.fi.C.vt intra certum tempus.niſi ex cauſe vellet iudex dilationeꝫ ſtatuere,vt hac lege dicitur.⁊ hic poſſet eſſe vnus modus legendi:alias ſi aliter diceres,iſta lex contineret abſurdum.Alij vero timentes abſurditatem huius legis,

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

legis,q̃ abſurditas in hoc cõſiſteret,ſi em̃ p totũ bienniũ,poſſet p
bationes inducere,q̃ cã adulterij eſſet lõgior:ſed leges faciunt
cãm adulterij breuiorẽ.l.quinquẽniũ.ſ.eo.cõiuncta l.q̃rela.C.d
fal.Huius timore,legũt hãc legẽ aliter,q hic nõ loquat̃ de his
dilationib.q̃ dant ad pbãdũ:ſed de ea,q̃ dat̃ ad accuſandũ,ſm
l.Titia.ſ.de accuſ.ꝛ l.ii ea.C.q accu.non poſ.ꝛ ponũt caſuꝫ ſic.
Ad accuſandũ.ſeu ad pponẽdu accuſationẽ nulla dat̃ dilatio,
cum ſufficiat dilatio legalis. hoc verũ niſi iudex ſtatuerit ex cã
aliud.hãc lec.ponit Pet.quã Cy.refert.C.de dila.j.ver.modo
accedamus ꝛc.vtraqꝫ lec.eſt bona.¶ Itẽ dr̃ hic,niſi dilatio det̃
ad exhibẽdas pſonas.q̃ eſt iſta dilatio?Rñdeo,q eſt iſta dilatio
q̃ dat̃ p legẽ ſecũdã.C.de exhib.reis. Hic non habetis alia.

ADDITIONES.

a Alex.¶ In crimine.Bal.dixit per hunc tex.in l.j.C.qui accu.
qd in criminali non dantur dilationes ad probandum.
b Andr.Barb.¶ Ergo apparet.Vꝫ pbatio nulla data dilatio-
ne.Vide do.Abb.in c.lꝫ cãꝫ.de pb.in prima gl.ꝛ vide do.Car.
in c.in cauſis.de teſti.Bar.in l.vnius.§.cogniturũ.ff.de queſti.
c Alex.¶ Sine dilatione.Probationes facte nõ data dilatione
ad pbãdũ,nõ valẽt.ꝛ adde Do.Ant.in c.lꝫ cãm.ex̃ de pba.Et
ibi tꝫ,q pñt iſte pbationes fieri vſqꝫ ad ꝯcluſionẽ in cã,p ea que
hñr in c.auditis.de pcur.ꝛ in c.cũ dilecti.de fide inſtr.Bal.in l.
ſi qñ.ꝛ in l.cũ vobis.de arbi.ꝛ Bar.in extrauag.ad reprimenduꝫ.
in verſ.ſine figura.Bal.in l.fi.ſ.de ferijs.tꝫ indiſtincte p hãc le-
gẽ,valere pbationẽ,ſine termino dato,imo ꝛ poſt terminum,ſm
eum,niſi opponat̃,de quo in l.j.§.initium.ſ.de poſtuland.
d Alex.¶ §.cogniturum.Et ibi vide Bar.

LEX XLII.

Si is qui ius.No.q illi,q impetrant ius annullorꝫ aureorꝫ,hñr vt liberi.Cõtra hoc tñ facit.ſ.de excu.tuto.l.cũ ex oratione.Gl.nõ ſoluit,ſꝫ ibi apparet ſolu.ſi bñ inſpiciatis.

LEX XLIII.

1 ☞ Interficiens non legitime exbannitum an punitur.

a Si ex lege.[a] Hec lex quotidie allegat̃ hic i fi.
ꝛ eſt duplex litera,vna eſt,ne is.a-
lia eſt ſine,ne.iõ reuoco in dubiũ hãc literã.Aliquis
ſciens aliquã repudiatã nõ iuſte,duxit eã in vxorem:
vtrũ cõmittat adulteriũ:ſm vnã literã,cõmittit adulteriuꝫ:ſm
aliã literã,nõ.Sꝫ gl.cõcordat iſtas literas,vt ſi hẽtis,nõ cõmit
tit,dic,verũ eſt,vt puniat̃ ea pena,qua puniunt̃ alij adulteri:ſed
mitigat̃,q2 ſub colore qualiſqualis mr̃imonij fuit factũ.Si ha
betis hic affirmatiuam,tunc idem:ſed nõ punit̃ tãta pena,quan
ta puniret̃ ſi ſub colore mr̃imonij nõ eſſet factũ.¶ Hec lex alle-
1 gat̃ † a[d] qõnem[b] de eo,q interfecit nõ legitime exbãnitũ,ꝛ dñt ſi
b interficiens hoc ſciebat,tũc punit̃,ſecus ſi hoc ignorabat,p hãc
legẽ.ita dt Dy.Pro hoc,q ſciẽs puniat̃,facit l.iiij.§.cõdẽnatũ.
ſ.de re iu.ꝛ ibi ponit̃.ꝛ voluit hic Dy.p alia parte,q ignorãs
nõ puniat̃,q2 deceptus eſt authoritate publice ſcripture.Facit
optime ſ.de vẽtre inſpi.l.j.§.ceterũ.ꝛ ibi hoc ẽt ponit Dy.in l.
de etate.§.ex cã.ſ.de inter. acti. ꝛ l.quis ſit fugitiuus.§.apud
Labeonẽ.ſ.de edil.edic.Mihi tñ vr̃,vt alias dixi vobis,q in
caſu in quo ſciuit,dt verũ Dy.ſed in caſu,in quo ignorauit dico
q nõ punit̃ tãq̃ de homicidio facto doloſe:ſed q2 fuit in culpa
q nõ vidit bãnũ,adhibẽdo cõſiliũ,vtrũ bãnũ fuit recte latũ,tunc
ex iſta culpa puniret̃,l.ij.§.hac actione.ſ.vi bono.rap.ꝛ j.ad l.
Cor.de ſicca.l.lege Cornelia,ꝛ qd ibi dicã,ꝛ l.reſpiciẽdũ.§.de-
linquũt.j.de pe.maxime cũ ignorãtia,ſeu error iuris ſit lata cul
pa,l.liberorꝫ.§.notat̃.iũcta gl.in verb.nõ iuris.ſ.de his qui no.
infa.Preterea,ſi ille qui ꝯhit cũ alio,eſt in culpa,niſi diligẽter
exploret conditionẽ pſone,l.qui cũ alio.j.de re.iu.multomagis
qui aliũ occidit pp eius cõditionẽ,de hac cõditione dꝫ eſſe cer-
c tus.[c] Pro hoc facit optime.l.qui in alterius.j.de reg.iur.vbi
ille qui agit,ſemp eſt in culpa,niſi d ſuo iure bene deliberet,etiã
ſi ageret ex perſona alterius.

ADDITIONES.

a Alex.¶ Si ex lege.Ad hanc legem vide qd no.Bald.in c.j.in
prin.quib.mod.feu.amit.
b Alex.¶ Allegat̃ ad qõnẽ.Adde Bal.in l.nr̃am.C.de teſtam.ꝛ
in l.j.fi.de teſt.ꝛ qd no.doc.in l.hmõi.§.ſi ita legatũ cui.de le.j.
p Ang.in l.ex iudicati.C.d ex fal.inſtr.ꝛ p Ro.poſt Angel.in l.
duo.ff.de acq.here.ꝛ Jo.An.in ti.de accuſatiõib.§.nũc ſequit̃.
verſ.quartũ aũt mẽbrũ.ꝛ Bal.in l.iuris.C.q admitti.Adde qd
no.Bar.i l.nõ ſolũ.de ope.no.nũc.ꝛ ibi tãgit Alex.ꝛ qd dt Bar.
in l.j.§.ꝛ patrui.qd vi aut clã.ꝛ vide Bal.in c.dño guerrã.in ti.
hic fi.lex Cõra.Vnũ tene mẽti ppetuo,qd ſing.voluit Sal.in l.
nullũ.C.de iud.q ſi aliquis eſt bãnitus,ꝛ ſtat in ciuitate,ꝛ tole-
rat̃ q ſi aliqs occidit ipſuꝫ,punit̃ nõ obſtãte ſtatuto.ꝛ vidi Ang.
in d.l.ſi duo.Et d.Ant.in c.q2 circa de cõſan.ꝛ affi.Facit,qd no.
gl.de tabellione cõdẽnato.poſtea tolerato.in auth.de tabel.§.j.
verſ.nõ põt.Et ad q.Bar.hic facit q no.Bart.in l.libertas.de
ſtatu homi.ꝛ retuli in l.iij.§.trãſfugas.de ſicar.Et qd ſi occidit̃
deſcript9 in banno,qui erat cãcellat9,ſꝫ ignorabat̃.Ang.in l.fi-
lio.de lib.ꝛ poſt.dt,q impune potuit offendi.Faciũt no.p Bar.
in l.nõ ſolũ.§.morte.de ope.no.nũ.ꝛ Bal.in d.l.noſtrã.d teſta.
ꝛ vide Alex.in l.iij.§.ſi ſeru9.de acqui.poſ.q examinat,q ſi occi
dit̃ bãnitus,qui appellauit,applõne pẽdẽte adde Bal.in l.j.C.
ſi a nõ cõpeten.iudi.vbi vide plura no.Et facit,qd voluit Ang.
in l.j.ad fi.de his q̃ in teſt.dele.ꝛ cũ Bar.hic,trãſit Bald.in l.ex
morte.ad leg.Aquil.ꝛ Guid.de Suza.in qõne inci.In ciuitate
ſtatutũ eſt,q ſi aliquis offendit.tꝫ q nõ punit̃.ꝛ vide Bal.in l.eũ
qui.de adul.ꝛ in d.l.j.C.ſi a nõ cõpetẽ.iudi.ꝛ in l.j.C.de penis.
p Bar.in l.ij.ff.ſi quis in ius voc.p Sal.in l.ſenat9.de his q ſibi
adſcri.p Bal.in l.quis ſit fugitiuus.§.apud Labeonẽ.de edil.
edic.p Jo.An.in regula,qd quis.in mercu.ꝛ Sal.in l.eum qui
duas.C.de adult.¶ Adde an occidens bannitum,qui habebat
ſaluum conductum,puniat̃,Pau.de Caſt.conſi.xxiiij.de quo et
per Ang.conſi.clxxxvij.
And.Barb.¶ An occidens bãnitũ,ſi bannũ nõ tenuit,veniat
puniẽdus,vide Bal.in l.ij.ſ.ſi quis in ius vo.non ie.Bart.in l.
iiij.§.condemnatum.de re iudi.ꝛ l.iij.§.ſi ſeruus.de acqui.poſ.
Bal.in l.qui a latronib.ſ.de teſta.ꝛ ibi Mod.Bal.in authẽ.q̃
ſupplicatio.C.de preci.Impe.offeren.Bald.in l.j.ſ.de legib.
Ang.in l.cum vero.ff.de fideicom.libe.ꝛ d.§.ſi ſeru9.vide Bal.
in l.ex morte.C.ad leg.Aquil.vbi allegauit Bart.hic.Ang.in
l.quis ſit fugitiuus.§.apud Labeonem.de edil.edic.ꝛ l.gño.ꝛ
ibi Jac.But.Bal.in l.huiuſmodi.§.ita.ff.de lega.
c Claud.de Seyſſel.¶ Certus.Vide in ſimili Alex.conſi.cxiiij.
vol.j.conſi.lxiij.ꝛ conſi.cclxxv.vo.iij.

Ad legem Iuliam de vi publica. Tit. vj.

LEX I.

1 ☞ Arma non licet habere de iure,licet conſuetudo non obſer
uetur.
2 Arma portare non lꝫ etiam defendibilia hodie,lꝫ de iure per-
mittebatur aliquibus caſibus.
3 Vendere arma non licet,niſi illis quibus eſt permiſſum,ſed cõ
ſuetudo hoc non obſeruat.
4 Armatos qui hꝫ homines,non tenetur de publico delicto.
5 Statuto ſtante q condemnatus de violentia non appellat,an
condemnatus,q2 habuit homines in armis,dicatur de violen-
tia condemnatus.

Lege Julia.[a] Tractat̃ hic de iſtis ar
mis,iõ formo tres qões.
Primo,vtrũ liceat hẽre arma.† Tex.eſt hic,q
1 nõ liceat hẽre arma,niſi rõne itineris,vel vena-
tionis:hodie vero indiſtincte nõ lꝫ hẽre arma,
vt auth.de armis.ꝛ p totã illã cõſtitutionẽ:ſꝫ il-
2 lã cõſtitutionẽ vſus cõis nõ approbat.¶ † Scdo q̃ro,vtrũ liceat
b portare arma?Rñ.[b] triplex ius eſt.Nã de iure Digeſtorꝫ,ſi qui
dẽ aliqs vult portare arma ex̃ ciuitatẽ,eũdo p itinera,tũc põt vt
hic:ibi,itineris.Aut vult portare p ciuitatẽ,vel in aliquo loco
in quo ſit adunatio gẽtiũ,aut in aliquo loco,vbi ſit forũ iudicij,ꝛ
c hoc nõ lꝫ,vt hic in l.iij.§.j.j.eo.ꝛ l.qui dolo malo.§.j.Sꝫ ad hoc
eſt aduertẽdũ,q illud eſt verũ de armis offendibilib.Nã iſte le-
ges phibentes nõ loquunt̃ niſi de telo,qd eſt ad nocẽdũ,vt in eis
apparet:ſed defendibilia nõ reperit̃ qd ſint phibita portari,p
hec iura,imo ẽt offendibilia põt portare ille,cui expedit,j.co.l.
pen.§.fi.Et hoc de iure Digeſtorũ,ſꝫ de iure Co.indiſtincte nõ
lꝫ arma portare,niſi de principis licentia.C.vt armorũ vſus.l.
j.lib.xj.de iure vero Authenticorꝫ exprimit̃ plus,q2 exprimun
tur ẽt arma defendibilia,vt ſcuta,vt in authen.de armis.§.pen.
Fallit in gladijs paruulis,q nõ ſunt in vſu nocẽdi,ꝛ quib.quis i
prelio nõ vtit̃:ſed ſunt ad incidẽdũ panẽ,vel ad temperãdũ cala
d mũ,ꝛ ſimilia,vt in auth.de armis.§.pe.Aduertẽdũ eſt [d] in hoc,
ne fiat fraus,ne quis dicat ſe portare cultellum aptum ad inci-
dendũ panem,cum ſit ad offendendũ:q2 tunc talis cultellus ar-
morum applõne continetur,cum ſit talis qui nocere poteſt,vt

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN